

โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

โดย
นายธนพล หมอกยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้
ที่พึ่งนนทบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

APPLIED ART CREATION PROJECT FOR SUPPORTIVE RELATIONSHIP AT
NONTHABURI SHELTER FOR THE HOMELESS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts DESIGN ARTS
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
โดย	ธนพล หมอกยา
สาขาวิชา	ศิลปะการออกแบบ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ปรีชา ปั่นเกล้า

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูวนาท รัตนรังสิกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ปรีชา ปั่นเกล้า)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ พิษยะสุนทร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ. ดร. อนุชา แผงเกษร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิสักก์ สิ้นธวัค)

57156312 : ศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : เกื้อหนุน, คุณค่า, สมดุล, ความสุข

นาย ธนพล หมอกยา: โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ปรีชา ปั่นกล้า

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ “ความสัมพันธที่เกื้อหนุน” เป็นการศึกษาเรื่องความเกื้อหนุนของสังคม โดยใช้กรณีศึกษาสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ในการศึกษาพฤติกรรม ลักษณะทางกายภาพ และความต้องการของกลุ่มคนเร่ร่อน ในสถานคุ้มครอง และนำมาสร้างสรรค์ประยุกต์ผลงานให้เหมาะสมกับสถานที่ เพื่อเป็นสัญลักษณ์ ให้ตระหนักถึงการเกื้อหนุน การเพิ่มคุณค่าและสร้างความสมดุลให้สังคม โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เหมาะสมและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับผลงานการออกแบบคือ กลุ่มคนเร่ร่อนในสถานคุ้มครองนนทบุรี โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจลงพื้นที่ ได้บันทึกและวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มคนเหล่านี้และนำมาวิเคราะห์ ซึ่งสรุปได้ว่า กลุ่มคนเหล่านี้ต้องการ การเกื้อหนุนและการยอมรับจากสังคม ผลงานการออกแบบของข้าพเจ้าจึงเป็นสื่อกลางในการแสดงถึงความเกื้อหนุนและช่วยเหลือกันของคนในสังคม

การสร้างสรรค์งานออกแบบชิ้นนี้ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกิดจาก การที่ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของชีวิตและพลังแห่งการเกื้อหนุนกันของสังคม คนทุกคนล้วนมีคุณค่าในตัวเองแต่อาจมีข้อจำกัดหรือคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันไป ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน แต่ถ้าสังคมให้การช่วยเหลือและเกื้อหนุนกัน ก็จะทำให้เกิดความสมดุลเป็นการเพิ่มคุณค่าและคืนความสุขสู่หลายอีกหลายชีวิต จากเหตุผลนี้จึงทำให้เกิดเป็นแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกิดจากการเกื้อหนุน โดยผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคของการต่อไม้แบบไทยโบราณ (เถร-อด-เพล) เป็นการเข้าไม้ ด้วยวิธีบาก เสาร่อง โดยไม่ใช้กาวหรือตะปู ในการเชื่อมต่อ ซึ่งคำนึงและตระหนักถึง ความงามทางสุนทรียศาสตร์และนำมาผสมผสานกับจินตนาการ ความสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นชิ้นงานที่แสดงถึงสัญลักษณ์ของการเกื้อหนุนกันในสังคม ซึ่งเป็นการออกแบบผลงานประติมากรรมจากวัสดุไม้โดยใช้ข้อต่อแบบเถรอดเพลเป็น กลไกหลักในการประกอบสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจส่วนหนึ่งมาจากภูมิปัญญาและ รูปแบบ เทคนิคกระบวนการต่อไม้แบบไทยโบราณ ได้แก่ (เถร-อด-เพล) เป็นการเข้าไม้ ด้วยวิธีการบาก เสาร่อง โดยไม่ใช้กาว หรือตะปู ในการเชื่อมต่อด้วยการใช้ข้อต่อไม้เป็นกลไก หลักในการประกอบสร้างสรรค์ให้บรรลุผลสามารถถอดประกอบชิ้นงานได้ ซึ่งคำนึงและตระหนักถึง ความงามทางสุนทรียศาสตร์และนำมาผสมผสานกับจินตนาการ ความสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นชิ้นงานที่แสดงถึงสัญลักษณ์ของการเกื้อหนุนกันในสังคม

57156312 : Major DESIGN ARTS

Keyword : Supportive, Value, Balance, Happiness

MR. THANAPOL MORKYA : APPLIED ART CREATION PROJECT FOR SUPPORTIVE
RELATIONSHIP AT NONTHABURI SHELTER FOR THE HOMELESS THESIS ADVISOR :
ASSOCIATE PROFESSOR PREECHA PUN-KLUM

The creation of the “Supportive Relationship” artwork project aims to study social support using the Nonthaburi Shelter for the Homeless as a case study to determine behaviors, physical evidence, and needs of the homeless people at the shelter. With these factors in mind, an artwork was created to fit the setting and used as a reminder of support, value creation, and balanced society. The target population in this research was a group of homeless people at the Nonthaburi Shelter for the Homeless, which was appropriate and relevant to the author’s design work. The author conducted a field survey, recorded, and analyzed the problems, causes of problems, and needs of the population in the study. It can be concluded that these people need social support and acceptance. Therefore, the author’s design work is intended to symbolize help and support of people in the society.

This design work is inspired by the author’s realization of the value of life and the power of social support. Every individual has their own values in life, with different limitations or quality of life that lead to inequality problems at present. Nevertheless, a supportive society will create social balance and value which brings happiness into many people’s lives. This idea has motivated the author to create a support-reflecting artwork using the ancient Thai wisdom of wood joinery technique called ‘Tane Od Pane’ – a technique of joining wood pieces by means of notching, grooving, drilling, inserting, crossing, hooking, and making dovetail joints without using any glue or nails. Using ‘Tane Od Pane’ as the main mechanism in constructing this wood sculpture makes it possible to disassemble the pieces. Aesthetics, imagination, and creativity are integrated to create this piece of artwork that signifies the balance of social support.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รศ.ปรีชา ปั่นเกล้า และ รศ.ประเสริฐ พิษยะสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง รวมถึงข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ และได้เสียสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และขอขอบพระคุณ คณะกรรมการการสอบคุณท่านที่ให้ความกรุณาชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำเพิ่มเติมทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศิลปการออกแบบ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมทั้งคุณธรรมจริยธรรมและถ่ายทอดประสบการณ์อย่างเต็มที่มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่และผู้เข้ารับการคุ้มครอง ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ที่ให้ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานวิทยานิพนธ์อย่างเต็มที่ รวมทั้งสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ ตลอดจนแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์กับวิทยานิพนธ์นี้จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัว และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนทั้งในเรื่องการเรียน และการทำงาน ขอขอบคุณรุ่นพี่ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ทั้งในเรื่องการเรียน การสอบและเป็นกำลังใจเสมอมาจนการทำวิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ธนพล หมอกยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5 ขั้นตอนการศึกษา.....	6
1.6 วิธีการศึกษา.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจ.....	9
2.2.1 ความหมายของความเกื้อหนุน.....	10
2.2.2 ความหมายของสังคม.....	11
2.2.3 ความหมายของครอบครัว.....	11
2.2.4 ความสมดุลของชีวิต.....	12
2.2 แรงบันดาลใจสู่ผลงานออกแบบสร้างสรรค์.....	12

2.2.1	แรงบันดาลใจจากคนไร้ที่พึ่งและคนเร่ร่อน.....	13
2.2.2	แรงบันดาลใจจากงานเข้าไม้ “เถรอดเพล” เครื่องตั้งวัดไพร.....	13
2.2.3	แรงบันดาลใจจากลักษณะทางกายภาพบุคคล.....	13
2.2.4	แรงบันดาลใจจากเศษไม้เก่าที่ถูกทิ้งแล้ว	15
2.3	อิทธิพลที่ได้รับจากงาน.....	16
2.3.1	อิทธิพลในการสร้างสรรค์งานศิลปะ	17
2.3.1.1	เทคนิคการเข้าไม้ “เครื่องตั้ง”	17
2.3.1.2	การเปรียบเทียบการต่อไม้แบบญี่ปุ่น	23
2.3.2	อิทธิพลและความบันดาลใจจากการสร้างรูปทรง	24
2.3.2.1	แอนโทนี กอร์มลี (Antony Gormley)	24
2.3.2.2	ปีต มงเดรียน (Piet Mondrian)	27
2.3.3	สรุปผลแนวความคิดอิทธิพลที่ได้รับจากงาน	28
2.3.3.1	อิทธิพลการสร้างสรรค์งานศิลปะ	28
2.3.3.2	อิทธิพลการสร้างสรรค์รูปทรง.....	29
2.4	การศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมผลงาน.....	29
2.4.1	รูปแบบ (Style).....	29
2.4.2	ทัศนธาตุ (Visual Elements)	30
2.4.3	การจัดวางองค์ประกอบ (Composition)	32
2.4.4	การจัดวางองค์ประกอบรองในงานศิลปะและการออกแบบ.....	33
2.4.5	ความงามทางทัศนศิลป์ (Visual Art)	34
2.5	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่สร้างสรรค์งาน.....	35
2.5.1	สถานคัมคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี	35
2.5.1.1	บทบาทหน้าที่สถานคุ้มครอง	35
2.5.1.2	การกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง.....	37

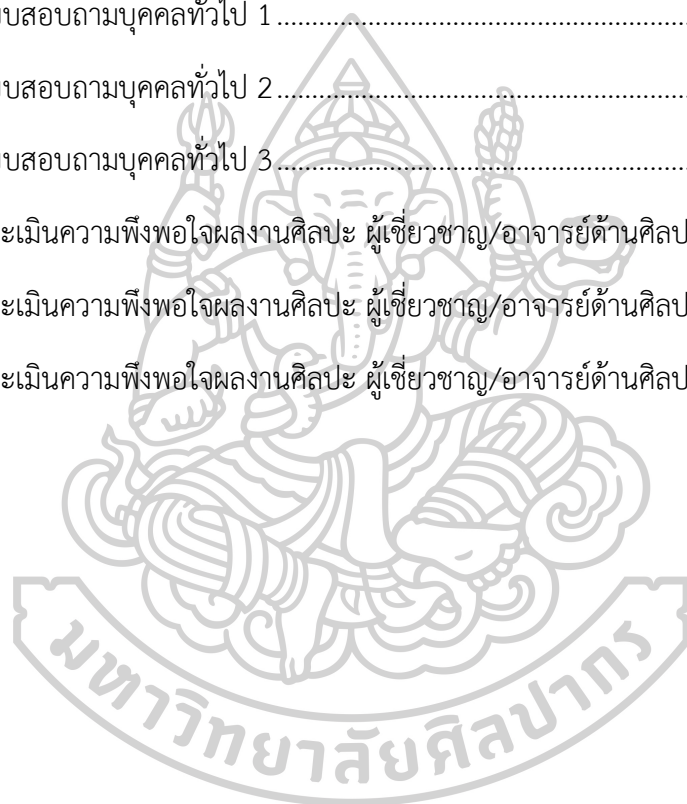
2.5.1.3	มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครอง.....	37
2.5.1.4	ลักษณะทางกายภาพของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	38
2.5.1.5	สถานที่ตั้ง.....	39
2.5.2	ภารกิจของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	39
2.5.2.1	วิสัยทัศน์.....	40
2.5.2.2	นโยบายหน่วยงาน.....	40
2.5.2.3	เป้าประสงค์.....	40
2.5.2.4	กลุ่มเป้าหมาย.....	40
2.5.2.5	การบริการสถานคุ้มครอง.....	40
2.5.2.6	กระบวนการทางสังคมสงเคราะห์.....	42
บทที่ 3	วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	43
3.1	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	44
3.2	โครงสร้างการศึกษา.....	48
3.3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	48
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บข้อมูล.....	51
3.4.1	ขั้นตอนการสอบถาม.....	51
3.4.2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.4.3	แบบประเด็นสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง / คนไร้ที่พึ่งเร่ร่อนและเร่ร่อน.....	53
3.5	วิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา.....	60
3.6	สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	61
3.6.1	วิเคราะห์พื้นที่เฉพาะ กรณีศึกษาสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	62
3.6.1.1	วิเคราะห์พื้นที่บริเวณโดยรอบ.....	62
	ลักษณะทางกายภาพของสถานที่.....	62
3.6.1.2	วิเคราะห์บริบทของพื้นที่.....	69

1. วิเคราะห์พื้นที่การติดตั้ง	69
2. สรุปการจำลองการติดตั้งผลงานกับสถานที่	71
3.6.2 ผลการวิเคราะห์กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง.....	74
บทที่ 4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	77
กระบวนการสร้างสรรค์.....	77
4.1 นำข้อมูลที่ผู้วิจัยสรุปและวิเคราะห์ผล	78
4.2 แบบภาพถ่ายบริบททางกายภาพ	78
4.3 รวบรวมข้อมูลเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์	82
4.4 การพัฒนาการออกแบบภาพร่างทำต้นแบบขนาดเล็กและแก้ไขแบบร่าง	83
4.5 การออกแบบผลงานพัฒนาควบคู่กับการใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ.....	98
4.5.1 แบบเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน (การเข้าไม้แบบโบราณเกรดเพล)	98
4.5.2 รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน	101
4.6 วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์	110
4.7 การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานจริง	112
4.8 สรุปผล.....	126
การพัฒนางานออกแบบสร้างสรรค์ในการตรวจความก้าวหน้า	126
การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 1.....	127
การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 2.....	128
การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 3.....	129
การตรวจผลงานสอบจบ.....	130
ผลการตอบสนองจากผู้เข้าชมที่มีต่อผลงาน	134
ข้อควรคำนึงในการสร้างสรรค์จากผู้วิจัย.....	135
บทที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ.....	136
5.1 การเก็บข้อมูลสอบถามเชิงคุณภาพ	136

5.1.1	กลุ่มบุคคลทั่วไป และบุคคลในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	137
5.1.2	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ.....	142
5.2	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ	152
5.3	ผลที่ได้รับจากงานวิจัย	152
5.4	เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	153
5.4.1	สูจิบัตรนิทรรศการ Cooperation Design Arts (CODA) 2018.....	155
บทที่ 6	สรุปอภิปรายผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ	156
	ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	156
	สรุปผลการสร้างสรรค์.....	160
	ข้อเสนอแนะ	161
	รายการอ้างอิง	163
	ภาคผนวก.....	166
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์.....	167
	แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์ 1	168
	แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์ 2	171
	ภาคผนวก ข บอร์ดสนับสนุนผลงานวิทยานิพนธ์.....	175
	ภาคผนวก ค รายละเอียดข้อมูลบททวนวรรณกรรม.....	177
	1. ประวัติความเป็นมา ”เครื่องตั้ง” วัดไทร (เถร-อด-เพล).....	178
	2. การต่อไม้แบบญี่ปุ่น เคนโกะ คุมะ (Kengo Kuma)	178
	ภาคผนวก ง เอกสารทางราชการ	180
	ประวัติผู้เขียน.....	183

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลการสัมภาษณ์คนเร่ร่อนตามสถานที่สาธารณะ	54
ตารางที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ (ประเภท A).....	55
ตารางที่ 3 ตารางแสดงข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ (ประเภท B).....	56
ตารางที่ 4 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 1	137
ตารางที่ 5 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 2	138
ตารางที่ 6 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 3	139
ตารางที่ 7 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (1)	143
ตารางที่ 8 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (2)	144
ตารางที่ 9 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (3)	145

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 สถิติปัญหา อายุและอาชีพของผู้เร่ร่อนไร้ที่อยู่อาศัย.....	3
ภาพที่ 2 สถิติคนเร่ร่อน ใน 10 เขต ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	4
ภาพที่ 3 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (1).....	14
ภาพที่ 4 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (2).....	14
ภาพที่ 5 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (3).....	14
ภาพที่ 6 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (4).....	15
ภาพที่ 7 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (5).....	15
ภาพที่ 8 “เครื่องตั้ง” วัดไทร อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	17
ภาพที่ 9 เสาร์ด้านบนของเครื่อง / ที่เก็บอัฐิบนเครื่องตั้ง	17
ภาพที่ 10 อุปกรณ์เครื่องใช้ใส่แก้ว “โอ้ยวะ” ผลงานชิ้นแรก.....	18
ภาพที่ 11 ตุ๊กตาการละเล่นหัวล้านกัน / กรอบรูปภาพในขวดใส	18
ภาพที่ 12 ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไทร พระใบฎีกา พิศ อภิวิโส.....	20
ภาพที่ 13 อุปกรณ์เครื่องใช้ที่เคยสร้างและยังหลงเหลืออยู่ ณ วัดไทร.....	20
ภาพที่ 14 โต๊ะเครื่องแป้ง.....	21
ภาพที่ 15 ประชาชนชาวบ้านด้านหัตถกรรม ลุงบุญรอด โพธิ์แดง.....	21
ภาพที่ 16 ผลงานแบบร่างเก้าอี้ของ ลุงบุญรอด โพธิ์แดง.....	22
ภาพที่ 17 ของเล่นไม้สลักกลเรอดเพล	22
ภาพที่ 18 SunnyHills at Minami-Aoyama ร้านเค้กสี่ประตู	23
ภาพที่ 19 ผลงานการต่อไม้แบบชิโดริ (Chidori) ของ Kengo Kuma	24
ภาพที่ 20 ผลงาน ของ Antony Gormley	26
ภาพที่ 21 ผลงาน Piet Mondrian	27

ภาพที่ 22	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	36
ภาพที่ 23	ลักษณะทางกายภาพสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	39
ภาพที่ 24	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ขึ้นที่ (1).....	44
ภาพที่ 25	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ขึ้นที่ (2).....	44
ภาพที่ 26	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ขึ้นที่ (3).....	45
ภาพที่ 27	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ขึ้นที่ (4).....	45
ภาพที่ 28	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ขึ้นที่ (5).....	46
ภาพที่ 29	รวมผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์.....	47
ภาพที่ 30	ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยาพนธ์การทดลองสร้างสรรครูปทรง	47
ภาพที่ 31	กรอบแสดงความคิดในการวิจัย.....	48
ภาพที่ 32	กรอบแสดงกระบวนการที่มาสู่งานออกแบบ.....	49
ภาพที่ 33	กรอบแสดงรูปแบบการวิจัย.....	52
ภาพที่ 34	แบบประเด็นคำถามแบบสอบถาม	53
ภาพที่ 35	ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายนอก.....	54
ภาพที่ 36	ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายใน (1).....	55
ภาพที่ 37	ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายใน (2).....	56
ภาพที่ 38	ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายใน (3).....	57
ภาพที่ 39	นายธีรพงศ์ เชี่ยวเชิงศึก หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์.....	59
ภาพที่ 40	แบบแปลนแผนผังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี	63
ภาพที่ 41	บริเวณรอบนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	64
ภาพที่ 42	แผนผังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี.....	65
ภาพที่ 43	กรอบแนวคิดวิเคราะห์ SWOT Analysis.....	66
ภาพที่ 44	ภาพอาคารทำการเจ้าหน้าที่และทางเดินภายใน	67
ภาพที่ 45	ภาพอาคารทำกิจกรรม ห้องพยาบาล และที่พักพิง	67

ภาพที่ 46 ภาพบรรยากาศบริเวณโรงอาหารและทางเดิน.....	67
ภาพที่ 47 ภาพอาคารและสถานที่ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	68
ภาพที่ 48 ภาพด้านหน้าบริเวณทางเข้าสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	69
ภาพที่ 49 ภาพลานกิจกรรมภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	69
ภาพที่ 50 ภาพจุดเยี่ยมผู้รับบริการภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	70
ภาพที่ 51 ภาพลานกิจกรรมภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี.....	70
ภาพที่ 52 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (ก่อนรีทัช).....	71
ภาพที่ 53 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (ก่อนรีทัช).....	71
ภาพที่ 54 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (รีทัช).....	72
ภาพที่ 55 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (รีทัช).....	72
ภาพที่ 56 ภาพแผนที่จุดติดตั้งผลงาน.....	73
ภาพที่ 57 ภาพการติดตั้งงานในสถานที่จริงก่อนสอบจบ 1 (1).....	73
ภาพที่ 58 ภาพจำลองการติดตั้งงานในสถานที่จริงก่อนสอบจบ 1 (2).....	74
ภาพที่ 59 กรอบความคิดในการออกแบบ	78
ภาพที่ 60 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 1	79
ภาพที่ 61 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 2	79
ภาพที่ 62 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 3	79
ภาพที่ 63 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย 4.....	80
ภาพที่ 64 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 5.....	80
ภาพที่ 65 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 6.....	80
ภาพที่ 66 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 7.....	81
ภาพที่ 67 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ 1	81
ภาพที่ 68 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ 2	81
ภาพที่ 69 อธิบายของผู้เร่ร่อน (ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี)	82

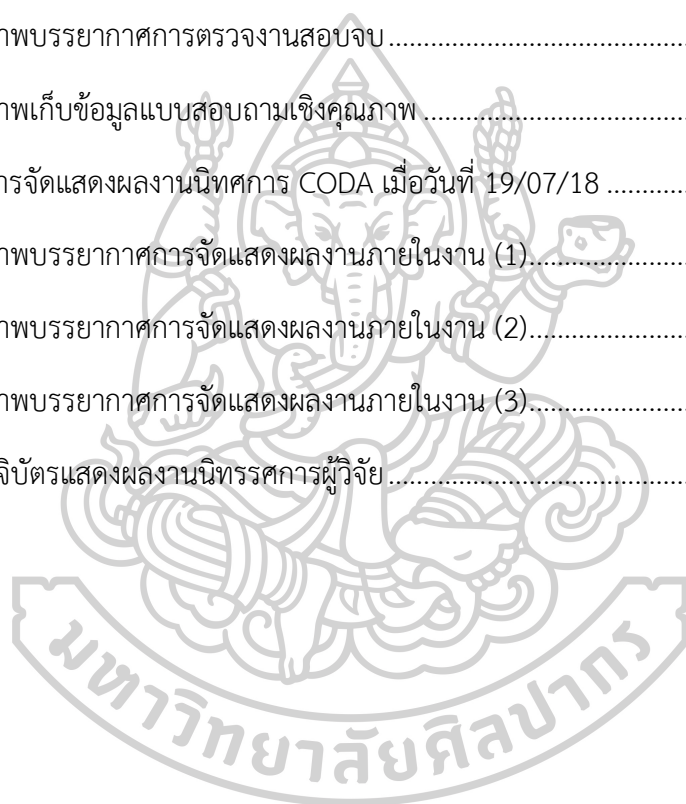
ภาพที่ 70 ภาพแบบร่างผลงานดูความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ช่วงที่ 1	83
ภาพที่ 71 ภาพต้นแบบก่อนการถอดแบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อน	84
ภาพที่ 72 การถอดแบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อน	84
ภาพที่ 73 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 1	85
ภาพที่ 74 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 2	85
ภาพที่ 75 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 3	85
ภาพที่ 76 ต้นแบบหุ่นในการเลียนแบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อน	86
ภาพที่ 77 ถอดแบบภาพร่างลงบนกระดาษขนาดจริง	86
ภาพที่ 78 ภาพการขึ้นรูปงานโดยใช้วัสดุกระดาษ 1	87
ภาพที่ 79 ภาพการขึ้นรูปงานโดยใช้วัสดุกระดาษ 2	87
ภาพที่ 80 ภาพการแก้ไขแบบวัสดุกระดาษ 1	87
ภาพที่ 81 ภาพการปรับแบบแก้ไขรูปแบบวัสดุกระดาษในส่วนต่าง ๆ	88
ภาพที่ 82 ภาพการปรับปรุงแก้ไขแบบกระดาษเพื่อให้มีความเป็นเรขาคณิตมากขึ้น	88
ภาพที่ 83 ภาพปรับแก้เพื่อลดทอนรูปทรงให้เรียบง่ายและเป็นเรขาคณิตมากขึ้น	89
ภาพที่ 84 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (1)	89
ภาพที่ 85 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (2)	90
ภาพที่ 86 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (3)	90
ภาพที่ 87 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (4)	90
ภาพที่ 88 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (5)	91
ภาพที่ 89 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (6)	91
ภาพที่ 90 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (7)	91
ภาพที่ 91 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (8)	92
ภาพที่ 92 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (9)	92
ภาพที่ 93 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (10)	92

ภาพที่ 94 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (11)	93
ภาพที่ 95 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (12)	93
ภาพที่ 96 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (13)	93
ภาพที่ 97 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (14)	94
ภาพที่ 98 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 4 (1).....	94
ภาพที่ 99 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (2)	95
ภาพที่ 100 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (3).....	95
ภาพที่ 101 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (4).....	96
ภาพที่ 102 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานจริง 1:20 ช่วงที่ 4.....	96
ภาพที่ 103 ภาพการออกแบบร่างโมเดล 3 มิติ แบบที่ 1.....	97
ภาพที่ 104 ภาพการออกแบบร่างโมเดล 3 มิติ แบบที่ 2.....	97
ภาพที่ 105 แบบที่ 1 – 3 ต่อไม้สมบูรณ์.....	98
ภาพที่ 106 แบบที่ 1 – 1 ถอดแบบ	98
ภาพที่ 107 แบบที่ 1 – 2 ถอดแบบ	99
ภาพที่ 108 แบบที่ 1 – 3 ถอดแบบ	99
ภาพที่ 109 แบบที่ 4 ต่อไม้สมบูรณ์.....	99
ภาพที่ 110 แบบที่ 4 ถอดแบบ	100
ภาพที่ 111 แบบที่ 5 ต่อไม้สมบูรณ์.....	100
ภาพที่ 112 การถอดรูปแบบการต่อไม้แบบโบราณแบบที่ 1 – 5	100
ภาพที่ 113 วิธีการต่อไม้กลเรอดเพล (แบบดั้งเดิม)	101
ภาพที่ 114 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (1).....	101
ภาพที่ 115 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (2).....	102
ภาพที่ 116 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (3).....	102
ภาพที่ 117 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (4).....	103

ภาพที่ 118 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (5).....	103
ภาพที่ 119 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (6).....	104
ภาพที่ 120 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (7).....	104
ภาพที่ 121 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (8).....	105
ภาพที่ 122 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (9).....	105
ภาพที่ 123 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (10).....	106
ภาพที่ 124 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (11).....	106
ภาพที่ 125 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (12).....	107
ภาพที่ 126 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (13).....	107
ภาพที่ 127 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (14).....	108
ภาพที่ 128 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (15).....	108
ภาพที่ 129 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (16).....	109
ภาพที่ 130 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (17).....	109
ภาพที่ 131 วัสดุไม้เก่าสำหรับการสร้างสรรค์ชิ้นงาน	110
ภาพที่ 132 ไม้สัก ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้มะค่า เป็นไม้ใหม่แปรรูป	110
ภาพที่ 133 อุปกรณ์เซฟตี้ขณะทำงาน.....	111
ภาพที่ 134 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	111
ภาพที่ 135 ภาพการตีเส้นลงบนแบบชิ้นงาน ชั้นที่ 2.....	113
ภาพที่ 136 ภาพแบบร่างผลงานชั้นที่ 3 (1).....	113
ภาพที่ 137 ภาพแบบร่างผลงานชั้นที่ 3 (2).....	114
ภาพที่ 138 ภาพแบบร่างผลงานชั้นที่ 3 (3).....	114
ภาพที่ 139 ภาพแบบร่างผลงานชั้นที่ 4 แต่ละด้าน (1)	115
ภาพที่ 140 ภาพแบบร่างผลงานชั้นที่ 4 แต่ละด้าน (2)	115
ภาพที่ 141 ภาพการวางตำแหน่งเสารองรับไม้เพื่อนเตรียมชิ้นโครง 1	116

ภาพที่ 142	ภาพการวางตำแหน่งเสาเข็มไม้เพื่อนเตรียมขึ้นโครง 2	116
ภาพที่ 143	ภาพชิ้นงานส่วนหน้าจั่วและหน้าต่าง	117
ภาพที่ 144	ภาพการวางตำแหน่งเพื่อเสาเข็มขึ้นโครงแต่ละด้าน.....	117
ภาพที่ 145	การเขียนแบบลงบนชิ้นส่วนไม้ที่จะตัดเสาเข็มออก	118
ภาพที่ 146	ภาพการบากไม้โดยใช้เลื่อยญี่ปุ่น	118
ภาพที่ 147	การเสาเข็มเจาะรูไม้ด้วยสิ่วกับค้อน	119
ภาพที่ 148	ภาพการเก็บรายละเอียดชิ้นงาน	119
ภาพที่ 149	ปรับแก้ไขแบบจากการขึ้นโครงหลักเสร็จ (1).....	120
ภาพที่ 150	ปรับแก้ไขแบบจากการขึ้นโครงหลักเสร็จ (2).....	120
ภาพที่ 151	ภาพร่างเพิ่มเติมรายละเอียดจากโครงหลักเสร็จ 1	121
ภาพที่ 152	ภาพร่างเพิ่มเติมรายละเอียดจากโครงหลักเสร็จ 2	121
ภาพที่ 153	ภาพการเก็บรายละเอียดชิ้นงาน	122
ภาพที่ 154	การเก็บรายละเอียดชิ้นงานงานชิ้นที่ 3 ในช่วงที่ 3.....	122
ภาพที่ 155	การวางตำแหน่งไม้และขึ้นโครง	123
ภาพที่ 156	ภาพการนำชิ้นส่วนของงานมาประกอบ	123
ภาพที่ 157	ภาพการนำชิ้นส่วนของงานมาประกอบรายละเอียดต่าง ๆ	124
ภาพที่ 158	ภาพการสร้างสรรค์ผลงานต่อไม้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 2	124
ภาพที่ 159	ภาพการสร้างสรรค์ผลงานต่อไม้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 3	125
ภาพที่ 160	ภาพชิ้นงานที่นำมาประกอบสมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 4 ก่อนสอบจบ.....	125
ภาพที่ 161	ภาพชิ้นงานที่นำมาประกอบสมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 4 สอบจบ.....	126
ภาพที่ 162	ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 1	127
ภาพที่ 163	ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 2	128
ภาพที่ 164	ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 3	129
ภาพที่ 165	ภาพปรับปรุงแก้ไขผลงานเพิ่มเติมโดยการร่างโครงแบบบนชิ้นงาน	130

ภาพที่ 166 ภาพรีทัชดูเส้นร่างโครงแบบบนชิ้นงานเมื่อสมบูรณ์.....	131
ภาพที่ 167 ผลงานชิ้นจริงผ่านการรีทัชรายละเอียดออก ด้านหน้า	131
ภาพที่ 168 ผลงานชิ้นจริงผ่านการรีทัชรายละเอียดออก ด้านข้าง	132
ภาพที่ 169 ภาพผลงานประติมากรรมแต่ละมุมแต่ละด้าน (1).....	132
ภาพที่ 170 ภาพผลงานประติมากรรมแต่ละมุมแต่ละด้าน (2).....	133
ภาพที่ 171 ภาพรีทัชผลงานจริงติดตั้งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จุดที่ 1.....	133
ภาพที่ 172 ภาพบรรยากาศการตรวจงานสอบจบ	135
ภาพที่ 173 ภาพเก็บข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ	136
ภาพที่ 174 การจัดแสดงผลงานนิทรรศการ CODA เมื่อวันที่ 19/07/18	153
ภาพที่ 175 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (1).....	153
ภาพที่ 176 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (2).....	154
ภาพที่ 177 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (3).....	154
ภาพที่ 178 สูจิบัตรแสดงผลงานนิทรรศการผู้วิจัย.....	155

บทที่ 1

บทนำ

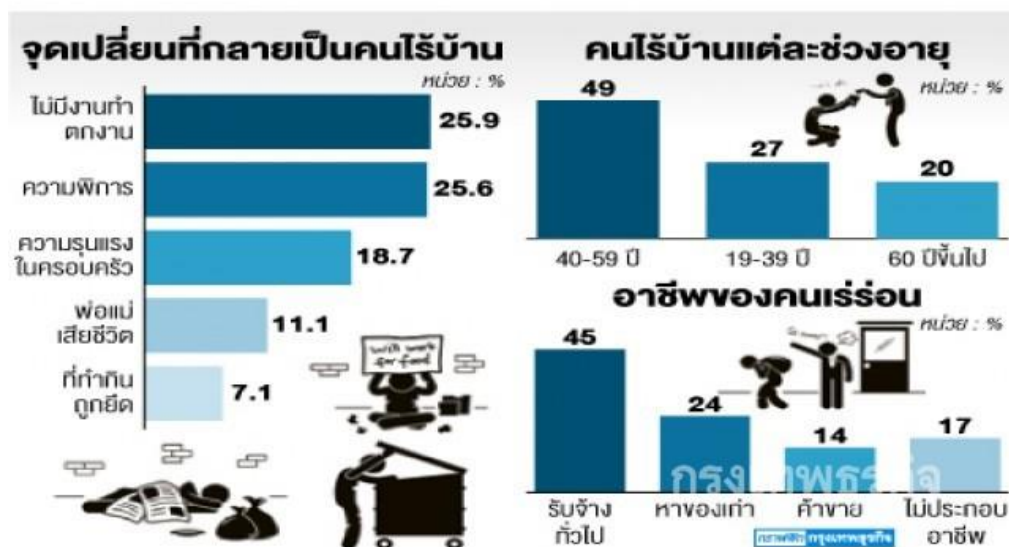
การเกื้อหนุน คือ การเอื้อเพื่อ ช่วยเหลือกัน หากพูดถึงในยุคปัจจุบันนี้ อาจบอกได้ว่านับวัน ภาพแห่งการเกื้อกูลกันในสังคมนี้มีน้อยลงไปทุกที เพราะผู้คนต่างไขว่คว้าหาความสุข และความสำเร็จนส่วนใหญ่ มักให้ความสำคัญไปที่เป้าหมายและความต้องการของตัวเองเป็นหลัก จนอาจหลงลืมว่ายังมีผู้คนอีกมากมายในสังคม กำลังมองหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และกำลังเอาเปรียบผู้อื่นหรือเปล่า เรามองเห็นคุณค่าของผู้คนที่อยู่รอบ ๆ เราลองทบทวนดูว่าทุกวันนี้ตัวของเราเองเคยมองดูคนรอบข้าง คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันบ้างหรือเปล่า บางครั้งการละสายตาจากตัวเอง บ้างก็อาจช่วยให้เรามองเห็นผู้อื่นและหยิบยื่นสิ่งดี ๆ ให้แก่กัน ซึ่งช่วยให้สังคมงดงามและเติบโต เมื่อสังคมเรามีทั้งผู้ให้และผู้รับ พื้นที่แห่งนี้จะมีแต่ความเกื้อกูลและรอยยิ้มแห่งความสุข เมื่อเรามอบ รอยยิ้ม เราจะได้มิตรภาพ เมื่อเรามอบอาหารให้อีกคนอิมเราจะอิมใจ เมื่อเรามอบความรู้เราจะทำให้ สังคมเติบโต หลักการง่าย ๆ ของการให้และการเกื้อกูล คนที่ลงมือทำเท่านั้นที่จะมองเห็นและสัมผัสได้ อยากเห็นสังคมไทย เป็นสังคมที่เกื้อกูล เริ่มต้นง่าย ๆ จากตัวเรา เกื้อกูลได้ทุกที่ ไม่มีสิ้นสุด (Advertorial 2560)

มนุษย์ถูกสร้างมาในสภาพที่อ่อนแอ ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่มีมนุษย์ คนใดที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเพียงคนเดียว แต่มนุษย์นั้นจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อดำรงชีวิต การให้ความช่วยเหลือกันระหว่างมนุษย์นั้นถือเป็นพื้นฐานของการ ดำรงชีวิตหลักแห่งการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันนั้นจึงเป็นกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติ การให้ความ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างมนุษย์ นอกจากจะเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตแล้วยังเป็นพื้นฐาน ของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข การที่ผู้คนในสังคมต่างให้ความช่วยเหลือกัน ในกิจการต่าง ๆ สร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้น ย่อมทำให้สังคมนั้นพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข แต่หากสังคมใดขาด แคลนหรือไร้ซึ่งการให้ความช่วยเหลือต่อกัน แน่นอนสังคมนั้นย่อมล้าหลังและจะเกิดความเสียหาย ตามมา สังคมที่ผู้คนให้ความช่วยเหลือกันและกันนั้น คือสังคมที่ผู้คนมีจิตใจเมตตา มีความรักใคร่ เอื้อเฟื้อต่อกัน การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นจึงเป็นการสร้างความสุขให้แก่ชีวิตของตนเองและสร้าง ความเมตตา ความรักใคร่ เอื้อเฟื้อต่อกัน และความเป็นสุขให้แก่สังคม ขจัดออกซึ่งความเห็นแก่ตัว ความตระหนี่ ความละโมภและความคิดร้ายต่อผู้อื่น (อภินุฆะฮดี 2557)

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในสภาวะปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เท่าทันและทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งในเรื่องของวัตถุและเทคโนโลยี ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวส่งผลทำให้การดำเนินชีวิตมีสะดวกสบายและความรวดเร็วมากขึ้น แต่ในการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วนี้ สิ่งหนึ่งที่ควบคู่มากับการพัฒนาก็คือ ปัญหาด้านสังคม เนื่องจากคนวิ่งตามกระแสการพัฒนาไม่ทันหรืออีกนัยหนึ่งคือ การพัฒนาคนกับการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมไม่สมดุลกัน ยิ่งการพัฒนาก้าวหน้าและมีความเจริญมากเท่าใด ปัญหาสังคมก็ดูเหมือนจะรุนแรงมากขึ้นเท่านั้น

จากการพัฒนาที่รวดเร็วนี้ ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยในทางเศรษฐกิจส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ สามารถเพิ่มกำลังการผลิต สร้างรายได้และผลกำไรให้มากยิ่งขึ้น จากการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยซึ่งนับว่าเป็นผลดีอย่างยิ่ง จึงทำให้หลายๆ ธุรกิจต่างมองหาโอกาสความก้าวหน้าให้กับธุรกิจของตัวเอง จึงทำให้เกิดการแข่งขันและดูเหมือนจะทวีความรุนแรงทางการแข่งขันมากยิ่งขึ้นทั้งนี้ ก็เพื่อเพิ่มผลประโยชน์และรายได้ให้กับตัวเองมากขึ้น เมื่อเราต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสภาวะสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง ครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ที่จะบ่มเพาะ คุณธรรม ศิลธรรม และจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมสังคมได้อย่างเข้าใจและเกื้อกูลกัน ดังนั้น ในสภาวะสังคมปัจจุบัน ครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของทุกคน เมื่อศึกษาในเรื่องครอบครัวจะเห็นได้ว่า ครอบครัวในปัจจุบันมีขนาดของครอบครัวที่เล็กลง ความสัมพันธ์ในครอบครัวแปรบางมากขึ้น ปัญหาการหย่าร้างมีอัตราที่สูงขึ้น ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ ทำให้เกิดความยากจนมีหนี้สินมากขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องไปประกอบอาชีพไกลจากภูมิลำเนาเดิม ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตต่างคนต่างต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้สถาบันครอบครัวอยู่ในภาวะอ่อนแอขาดพลังเพียงพอที่จะรับภาระในการดูแลสมาชิกในครอบครัว คนที่พบเจอปัญหาก็พยายามดิ้นรนให้พ้นจากปัญหา จากการที่สังคมหรือครอบครัวเคยช่วยเหลือ ดูแล พึ่งพาอาศัยกัน ก็เปลี่ยนเป็นต่างคนต่างอยู่บางครั้งอาจรุนแรงถึงขั้นไม่ดูแล และทอดทิ้ง จนกลายเป็นบุคคลไร้ที่พึ่ง ไม่มีญาติ ไม่มีครอบครัว ไม่มีที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิการทางจิตซึ่งไม่สามารถเป็นกำลังการผลิตของครอบครัว แต่กลับกลายเป็นภาระของครอบครัวจนกลายเป็นคนถูกทอดทิ้ง ไร้ผู้อุปการะและเข้ามาสู่ความรับผิดชอบของรัฐบาล คือ สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งในที่สุดและนับวันก็จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 1 สถิติปัญหา อายุและอาชีพของผู้ไร้บ้านที่อยู่อาศัย
 ที่มา: กรุงเทพมหานคร, เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2562 เข้าถึงได้จาก
<http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/722157>

ปัจจุบันคนไร้ที่พึ่ง เป็นคนที่ประสบปัญหาการดำรงชีวิตไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีรายได้ ที่เพียงพอแก่การยังชีพ ไม่อยู่ในฐานะที่พึ่งพาตนเองได้ มีชีวิตที่ลำบากมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ต่ำ ไม่มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งเกิดได้จากสาเหตุหลายด้าน เช่น ความยากจน การมีหนี้สินมากที่ดำเนินอยู่ในระยะยาว การว่างงาน ไม่มีที่อยู่อาศัย ครอบครัวแตกแยก ไม่มีผู้ดูแล การใช้จ่ายหรือสารเสพติด การมีระดับการศึกษาที่ต่ำ การมีเครือข่ายทางสังคมที่น้อยและยังรวมไปถึง การมีสถิติทางอาชญากรรมที่สูงขึ้น ซึ่งอาจมีปัจจัยทางเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญทำให้เกิดปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้ที่พึ่งและกลุ่มผู้มีสภาวะยากลำบากทั้ง ปัญหาทางการเงิน และปัญหาสุขภาพ การเจ็บป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นคนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากแตกต่างจากคนโดยทั่วไปบุคคลเหล่านี้ภาพลักษณ์ภายนอกอาจดูไม่ต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคมแต่สภาพจิตใจและสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตอาจต่างกันมากสิ่งเหล่านี้หล่อหลอมทำให้บุคคลเหล่านี้มีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไปอย่างสิ้นเชิง จึงพบเห็นได้มากตามแหล่งชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นผู้มีจิต ไม่ปกติ เจ็บป่วย พิการ หรือในบางกลุ่มเป็นบุคคลปกติแต่ไร้ที่พึ่ง ไม่มีญาติ กำพร้า เป็นต้น แต่กลุ่มคนเหล่านี้ล้วนต้องการกำลังใจ การยอมรับ โอกาสและความเอื้อเฟื้อ เพื่อที่พวกเขาจะกลับมาอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างปกติ (กรุงเทพมหานคร 2559)

สถิติสถานการณ์คนไร้ที่พึ่งในประเทศไทย พบว่าคนไร้ที่พึ่งทั่วประเทศมีจำนวน 70,539 คน (ข้อมูลระบบสารสนเทศ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) โดยทางมูลนิธิอิสระชนได้สำรวจคนไร้บ้าน

ในเขตกรุงเทพฯ ปี 2560 มีมากถึง 3,360 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 175 คน หรือร้อยละ 10 นั้นหมายความว่าจำนวนของกลุ่มคนเหล่านี้มีเพิ่มมากขึ้นในสังคม ทุกวัน โดยกลุ่มคนเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นปัญหาของสังคม แต่ปัญหานี้สะท้อนให้ได้เห็นถึงมุมมองในอีกด้านของอีกหลายชีวิตที่กำลังประสบปัญหาและรอการช่วยเหลือ จะดีแค่ไหนถ้าทุกคนในสังคม หันมาเห็นคุณค่าของกันและกัน เกื้อหนุนกันเพื่อสร้างความสมดุลในสังคมเพิ่มความสุข ความสงบ สร้างคุณค่าและกำลังใจให้เกิดขึ้นแก่เพื่อนมนุษย์ในสังคม (ไทยรัฐออนไลน์ 2561, มติชนออนไลน์ 2561)

ภาพที่ 2 สถิติคนเร่ร่อน ใน 10 เขต ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่มา: BLT Bangkok, เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2562 เข้าถึงได้จาก
<http://www.bltbangkok.com/News/>

ด้วยเหตุและผลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โครงการสร้างสรรค์งานประยุกตศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ซึ่งมีแนวทางการสร้างสรรค์ในการนำเสนอมุมมองอีกมุมมองหนึ่งคือความงามทางศิลปะการเกื้อหนุน ช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหา ยากไร้ ขอดาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง โดยนำแรงบันดาลใจ ตามแนวคิดจากการแตกกิ่งก้านต้นไม้ สร้างรูปแบบการต่อไม้สื่อถึงความเกื้อหนุน ความอบอุ่น ครอบคลุม และความหวัง เป็นรูปแบบเฉพาะตนของผู้วิจัย ร่วมกับการสร้าง สรรค์ผลงานศิลปะจากผู้ใช้บริการสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี เป็นการส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อพื้นที่ และผู้คนในสังคม โดยกรณีศึกษาสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ดังกล่าวที่ ผู้วิจัยเลือกสรรทั้งนี้การสร้างสรรค์จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับพื้นที่ บริบทโดยรอบ บุคคล อุปนิสัย และความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับบทบาททางสังคมในยุคปัจจุบันตลอดจน

ความช่วยเหลือการเกื้อหนุนของ เพื่อนมนุษย์ที่สอดแทรกอยู่ภายใต้รายละเอียดของโลก แห่งวัตถุด้วย แบบจากรูปธรรมและนามธรรมทั้งหลายตามที่สนคติของผู้วิจัยจากวิธีการและแนวทางในการ สร้างสรรค์ผลงานประยุกต์ศิลป์ที่มีลักษณะส่วนตัวของผู้วิจัย จึงได้เกิดแนวคิดทางด้านกระบวนการ ทำงานโดยมีการบูรณาการร่วมกันกับสาขาวิชาการออกแบบภายใน (interior) เพื่อให้ ผลงานออกแบบเป็นไปตาม วัตถุประสงค์มุ่งหมายของผู้วิจัย โดยมีความสอดคล้องกับผลงาน ประติมากรรมทางด้านประโยชน์ใช้สอย (BLT Bangkok 2559)

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่สามารถสื่อและให้ความรู้สึกถึงการเกื้อหนุน
2. เพื่อศึกษาศิลปะภูมิปัญญาไทยในการต่อไม้ และทำองค์ความรู้มาสร้างสรรค์ชิ้นงาน
3. เพื่อให้ผลงานศิลปะมีความสอดคล้องกับสถานที่

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ชื่อ ความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะที่สามารถถ่ายทอด อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ของผู้ไร้ที่พึ่ง และขอทาน เพื่อเพิ่มคุณค่า สร้างกำลังใจในการดำรงชีวิตอยู่ต่อได้ภายในสังคม รวมถึงสะท้อนให้บุคคลทั่วไปเห็นถึงปัญหาทาง สังคมที่เกิดขึ้น โดยการสร้างสรรค์ผลงานนี้คำนึงถึงหลักความสมดุล แสดงให้เห็นถึงการเกื้อหนุนกันใน สังคม ด้วยการใช้เทคนิควิธีการผสมผสานกลมกลืนกับเอกลักษณ์เฉพาะตัวจากประสบการณ์ที่ได้ ศึกษาและทดลอง รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากผู้ประสบปัญหา ไร้ที่อยู่อาศัยเพื่อ สร้างสรรค์ผลงานออกมาให้เป็นตัวกลางในการสื่อถึงความรู้สึกและสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

แสดงเนื้อหาเรื่องราวปัญหาด้านสังคมการดำเนินชีวิต การอยู่อาศัยของผู้ไร้ที่พึ่งในสังคม จากภาพลักษณ์ภายนอกและภายในจิตใจ ความสำคัญของการเกื้อหนุน ช่วยเหลือ ผ่านกระบวนการ ทางความคิดและสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อแสดงออกถึงผลงานที่สะท้อนความรู้สึก และการเกื้อหนุนกัน ของสังคม

1.4.2. ขอบเขตการวิเคราะห์ด้านสถานที่ (ข้อมูลสถานที่ และการสัมภาษณ์)

1.4.2.1 บริบทภายใน : สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ กิจกรรมที่พัฒนาผู้รับบริการ

1.4.2.2 บริบทภายนอก : ผู้ไร้ที่พึ่ง และขอทาน ที่อยู่อาศัยบริเวณสถานคุ้มครองฯ ตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ

1.4.3 ขอบเขตทางรูปแบบสร้างสรรค์เป็นผลงาน 3 มิติ

- รูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานจากศิลปะการต่อไม้ ผสมผสานกับรูปแบบการต่อที่สื่อถึงผู้ไร้ที่พึ่งและขอทาน ส่งผ่านผลงานศิลปะเพิ่มคุณค่าให้ชีวิต

1.4.4 ขอบเขตทางเทคนิควิธีการ

- เทคนิคศิลปะที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 3 ขั้นตอน

1.4.4.1 เทคนิคการต่อไม้ด้วยศิลปะ

1.4.4.2 การเก็บข้อมูลจากการต่อไม้ฝึกการควบคุม อารมณ์ สมาธิ จากผู้ไร้ที่พึ่ง ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

1.4.4.2.1 ผู้ชาย/ผู้หญิง อายุ 18 ปีขึ้นไป กลุ่ม A สามารถช่วยเหลือตนเองได้

1.4.4.2.2 ผู้ชาย/ผู้หญิง อายุ 18 ปีขึ้นไป กลุ่ม B มีอาการทางจิตต้องรับประทานยา (เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึก ความคิด พัฒนาการของผู้รับบริการระหว่าง 2 กลุ่ม)

*** หมายเหตุ การกำหนดช่วงอายุ 18 ปีขึ้นไป เนื่องจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งรับผู้บริการในช่วง อายุ 18 ปีขึ้นไปเท่านั้น

1.4.4.3 การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ตอบโจทย์การเพิ่มคุณค่าผู้ไร้ที่พึ่ง ผลงานในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงาน ให้ตอบสนองตามแนวคิด ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติ เพื่อให้ผู้รับชมผลงานได้ เห็นคุณค่าของคนในสังคมเพื่อนมนุษย์ และผู้ไร้ที่พึ่ง สร้างความรัก ความอบอุ่น ความหวังจากครอบครัวให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลสถานที่ วิเคราะห์สถานที่ ภายนอก – ภายใน
  - 1.1 ผู้ให้บริการ (แม่ ,พ่อ) / ผู้รับบริการ (ลูก)
  - 1.2 ผู้ไร้ที่พึ่งที่อาศัยตามสถานที่ สาธารณะทั่วไป
2. ศึกษาการสังเกตบริบท ลักษณะทางกายภาพ บุคลิกการแต่งกายของผู้ไร้ที่พึ่ง
3. ศึกษาเทคนิคการต่อไม้ของไทยแบบโบราณ และของต่างประเทศ
  - 3.1 การต่อเครื่องตั้ง (วัดไทร อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม)
  - 3.2 ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้สืบทอดเถรอตเพล รุ่นที่ 2 (อำเภอสสามพราณ จังหวัดนครปฐม)
  - 3.3 การต่อไม้แบบชิโตรี (Kengo Kuma Japanese architect)
4. ศึกษาคุณสมบัติของวัสดุไม้
  - 4.1 ไม้พาเลท / ไม้สนนอก / ไม้สัก / ไม้แดง / ไม้เต็ง
  - 4.2 ไม้เก่า / ไม้ใหม่

5. รวบรวมข้อมูล/ภาพถ่าย/ภาพร่าง จากการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ
6. นำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ กับความเป็นไปได้ทางประติมากรรม กับแนวคิดจินตนาการผู้สร้างสรรค์
7. สร้างสรรค์ผลงานด้วยการออกแบบร่างของผู้วิจัย
8. กำหนดแนวทางปัญหาที่เกิดขึ้นจากการศึกษางานเบื้องต้นให้ผู้ให้บริการสถานคุ้มครองฯ สร้างสรรค์ผลงาน ในแบบของตน
9. รวบรวมผลงานนำมาสังเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความเกื้อหนุน
10. นำผลงานสเกตช์โมเดลเสนอต่อคณาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อรับฟังคำแนะนำ
11. นำข้อมูลคำแนะนำมาปรับแก้ก่อนสร้างสรรค์ผลงานจริง
12. ออกแบบประติมากรรมสื่อถึงคุณค่าของคน โดยสร้างสรรค์ผลงานจริงเพื่อนำลงไปติดตั้งในสถานที่จริง วิเคราะห์หาบทสรุปของการสร้างสรรค์ผลงาน
13. รวบรวมข้อมูลในการวิจัย เพื่อจัดทำเอกสารประกอบผลงาน และเผยแพร่งานวิจัย

1.6 วิธีการศึกษา

แหล่งข้อมูล

1. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
เลขที่ 78/12 หมู่ที่ 1 ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
2. วัดไทร นครชัยศรี (Wat Sai (nakhon Chaisi))
ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120
3. ประชาชนชาวบ้าน ลุงบุญรอด โพธิ์แดง
เลขที่ 67 หมู่ 10 ชุมชนบ้านคลองบางซื่อ ตำบลไร่ขิง อำเภอสสามพราน จ.นครปฐม 73210
4. ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากตำราวิชาการจากหนังสือ ห้องสมุด และบนอินเทอร์เน็ต

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสัมพันธ์ หมายถึง สิ่งที่เชื่อมโยงกัน มีความเกี่ยวข้องเป็นอันหนึ่งอันเดียว

เกื้อหนุน หมายถึง ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม สงเคราะห์ อนุเคราะห์

การเข้าไม้ หมายถึง การประสานเกาะเกี่ยวกันด้วยตัวเอง โดยการนำไม้ตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไป มาบากรับแล้วประกอบเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการขัด การเสียบ การสอดกันของตัวไม้เองเพื่อยึดไม้ให้ติดกันเป็นสลักแน่นอยู่ในรูปแบบที่ต้องการ **โดยไมใช้ (กาว ตะปู หรือสิ่งที่เป็นเครื่องยึดติดไม้ให้แกะออกได้)

สังคม หมายถึง การอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ สังคมของมนุษย์เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกันไม่ว่าจะในด้านใดด้านหนึ่ง ช่วยให้ผู้มนุษย์ร่วมพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การสร้างสรรคงานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี โดยในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมของข้าพเจ้า เป็นเรื่องราวเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจความเกื้อหนุน น้ำใจ ความสุข ความสงบ และความสมดุล บริบทเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน บุคคลที่ออกมาใช้ชีวิต ในที่สาธารณะหรือบนท้องถนนเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งมักจะอยู่ตามสถานที่ต่างๆ ที่กรุงเทพมหานคร เช่น สนามหลวงสะพานพุทธ หัวลำโพง หมอชิต สวนลุมพินี ได้ทางด่วนหรือได้สะพานต่างๆ สถานที่อยู่ของบุคคลเหล่านี้จะแฝงอยู่กับแหล่งหากิน เช่น สถานีรถไฟโดยสาร ตลาด และแหล่งท่องเที่ยว โดยบุคคลเหล่านี้ยังคงดำรงชีวิตอยู่ในสังคมกับคนทั่วไป ซึ่งบุคคลไร้ที่พึ่งนี้มีทั้งที่เร่ร่อนอาศัยอยู่ตามถนนและอาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองฯ ซึ่งภาครัฐบาลมีความพยายามที่จะนำกลุ่มคนเหล่านี้ไปยังสถานคุ้มครองฯ เพื่อฟื้นฟู บำบัด ให้บุคคลเหล่านี้ กลับมาอยู่ได้ในสังคม โดย ไม่กลับไปใช้ชีวิตเร่ร่อนแบบเดิม จากข้อมูลต่าง ๆ ในการลงพื้นที่ การได้พูดคุย กับกลุ่มคนเหล่านี้ นำมาผนวกกับอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นตัวตนของผู้วิจัย เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานและถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานประติมากรรมในรูปแบบสามมิติ เพื่อส่งผ่านอารมณ์ความรู้สึก รวมถึงเป็นการสะท้อนชีวิต และเป็นประโยชน์ต่อสังคม สู่บุคคลภายนอกที่เป็นเพื่อนมนุษย์อาศัยอยู่บนโลกใบนี้

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราว และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวผลงานที่เกิดจากความเกื้อหนุน น้ำใจ ความสุข ความสงบ และความสมดุล ที่มีต่อคนไร้ที่พึ่ง และคนเร่ร่อน เช่น การได้สัมผัสความรู้สึกคนไร้ที่พึ่ง และคนเร่ร่อน ลักษณะภายนอกของรูปทรงท่าทางคนไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อน ที่ส่งผลต่อความรู้สึกสภาพจิตใจของข้าพเจ้า ทำให้เกิดแรงดลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในครั้งนี้ เพื่อเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวความเกื้อหนุน น้ำใจ ความสุข ความสงบและความสมดุล ให้แก่ผู้รับคือคนไร้ที่พึ่ง และคนเร่ร่อนที่ออกมาใช้ชีวิตในสถานที่สาธารณะหรือบนถนนเป็นที่อยู่อาศัย ไร้ซึ่งการช่วยเหลือ ความสุข จากคนในครอบครัวและผู้คนสังคม

2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจ

ความเกื้อหนุน ภาษาที่สื่อความหมายในคำนิยามที่ทำให้รับรู้ถึง น้ำใจ ความสุข ความสงบ และความสมดุล ของบุคคลในสังคมโลกมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีมนุษย์เพื่อนร่วมโลกทุกคนต่างต้องมีการช่วยเหลือ การส่งเสริม การสนับสนุน การเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ จุนเจือ และสงเคราะห์ ไม่ว่าจะคนเราจะใช้ชีวิตอย่างไรต่างต้องเกื้อหนุนซึ่งกันและกันเสมอ เพื่อความสมดุลในการใช้ชีวิตและความสุข เป็นสิ่งที่

บ่งบอกถึงความมีน้ำจิตน้ำใจต่อเพื่อนร่วมโลก ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ จุนเจือ ในช่วงเวลาที่ลำบากให้รู้สึกมีกำลังใจและมีความสุข

การถ่ายทอดอารมณ์ผ่านผลงานศิลปะด้วยวัสดุประเภทไม้ จากการสานต่อขัดกันด้วยกล (เถร-อด-เพล) ประกอบต่อเข้าด้วยกันแต่ละจุดด้วยความแข็งแรงทนทาน ไม้สนนอก (ไม้พาลेत) ขนาดเล็ก ผ่านการสานต่อขัดกันเป็นจุดที่เชื่อมทุกสัดส่วนของชิ้นงานเข้าด้วยกัน ไม้ถูกทิ้งแล้วไม่มีคุณค่าเปรียบเสมือนชีวิตคนไร้ที่พึ่ง และยังมีการศึกษาเพิ่มเติมจากตำราวิชาการ หนังสือ ห้องสมุด สื่อทางอินเทอร์เน็ต ทั้งของไทยและต่างประเทศ โดยศึกษาลักษณะเฉพาะการเข้าไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละพื้นที่ มาเปรียบเทียบและสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมขึ้นมาใหม่ในลักษณะเฉพาะตัว

2.2.1 ความหมายของความเกื้อหนุน

การเกื้อหนุนส่วนใหญ่เป็นประเด็นของการศึกษาในทางสังคมวิทยา ซึ่งสามารถอธิบายในความหมายกว้าง ๆ ได้ว่า เป็นความช่วยเหลือขั้นพื้นฐานที่ได้รับจากทั้งผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกันหรือจากภายนอกสังคม ซึ่งความช่วยเหลือนี้สามารถอยู่ในรูปแบบของวัตถุหรือสิ่งที่จับต้องได้ เช่น เงิน สิ่งของ อาหาร ข้าวของเครื่องใช้ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่นความรัก ความเอาใจใส่ รวมถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผู้ให้การเกื้อหนุนอาจเป็นสมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน สมาชิกในชุมชน หรือหน่วยงานของภาครัฐก็ได้ ซึ่งสามารถจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การเกื้อหนุนจากบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น ชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐ เป็นต้น โดยมีพื้นฐานว่าการเกื้อหนุนนี้เป็นหน้าที่หนึ่งของคนในสังคมที่พึงกระทำเพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ (Durkheim 1984) การเกื้อหนุนขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและข้อจำกัดของแต่ละบุคคลในสังคมอาจเป็นความตั้งใจที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นโดยที่ยังไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนในอนาคต หรือทำให้สังคมได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน (de Beer & Koster, 2009; Mason, 2000; Rusu & Gheorghita, 2014) และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด ซึ่งเป็นการเกื้อหนุนในระดับครอบครัวโดยสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุเป็นสำคัญ (Rusu, 2016) (ชลธิชา อศวินรินทร 2559)

การช่วยเหลือสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน มีมากกว่า 1 คนหรือ 1 สิ่งต่างฝ่ายต่างเป็นผู้ให้และผู้รับ จากกลุ่มเล็ก ๆ จนถึงกลุ่มสังคมที่มีขนาดใหญ่ สถาบันที่มีบทบาทที่สำคัญในการเกื้อหนุนสังคมและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนรูปแบบต่าง ๆ ในจุดเริ่มต้น คือ สถาบันครอบครัว การเกื้อหนุนกันประกอบด้วยปัจจัยในหลาย ๆ ปัจจัย เริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและคุ้นชินจนขยายออกไปภายนอกของสังคม ผู้คน ชีวิตความเป็นอยู่ แหล่งที่พักอาศัย การเดินทาง การสัญจรไปมา ชีวิตการทำงาน ฯลฯ ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนในบางสิ่งบางอย่างเราสามารถสัมผัส

รับรู้ และเห็นได้ชัดเจน แต่บางสิ่งบางอย่างก็เป็นเพียงส่วนประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เรามองข้ามในจุดนั้นไปแต่ก็เป็นสิ่งที่ถูกขับเคลื่อนและเกื้อหนุนเหมือนกัน

2.2.2 ความหมายของสังคัม

คำว่า “สังคัม” หมายถึง กลุ่มคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป อาศัยอยู่รวมกันเป็นระยะเวลายาวนานอย่างต่อเนื่อง ในบริเวณหรือพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่งมีอาณาเขตที่ชัดเจน และมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีระเบียบและแบบแผน ภายใต้วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมที่สอดคล้องกัน ตลอดจนสามารถเลี้ยงตนเองได้ตามสมควรแก่สภาพ (พิชัย ผกาทอง, 2547 : 10) หรือ การอยู่รวมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันซึ่งมีหลายรูปแบบ สังคัมของมนุษย์เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกันไม่ว่าจะในด้านใดด้านหนึ่ง ช่วยให้ผู้มนุษย์ร่วมพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ (IM2 2558)

องค์ประกอบของสังคัม

1. การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มนุษย์มีลักษณะเป็นสัตว์สังคัมที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
  2. มีอาณาบริเวณหรือดินแดน มีอาณาบริเวณที่เป็นขอบเขตให้รู้กันว่าดินแดนหรืออาณาบริเวณของตนมีขอบเขตแค่ไหน
  3. รู้ว่าใครเป็นพวกของตน หรือไม่ใช่พวกของตน เช่น ในสังคัมชนบทที่เป็นสังคัมขนาดเล็ก สมาชิกในชุมชนรู้จักกันดี
  4. ความสัมพันธ์และการกระทำต่อกัน หมายถึง การอยู่รวมกันจะต้องมีสัมพันธ์และการกระทำต่อกัน
- มีการทำความเข้าใจและเคารพกฎระเบียบของสังคัมร่วมกัน
5. การแบ่งหน้าที่และร่วมมือกัน สังคัมจะต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่และมีความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
  6. มีระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยมพื้นฐาน คล้ายคลึงกัน

ที่มา : IM2, เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562, เข้าถึงได้จาก

<https://www.im2market.com/2015/11/13/2017>

2.2.3 ความหมายของครอบครัว

ครอบครัวหมายถึงกลุ่มคนตั้งแต่สองคนที่มาแต่งงานกัน หรือมีความสัมพันธ์ฉันท์สามี-ภรรยา อาศัยอยู่รวมกันในที่เดียวกัน อาจจะมีหรือไม่มีการสืบสายโลหิตหรืออาจจะเลี้ยงดูผู้อื่นโดยการรับมาอุปการะ อีกทั้งยังอาจมีญาติพี่น้องหรือผู้อื่นมาอาศัยอยู่ด้วยในที่เดียวกัน Burgess และ Locke มีความเห็นว่า ครอบครัวควรมีลักษณะ 4 ประการ ดังนี้ (ผศ.ภิญโญ ทองดี 2560)

1. ประกอบด้วยบุคคลที่มาอยู่ร่วมกันโดยการสมรสหรือมีความผูกพันกันทางสายโลหิตหรือโดยการรับเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม
2. สมาชิกอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน หรืออาจแยกไปต่างหาก สำหรับสมัยปัจจุบัน ครัวเรือนสมัยใหม่จึงมีขนาดเล็ก ประกอบด้วยสามีภรรยาและลูก ๆ
3. ครอบครัวเป็นหน่วยโต้ตอบระหว่างบุคคล สังคมจะกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนไว้ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละแห่ง สมาชิกต่างมีความรักใคร่ห่วงใยกัน สั่งสอนกัน มีจิตใจผูกพันกัน มิใช่ต่างคนต่างอยู่
4. ถ่ายทอดรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม สมาชิกจะรับแบบแผนแห่งความประพฤติในการปฏิบัติต่อกันระหว่างสามีภรรยา บิดามารดากับบุตร และอาจนำไปผสมผสานกับวัฒนธรรมภายนอกครอบครัว เกิดเป็นแบบแผนของความประพฤติใหม่ที่สมาชิกรนำมาใช้เพื่อปฏิบัติต่อกันและต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
ที่มา : ผศ.ภิญโญ ทองดี, เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562, เข้าถึงได้จาก
<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006103/lesson1/03.htm>

2.2.4 ความสมดุลของชีวิต

การที่บุคคลสามารถบริหารจัดการชีวิตส่วนตัว ครอบครัวให้เหมาะสม โดยสามารถควบคุมและบริหารจัดการเรื่องส่วนตัว ครอบครัว ไม่ให้เกิดความขัดแย้งในชีวิต รวมถึงความรู้สึกพอใจในชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สิ่งเหล่านี้จะส่งผลทำให้เกิดความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้สึกมั่นคงทั้งความสุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางอารมณ์ สุขภาวะทางจิตวิญญาณและสุขภาวะทางสังคม (ขนิญรัตน์ อินทุลักษณะ 2556)

2.2 แรงบันดาลใจสู่ผลงานออกแบบสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจากปัญหาสังคมผู้ไร้ที่พึ่งที่เกิดขึ้นด้วยการสร้างสรรค์งานต่อไม้ แบบเถรอดเพล ฦ วัดไพร นครชัยศรี จากของเล่นที่มีความซับซ้อนและน่าสนใจในเรื่องของที่มาที่ไปจากอดีตกาลรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ในปัจจุบันที่ยังหลงเหลืออยู่ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม จากไม้เส้นเล็กหลายเส้นมาต่อกันสู่ผลงานเครื่องตั้ง (ที่ตั้งศพสมัยก่อน) ขนาดใหญ่รองรับน้ำหนักได้มาก เพียงแค่ใช้วิธีการต่อไม้ แบบไม่ใช่ตะปู หรือกาวเลย ยังคงมีการสืบต่อมาจากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัจจุบันนับว่าคนที่รู้เรื่องเหล่านี้ค่อยลงแล้ว ผู้วิจัยได้นำวิธีการต่อไม้เหล่านี้มาพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เดิมสู่ผลงานประติมากรรมที่สะท้อนถึงชีวิตผู้ไร้ที่พึ่ง คือรูปแบบการต่อไม้ โดยไม่ใช่กาวหรือตะปู ในการประกอบเลย เพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญเทคนิควิธีการต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มานำมาสร้างสรรค์ผลงาน เสมือนเป็นการอนุรักษ์และสืบสานมรดกภูมิปัญญาเหล่านี้ให้คงอยู่สืบต่อไป

2.2.1 แรงบันดาลใจจากคนไร้ที่พึ่งและคนเร่ร่อน

ผู้วิจัยได้พบเห็นปัญหาจากการสัญจรไปมาตามถนนหนทางในกรุงเทพมหานคร ได้เกิดประเด็นคำถามและความรู้สึกที่เห็นผู้คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่งตามพื้นที่ต่าง ๆ พวกเขาเหล่านั้นทำไมจึงมาอยู่ ณ จุดนี้ เกิดจากปัญหาอะไรผู้คนต่างพื้นที่ต่างถิ่นฐานต่างครอบครัวอยู่กันตามจุดต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งผู้คนพลุกพล่านสัญจรไปมาเป็นจำนวนมาก

2.2.2 แรงบันดาลใจจากงานเข้าไม้ “เถรอตเพล” เครื่องตั้งวัดไพร

ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจากการได้เข้าไปศึกษาดูงาน และได้พบเห็นเครื่องตั้งวัดไพร อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยเกิดความหลงใหลและตกใจกับเทคนิคแบบโบราณการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการเข้าไม้โดยไม่ใช้กาวหรือตะปูแม้แต่ตัวเดียว เป็นไม้ที่มีขนาดเล็กกว่า 1 เซนติเมตร กับโครงสร้างขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงต่อกันเป็นเครื่องตั้งและรับน้ำหนักของได้มาก ซึ่งเครื่องตั้งนี้แอบแฝงไปด้วยเรื่องราวและความเป็นมาที่น่าทึ่งและน่าสนใจมากสำหรับตัวผู้วิจัย จึงค้นพบตัวตนและศึกษาอย่างจริงจัง จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติความเป็นมาการสร้างเครื่องตั้งเริ่มจากพระรูปหนึ่งชื่อว่า หลวงตาไฉย เป็นพระรูปหนึ่งที่ไม่ใช่เกจิอาจารย์ดังจากเรื่องปลุกเสก ฯลฯ แต่เกิดจากหลวงตาไฉยได้รับปริศนาจากพระอีกรูปหนึ่งเป็นของเล่นไม้ชนิดหนึ่งที่มีชื่อว่า “เถรอตเพล” จากการแก้กลไม้นี้สู่การสร้างงานต่าง ๆ อีกมากมายและผลงานที่ทำให้หลวงตาไฉยเป็นที่รู้จักคือ “เครื่องตั้ง”

2.2.3 แรงบันดาลใจจากลักษณะทางกายภาพบุคคล

จากการที่ผู้วิจัยได้เดินทางพบเห็นผู้คนมากมายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งต่างพบเห็นผู้คนมากหน้าหลายตากับการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ไม่ต่างกันเท่าไร การได้พบเห็นคนไร้ที่พึ่งคนเร่ร่อนจากสถานที่ต่าง ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดมุมมองความคิดกับบุคคลเหล่านี้ทั้งข้อสงสัยและการตั้งคำถามมากมายกับการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ตามที่สาธารณชนได้สะพานหรือแหล่งท่องเที่ยวของผู้คน มองผ่าน ๆ บุคคลเหล่านี้ไม่ต่างอะไรจากบุคคลทั่วไปในสังคม ถ้าไม่ใช่การลักษณะภายนอก เสื้อผ้าแต่งตัวที่เห็นได้อย่างชัดเจน แต่หากมองชัดๆ และบุคคลเหล่านี้มีอะไรซ่อนอยู่ในจิตใจภายนอกร่างกายที่บ่งบอกถึงลักษณะท่าทางทางกายภาพ แสดงให้เห็นถึงสีหน้าอารมณ์ แววตา การจ้องมอง บุคลิกภาพการยืน การนั่ง หรือแม้กระทั่งการนอน ถึงบุคคลทั่วไปที่ดำรงชีวิตและเดินผ่านไปผ่านมาอยู่ในสังคม ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้เข้าไปสัมผัสเก็บข้อมูลสัมภาษณ์พูดคุย ถ่ายภาพจากสถานที่ต่าง ๆ กับบุคคลเหล่านี้ทำให้มองเห็นการขาดความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนของคนในสังคม และคุณค่าในตัวตนบุคคลเหล่านี้ ความสมดุลในการใช้ชีวิตจึงเปลี่ยนวิถีไป

ภาพที่ 3 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (1)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 4 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (2)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 5 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (3)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 6 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (4)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 7 คนเร่ร่อนที่ใช้ชีวิตตามถนนสาธารณะ (5)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

2.2.4 แรงบันดาลใจจากเศษไม้เก่าที่ถูกทิ้งแล้ว

ในยุคสมัยนี้ไม่เป็นที่ต้องการของสังคมมากขึ้น แม้จะมีสิ่งทดแทนไม้จากวัสดุอื่น ๆ ที่ลอกเลียนแบบไม่จริง ให้เพียงภาพสลายตาในความเหมือนเท่านั้นแต่แท้จริงแล้วไม้เทียมหรือไม่ที่ลอกเลียนแบบก็ไม่เหมือนไม้จริงอยู่ดี ทำให้ไม้จริงหายากมีราคาค่อนข้างสูงส่งผลตามมาคือทำให้เกิดคุณค่าทางสุนิยม และการอนุรักษ์วัสดุที่เกิดจากไม้จริง

การใช้ไม้ให้เกิดคุณค่าสูงสุดซึ่งผู้วิจัยนึกถึงการนำไม้มาสร้างสรรค์งานศิลปะ การที่ผู้วิจัยได้พบเห็นไม้เก่าที่บ่งบอกเรื่องราวการผ่านการเวลายามาในตัวเนื้อไม้หรือสีที่แสดงออกมาจากเนื้อไม้เอง

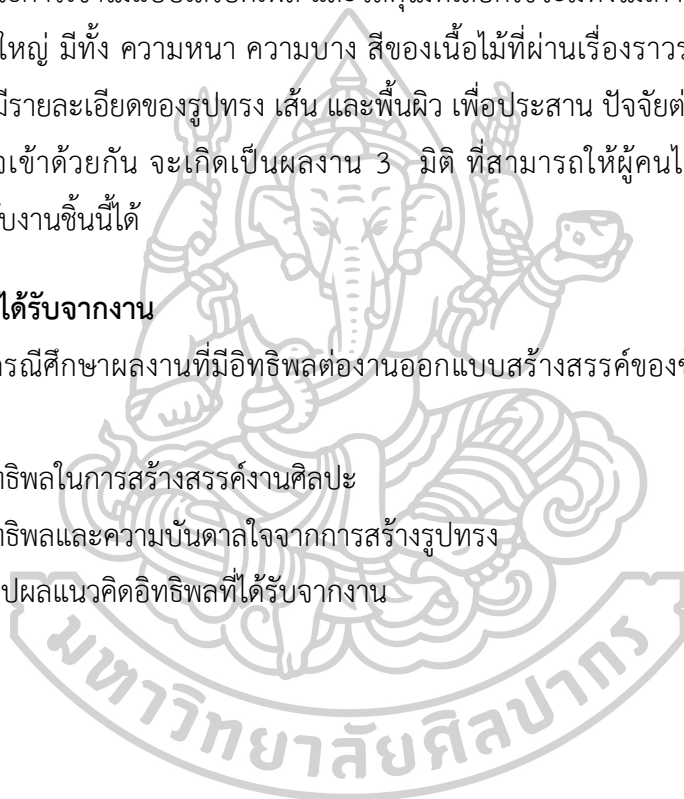
ผู้วิจัยได้พบเห็นคุณค่าของไม้เก่าที่สังคมทอดทิ้งและไม่เกิดประโยชน์ใช้สอยแล้ว นอกจากคุณค่าของงานศิลปะทางสุนทรียภาพแล้ว วัสดุไม้เก่ายังแสดงคุณค่าและความหมายของตัวไม้เอง จากวัสดุไม้ที่สื่อผ่านผลงานศิลปะยังช่วยปลูกจิตสำนึกให้กับสังคมแบบบริโภคนิยมที่ช่วยเร่งทำลายสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากน้ำมือของมนุษย์โลกเสื่อมสลายเร็วขึ้น

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในหลายมิติที่สามารถรับรู้และพอเจอง็นำวัสดุไม้มาสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อแสดงวิถีคิดที่จะสื่อสารถึงผู้รับชมผลงานและสะท้อนความเป็นสังคมออกไป การสร้างสรรค์งานที่มีวัสดุไม้ มาสร้างงานในรูปแบบ 3 มิติ ซึ่งมีปัจจัย 2 ประการ คือ เทคนิควิธีการ และไม้ ในเรื่องของเทคนิคใช้วิธีการเข้าไม้แบบเถรอดเพล และวัสดุไม้ที่เลือกใช้จะมีทั้งไม้เก่าและไม้ใหม่ ผสมผสานกัน ทั้งขนาดเล็ก ใหญ่ มีทั้ง ความหนา ความบาง สีของเนื้อไม้ที่ผ่านเรื่องราวระยะเวลาที่แตกต่างกัน ออกไป ซึ่งจะมีรายละเอียดของรูปทรง เส้น และพื้นผิว เพื่อประสาน ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ที่ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจเข้าด้วยกัน จะเกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่สามารถให้ผู้คนได้มีส่วนร่วมและเข้ามา มีปฏิสัมพันธ์กับงานชิ้นนี้ได้

2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากงาน

จากกรณีศึกษาผลงานที่มีอิทธิพลต่องานออกแบบสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกัน

1. อิทธิพลในการสร้างสรรค์งานศิลปะ
2. อิทธิพลและความบันเทิงจากการสร้างรูปทรง
3. สรุปผลแนวคิดอิทธิพลที่ได้รับจากงาน

2.3.1 อิทธิพลในการสร้างสรรค์งานศิลปะ

2.3.1.1 เทคนิคการเข้าไม้ “เครื่องตั้ง”

ภาพที่ 8 “เครื่องตั้ง” วัดไทร อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

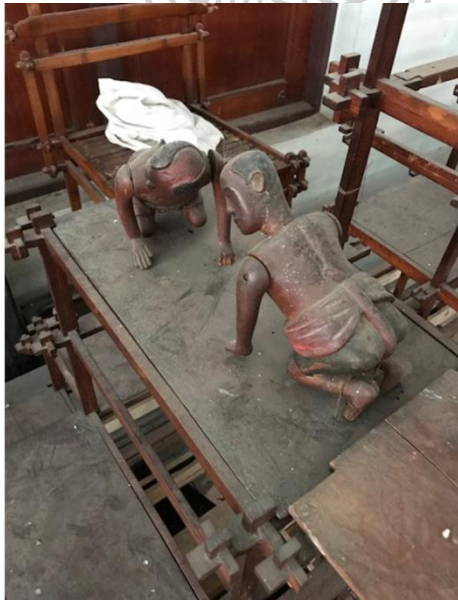

ภาพที่ 9 เสาร์ด้านบนของเครื่อง / ที่เก็บอัฐิบนเครื่องตั้ง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

“เครื่องตั้ง” เป็นแท่นตั้งศพสวดพระอภิธรรมซึ่งประกอบขึ้นด้วยการเข้าโครงไม้ไผ่จำนวนมากอย่างสลับซับซ้อน มีขนาดฐานกว้าง 3 เมตร ยาว 6 เมตร หลังคาเป็นทรงมณฑปสามยอด สูงจากพื้นราว 8 เมตร ชั้นส่วนไม้ไผ่จำนวนมากที่สอดสลักเข้าด้วยกันนี้สามารถถอดออกแล้วประกอบขึ้นใหม่ได้โดย **ไม่ต้องใช้ตะปู กาว หรือเชือกใด ๆ** ทั้งสิ้นสิ่งมหัศจรรย์ชิ้นนี้จะเกิดขึ้นด้วยสติปัญญาและน้ำพักน้ำแรงของพระภิกษุสูงอายุที่เรียกกันว่า “หลวงตาใจ๋” แต่ผู้เดียวโดยเริ่มมาจากที่ยกแก้วกาแพ

ภาพที่ 10 อุปกรณ์เครื่องใช้ใส่แก้ว “โอ้ยวะ” ผลงานชิ้นแรก
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 11 ตักตการละเล่นหัวล้านกัน / กรอบรูปภาพในขวดใส
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ซึ่งของเหล่านี้จะถูกวางไว้อยู่ตามชั้นต่าง ๆ ของเครื่องตั้ง เพื่อเป็นการลดความน่ากลัวในการตั้งศพในสมัยนั้น โดยถ้าอยู่ในสภาพสมบูรณ์เครื่องเล่นเหล่านี้จะสามารถขยับเขยื้อนได้

เถรอตเพล เป็นของเล่นไม้สลักกลของไทยชนิดหนึ่ง ประกอบขึ้นจากไม้หลายชิ้นที่มีรอยบากต่าง ๆ กัน นำมาสอดขัดกันจนเป็นรูปทรงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีวิธีเล่นโดยการถอดออกจากกันแล้วประกอบเข้าด้วยกันใหม่ให้เป็นแบบเดิม การมีผู้เล่นเห็นว่าสลักกลไม้แบบเถรอตเพลเป็นมากกว่าของเล่นชิ้นเล็ก ๆ การพัฒนาต่อยอดเป็นข้อต่อไม้ เพียรประดิษฐ์เป็นของใช้ประโยชน์ชิ้นใหญ่ที่มีความซับซ้อนนับ เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง (วีระ อินพันทัง 2559) จากการกล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นศักยภาพของเถรอตเพล และได้เล็งเห็นถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาต่อยอดเถรอตเพลต่อไป

ในสมัยก่อนสำหรับพวกผู้ใหญ่ และคนเฒ่าคนแก่ จะพิศวงในเทคนิคการเข้าไม้ กลสลักอันซับซ้อน และทรวดทรงของเครื่องตั้งที่แปลกตากว่าเมรุลอยแบบอื่น ๆ ทว่าสำหรับเด็ก ๆ ที่จำต้องตามพ่อแม่ไปงานศพ ความเบื่อหน่ายของพวกเขาจะถูกแทนด้วยอาการตื่นตาตื่นใจใน “หุ่นไม้” ที่หลวงตาไฉยบรรจงแกะจำหลักจาก ไม้กุ่ม ทาสีสดสวย ทั้งยังมีเชือกชักให้เคลื่อนไหวท่วงทีอิริยาบถไปได้ต่าง ๆ นานาไม่ว่าจะเป็นคนตีกอล์ฟ คนตีระฆัง คนเล่นหมากรุก หัวล้านชนกัน หรือคนพายเรือยาว ขอเพียงเอื้อมมือกระตุกเชือกให้เป็นจังหวะ ก็จะขยับแขนขาประหนึ่งว่ามีชีวิตขึ้นมาทันที ส่วนหุ่นตัวที่เคลื่อนไหวไม่ได้ก็เป็นพวกตัวละครในเรื่องจินตนิเวศน์ ที่ก็ชวนให้ติดตามดูได้อย่างเพลิดเพลิน นอกจากนั้นก็ยังมีขวดแก้วแสนกล ที่หลวงตาไฉยบรรจงประดิษฐ์ประดอยรูปแกะสลักงาม ๆ ของเหล่านี้จะตั้งประดับอยู่รอบ ๆ ฐาน ให้เดินเวียนดูเวียนชกได้ใกล้ ๆ ว่ากันว่า ในงานศพบางวัดจะมีการนำ เครื่องแก้ว นาฬิกาสวย ๆ มาตั้งโชว์ร่วมด้วย ในสถานะนี้ เครื่องตั้งวัดไทรจึงเป็นทั้งแท่นตั้งและวัตถุจัดแสดงไปในเวลาเดียวกัน ตามนัยยะของพิพิธภัณฑ์สมัยใหม่เลยทีเดียว

หลวงตาไฉยมีเวลาอยู่คู่ความสำเร็จของสิ่งอันเกิดจากน้ำพักน้ำแรงและความเพียรพยายามในปัจจุบันวัยของท่านเท่า ๆ กับเวลาที่ท่านใช้ประดิษฐ์มันขึ้นมา เพราะท่านได้มรณภาพลงเมื่อ พ.ศ. 2496 ขณะอายุได้ 86 พรรษา ในที่สุด เครื่องตั้งและหลวงตาไฉยก็ได้กลับมาอยู่ร่วมกันตามลำพังอีกครั้ง ไม่ใช่ได้ถูกกุฏิ แต่เป็นบนศาลาการเปรียญ ในขณะนั้น ผู้ที่สามารถถอดและประกอบชิ้นส่วนเครื่องตั้งได้มีเพียงหลวงพ่อบัณฑิตเจ้าอาวาส และพระลูกวัดอีกรูปหนึ่งเท่านั้น ปัจจุบันหลวงพ่อบัณฑิตได้มรณภาพไป 15 ปีแล้ว (เมืองโบราณ 2559) (อ่านข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ภาคผนวก ค)

ที่มา : <http://www.muangboranjournal.com/ที่นครชัยศรี-มี-เครื่อง/>

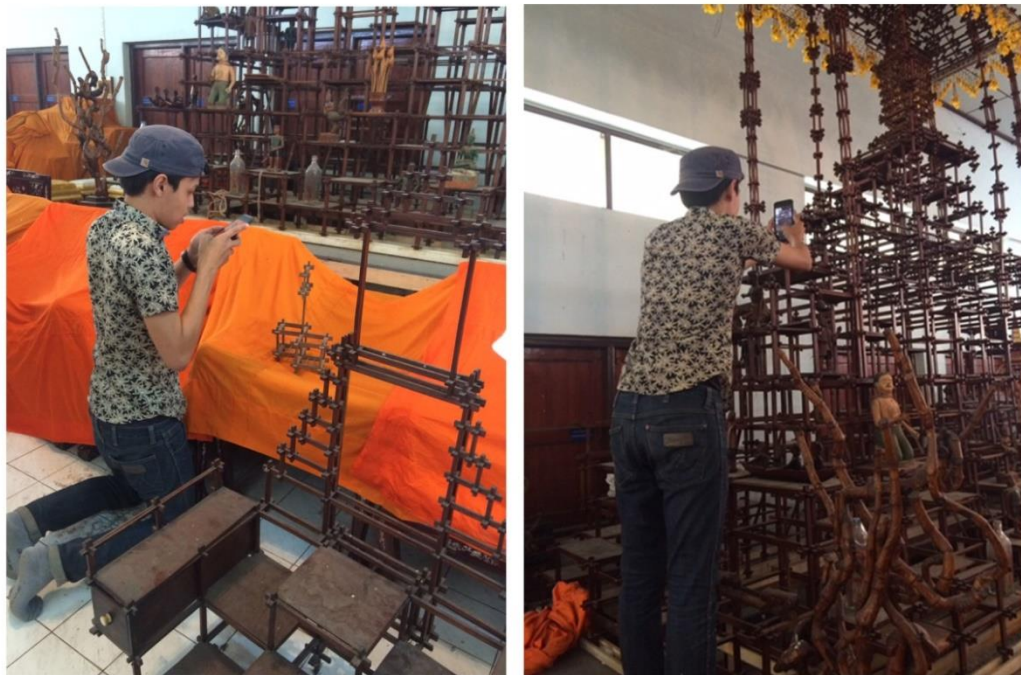
ภาพที่ 12 ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไทร พระใบฎีกา พิศ อภิวิโส

ตำบลท่ากระชับอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผู้ให้ข้อมูลและความรู้ ต้นกำเนิดเครื่องตั้งวัดไทร

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

บรรยากาศการลงพื้นที่เก็บที่ข้อมูลวัดไทร

ภาพที่ 13 อุปกรณ์เครื่องใช้ที่เคยสร้างและยังหลงเหลืออยู่ ณ วัดไทร

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 14 โต้ะเครื่องแป้ง

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ปราชญ์ชาวบ้านผู้สืบทอดการเข้าไม้ เกรออดเพล

เกรออดเพล (เถน-อด-เพน) เป็นของเล่นไม้สลักกลของไทยชนิดหนึ่ง ประกอบขึ้นจากไม้จำนวน 6 ชั้น แต่ละชั้นจะมีรอยบากที่แตกต่างกันออกไป เมื่อนำมาสอดขัดกันจนเป็นรูปทรงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีวิธีเล่นโดยการถอดออกจากกันแล้ว ประกอบเข้าด้วยกันให้ให้เป็นแบบเดิม การมีผู้เล็งเห็นว่าสลักกลไม้แบบเกรออดเพลเป็นมากกว่าของเล่นชิ้นเล็ก ๆ และพัฒนาเป็นข้อต่อไม้เพียรประดิษฐ์เป็นของใช้ประโยชน์ชิ้นใหญ่ที่มีความซับซ้อนนับ เป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ใจอย่างยิ่ง

ภาพที่ 15 ปราชญ์ชาวบ้านด้านหัตถกรรม ลุงบุญรอด โพธิ์แดง

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 16 ผลงานแบบร่างเก้าอี้ของ ลุงบุญรอด โพธิ์แดง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 17 ของเล่นไม้สลักกลเรอดเพล

ที่มา: facebook, เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2562 เข้าถึงได้จาก

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.207087509633643.1073741830.202260976782963&type=3>

2.3.1.2 การเปรียบเทียบการต่อไม้แบบญี่ปุ่น

ภาพที่ 18 SunnyHills at Minami-Aoyama ร้านเค้กสัปดาห์
ที่มา : matcha-jp.com, เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2562 เข้าถึงได้จาก
<https://matcha-jp.com/th/1546>

เคนโกะ คุมะ Kengo Kuma สถาปนิกชาวญี่ปุ่น สถาปนิกแห่งความเรียบง่ายในเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานที่เรียบง่ายและการโชว์เนื้อแท้ของวัสดุในขณะเดียวกันยังคงแสดงออกถึงความเป็นญี่ปุ่นอย่างชัดเจน

ตัวเขาเริ่มต้นจากการศึกษาเทคนิคการเข้าไม้ของของเล่นชิโดริจากการต่อไม้แบบ 2 มิติ พัฒนาสู่ 3 มิติ ที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ แต่ยังคงเรียบง่ายอยู่ในระบบกริดและสามารถบิดระบบกริดนี้ได้ นอกจากนี้การต่อไม้แบบนี้ ยังไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ อย่างสิกรูหรือตะปู แต่อยู่ได้ด้วยตัวมันเอง เป็นเทคนิคจากงานออกแบบเฟอร์นิเจอร์ไม้ เช่นเดียวกัน Kuma ได้ใช้เทคนิคการต่อไม้นี้ควบคู่ไปกับการทำงานด้านวิศวกรรมโครงสร้าง สถาปนิกให้ไม้ชิโดรินี้เป็นตัวแบ่งเป็นสเปซระหว่างภายในกับภายนอกอย่างไม่ชัดเจนตามรูปแบบ ของสถาปัตยกรรมญี่ปุ่นที่มีความคลุมเครือของพื้นที่ภายนอกและภายในอย่างที่เกิดขึ้นกับระเบียงส่วนเชื่อมต่อ หรือในภาษาญี่ปุ่นเรียกกันว่า “เอ็นกะวะ” (Engawa)

จุดเริ่มการทำงานนี้ สถาปนิก วิศวกรต้องการนำเสนอยุคของสถาปัตยกรรมที่ต้องพึ่งพาเครื่องจักรนั้นกำลังจะหมดไป และก้าวสู่ยุคของสถาปัตยกรรมที่เน้นการพึ่งพาเทคนิคแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความเหมาะสมของบริษัท ถ้าหากเรามองจากตัวอย่างในงานนี้ ที่เริ่มต้นจากของเล็ก ๆ อย่างของเล่นชิโดริสู่สถาปัตยกรรมได้ จากนั้นถ้าเราจะพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาของเราต่อไปให้มีลมหายใจในความร่วมสมัย ดูไม่เขย ก็นับว่าไม่ได้เป็นเรื่องยาก

อย่างเทคนิคการเข้าไม้ของของเล่นแบบญี่ปุ่น ที่เรียกว่าชิโดริ (Chidori) ซึ่งชิโดริเป็นเทคนิคการต่อไม้ด้วยการบากไม้ที่กลางท่อน แล้วนำมาประกอบเพื่อเป็นโครงสร้างแบบกริดในรูปแบบต่างๆ เริ่มจากประกอบเป็น 2 มิติเข้าด้วยกัน แล้วประกบต่อกันที่รอยบากไม้นี้จนกลายเป็น 3 มิติได้ เทคนิคการเข้าไม้สำหรับของเล่นนี้ ที่เราจะพบกับงานของสถาปนิกชาวญี่ปุ่น Kengo Kuma ในแนวทางการต่อต้านการมีอยู่ของวัตถุ (Anti-Object) ซึ่งนิยมสลายรูปลักษณะขนาดใหญ่ของสถาปัตยกรรมด้วยการทอนสเกลของเปลือกอาคาร (Johan Dehlin 2557) (อ่านข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ภาคผนวก ค) ที่มา : <http://www.scgbuildingmaterials.com/th/LivingIdea/NewBuild/อาคารที่โชว์ความงามแห่งการเข้าไม้-แบบชิโดริ.aspx>

ภาพที่ 19 ผลงานการต่อไม้แบบชิโดริ (Chidori) ของ Kengo Kuma
ที่มา : Lischka Cuin, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2562 เข้าถึงได้จาก
<https://www.pinterest.es/pin/308285536974066080/>

2.3.2 อิทธิพลและความบันเทิงใจจากการสร้างรูปทรง

2.3.2.1 แอนโทนี กอร์มลีย์ (Antony Gormley)

แอนโทนี กอร์มลีย์ (Antony Gormley) ศิลปินชาวอังกฤษ เป็นศิลปินแนวหน้าระดับนานาชาติ คนหนึ่งที่มีชื่อเสียงในฐานะประติมากรที่สร้างผลงานรูปคน (Figure) ผลงานของเขาได้รับคำชมแพร่หลายในวงการศิลปะทั้งภายในและภายนอกประเทศ เขามีความมั่นคงต่อวิธีการนำเสนอในรูปแบบงานของเขาซึ่งมีชื่อเสียงจากการสร้างผลงานรูปคนตะกั่ว เขาสร้างผลงานออกมาในหลายอวกาศปกริยา รูปคนดังกล่าวล้นปราศจากหน้าต่าง ปราศจากสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงลักษณะพิเศษเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (ศิลปินใช้ตัวเองเป็นตัวแทนของรูปบุคคล) เป็นเพียงรูปทรงที่ศิลปินหล่อมาจากตัวศิลปินเองโดยการหล่อพันตัวศิลปินด้วยแผ่นหุ้มใส บาง ๆ ก่อนที่จะให้ผู้ช่วยทำการหุ้ม

ทับด้วยปูนพลาสเตอร์ รอจนแห้งแล้วจึงตัดผลงานออกเป็นส่วน ๆ จากนั้นจึงใช้ตะกั่วหุ้มทับผลงาน แล้วจึงนำมาประกอบเป็นรูปคน (Figure) นอกจากนั้นศิลปินยังปล่อยให้เห็นรอยตะเข็บจากการเชื่อมต่อของผลงานด้วย (คณัฏฐิกรณ คลี่สุวรรณ 2559)

วิเคราะห์ผลงาน และรูปแบบ แนวความคิด Antony Gormley

แอนโทนี กอร์มลีย์ อธิบายว่าประติมากรรมของเขาเป็นประติมากรรมที่สร้างขึ้นจากอากาศ (Air) ซึ่งเป็นเหมือนทำขึ้นจากไฟเบอร์กลาส ตะกั่ว หรือวัสดุอื่น ๆ เพียงแต่การขึ้นจากอากาศนั้นทำให้ไม่สามารถที่จะเห็นได้ด้วยตาอย่างชัดเจนว่า รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร

งานศิลปะของ แอนโทนี กอร์มลีย์ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจจากตัวศิลปินเอง ในเรื่องจิตวิญญาณของตะวันตกและตะวันออก รวมทั้งความคล่องจองเข้ากันของตัวงานกับตำแหน่งที่ที่ศิลปินวางตัวชิ้นงานลงไป ประติมากรรมของเขาเกี่ยวข้องกับอะไรที่ “เห็น” เช่น เป็นการเห็นถึงความว่างลึก ภายในตัวคน กล่าวได้ว่ารูปร่างคนที่ทำจากตะกั่วนี้ เป็นเพียงเปลือกหรือเปลือกหุ้มเท่านั้น

คำว่า “เห็น” (Seeing) ศิลปินนั้น หมายถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง หรือการมองเห็นอย่างชัดเจนอยู่ภายในดังนั้น “Learning to see” จึงหมายถึง การเรียนรู้ที่จะเข้าใจอย่างถ่องแท้ ผลงานชิ้นนี้เป็นการเสนอแนะถึงการเห็นภายใน มิใช่การเห็นด้วยตาที่มองเห็นเพียงภายนอก ผิวตะกั่วของชิ้นงานทำหน้าที่ทั้งเชื่อมปิดและป้องกันไม่ให้ที่ว่าง (Space) ภายในและภายนอกทำงานร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ศิลปินให้ความสนใจต่อคำว่า “Insight” ซึ่งหมายถึงการเข้าใจอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้ง หรือการมองเห็นทะลุถึงข้างใน คำนี้มีความหมายพ้องกับคำบาลีว่า วิปัสสนา (Vipassana) อันเป็นคำที่ร่วมกับ ภavana (Bhavana) ซึ่งเป็นคำที่ทางพุทธศาสนาใช้ในการฝึกปฏิบัติทางวิปัสสนา ภavanานี้เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งการมีสติ รู้ตัว รู้จักคิด เข้าใจในสันโดษ เป็นอิสระ ไม่ยึดติดซึ่งนี่คือส่วนหนึ่งที่พระพุทธเจ้าสอนและให้ยอมรับในความไม่แน่นอน ความไม่จีรัง อันเป็นกฎหลักของชีวิต

อิทธิพลจากการปฏิบัติทางวิปัสสนามีผลต่องานประติมากรรมของแอนโทนี กอร์มลีย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาต่อการรับรู้และเข้าใจในสังขาร แต่อย่างไรก็ตาม หลักธรรมจากพุทธศาสนาในเรื่องความไม่แน่นอน หรือไม่จีรัง (impermanence) ก็ไม่เชิงเป็นความคิดหลักในการสร้างงานศิลปะของเขาแต่อย่างใด แต่จะมีเรื่องราวของความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ชมผลงานกับผลงานด้วย แอนโทนี กอร์มลีย์ พาดพิงถึงเรื่องทางกายภาพกับจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการบรรจุอยู่ร่วมกัน ดังเช่น ร่างกายกับจิตใจ โลกภายนอกกับโลกภายใน ความรู้สึกกับความคิด เกิดกับตาย เดิบโตกับเสื่อมถอย เป็นต้น ร่างกายเป็นเสมือนที่อยู่เป็นเหมือนบ้าน หรือเป็นเสมือนสุสานของวิญญาณ ศิลปินปรารถนาที่จะสร้างประติมากรรม เป็นตัวนำหรือพาหนะของความรู้สึก การรับรู้ การสะท้อนกลับของท่าทาง และลักษณะเฉพาะของผลงาน แอนโทนี กอร์มลีย์ นั้น จะถูกสันนิษฐานหรือแปลความได้หลายประการ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจ และการหยั่งรู้ของแต่ละบุคคล จึงเป็นการนำเสนอของศิลปินที่

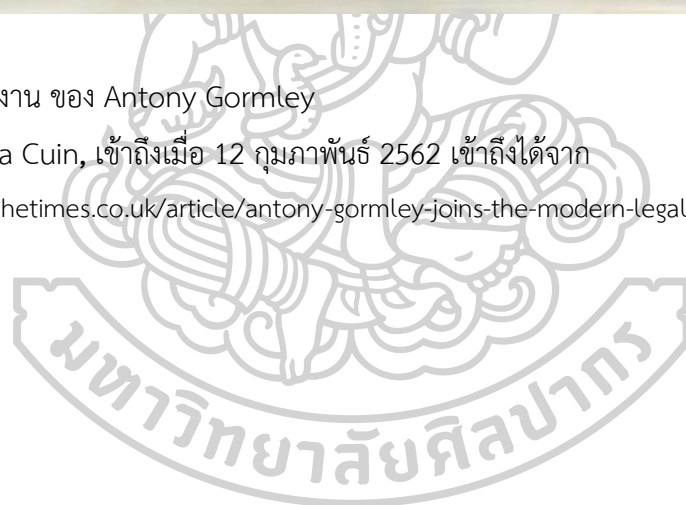
ปล่อยให้ผู้ชมได้ใช้การหยั่งรู้จากประสบการณ์ของตนเองในการเข้าถึงตัวผลงาน (คณัญฐิกรณ คลี
สุวรรณ 2559)

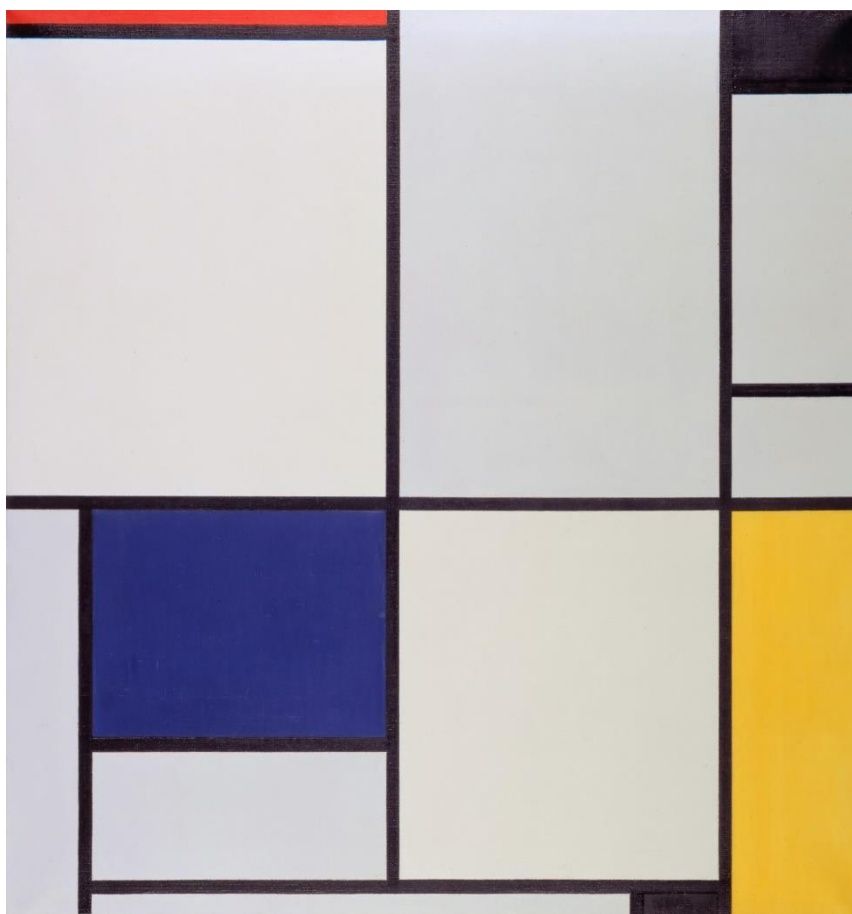
ภาพที่ 20 ผลงาน ของ Antony Gormley

ที่มา : Lischka Cuin, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2562 เข้าถึงได้จาก

<https://www.thetimes.co.uk/article/antony-gormley-joins-the-modern-legal-masters-9cwn03llxsl>

2.3.2.2 ปีต มงเดรียน (Piet Mondrian)

Tableau I

*oil on canvas

*103 x 100 cm

*signed b.r.: P M 21

ภาพที่ 21 ผลงาน Piet Mondrian

ที่มา : ภาณู บุญพิพัฒนาพงศ์, เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562 เข้าถึงได้จาก

https://www.matichonweekly.com/column/article_39865

Piet Mondrian

ผลงานเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ (พ.ศ.2472) เน้นการออกแบบโดยเส้นที่ตัดกันเป็นมุมฉาก ระหว่างเส้นนอนกับเส้นตั้ง เกิดเป็นบริเวณว่างให้มีความสัมพันธ์กันภายในกรอบสี่เหลี่ยม ด้วยการใช้สีแดง เหลือง น้ำเงินที่สดใส รวมทั้งสีขาว ดำ และเทา ในแบบนามธรรมที่ใช้เส้นเรขาคณิตเป็นหลัก

สรุปการวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าของงานศิลปะในด้านความงามจะตัดสินกันที่รูปแบบการจัดองค์ประกอบศิลป์ให้เกิดคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ หรือการเห็นคุณค่าทางความงาม

Piet Mondrian ตีพิมพ์บทความ The New Plastic in Painting ลงในวารสารตั้งแต่ปี 1917 ถึง 1918 จำนวน 12 ชิ้น กล่าวถึงรูปแบบการทำงานศิลปะนามธรรมด้วยการใช้เส้นแนวตั้งและแนวนอน และรูปทรงเรขาคณิตต่าง ๆ อย่างสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และแม่สีพื้นฐานไม่กี่สี เช่น เหลือง น้ำเงิน แดง หรือเทา ดำ และเส้นตัดสีดำบนพื้นสีขาว ซึ่งแนวทางนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของลัทธิคิวบิสม์ แต่ละที่รูปทรงและเรื่องราวออกไป และสร้างงานขึ้นจากจินตนาการ ความคิดฝันของตัวศิลปินเองโดยไม่อ้างอิงจากธรรมชาติ มุ่งเน้นในการนำเสนอความงามของความสัมพันธ์ของเส้นสาย สี สัน และองค์ประกอบของภาพแทน ซึ่งรูปแบบนี้ถูกเรียกว่า Neoplasticism หรือ “ลัทธิศิลปะรูปทรงแนวใหม่” นั่นเอง

มองเดรียนเชื่อว่าศิลปะจำต้องมีความเป็นอิสระจากการนำเสนอเรื่องราวใด ๆ ก็ตามและความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติก็สามารถลดทอนรูปแบบสู่การแสดงออกทางรูปทรงที่เรียบง่าย ชัดเจน แน่นนอน และมีระเบียบแบบแผนเช่นเดียวกับคณิตศาสตร์

เมื่อนั้น ศิลปะก็จะกลายเป็นสิ่งที่มีความหมายภายในและแสดงออกถึงจิตวิญญาณอันเป็นสากล จนในที่สุดมันก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นกฎแห่งจักรวาลได้ (ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์ 2560)

2.3.3. สรุปผลแนวความคิดอิทธิพลที่ได้รับจากงาน

2.3.3.1 อิทธิพลการสร้างสรรคงานศิลปะ

แนวคิดจุดเริ่มต้นในผลงานสร้างสรรค์เกิดจากการได้ไปเห็นงาน “เครื่องตั้ง” ของวัดไทร ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เมื่อครั้งที่ผู้วิจัยได้ไปดูงานเกิดความหลงใหลและชื่นชอบมาก ได้พูดคุยและศึกษาข้อมูลจากผู้ช่วยเจ้าอาวาส และได้ทดลองเล่นกล เกร็ดเพล ซึ่งเป็นจุดต่อของงานไม้เครื่องตั้ง เป็นที่น่าอัศจรรย์ใจอย่างมากในจุดต่อ จุด ประกอบด้วยไม้ 6 ชิ้น ขนาดไม้ที่ต่อกันเล็กเพียงเท่าตะเกียบผู้วิจัยชื่นชอบงานไม้อยู่แล้วจึงมีความสนใจเป็นอย่างมากจากการที่ผู้วิจัยไปค้นคว้าข้อมูลของในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ค้นพบผลงานสถาปัตยกรรมที่ใช้เทคนิคการต่อไม้เช่นกันแต่เป็นการต่อไม้แบบญี่ปุ่น เป็นผลงานของ Kengo Kuma แม้จะมีความแตกต่างในเรื่องราวความคิด และเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย แต่สิ่งที่เหมือนกันคือการสร้างผลงาน

ด้วยการเข้าไม้ โดยหวังให้ผลงานเป็นสื่อกลางและเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเกี่ยวพันกันของสังคมจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลรูปแบบผลงานศิลปะที่มีอิทธิพลต่องานออกแบบสร้างสรรค์ของผู้วิจัยครั้งนี้ ในรูปแบบของการเลือกใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณและวิธีการในการสร้างสรรค์ที่คล้ายคลึงกัน โดยได้นำไม้ มาสร้างสรรค์ผลงาน ต่อประกอบกันจนเป็นเรื่องราว สื่อถึงการเกี่ยวพันกันผสมผสานผ่านจินตนาการความคิดของผู้วิจัย ทำให้ผลงานออกแบบผลงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีความน่าสนใจและเป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่ ที่สื่อถึงความเกี่ยวพันต้องการและความรู้สึก เป็นตัวแทนของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

2.3.3.2 อิทธิพลการสร้างสรรครูปทรง

ผู้วิจัยได้ชื่นชมแนวความคิดหลักในการสร้างงานศิลปะของ แอนโทนี กอร์มลีย์ การพาตึงถึงเรื่องทางกายภาพกับจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการบรรจุอยู่ร่วมกัน ศิลปินปรารถนาที่จะสร้างประติมากรรม เป็นตัวนำหรือพาหนะของความรู้สึก การรับรู้ การสะท้อนกลับของท่าทาง และลักษณะท่าทางกายภาพเฉพาะของ แอนโทนี กอร์มลีย์ ส่วนผลงานของ มองเดรียน รูปทรงและภาพที่เกิดขึ้นมีได้ชี้แสดงให้เราเห็นอะไรเลย นอกจากจะแสดงความหมายในตัวของมันเอง ศิลปินควรใช้รูปทรงที่ง่ายชัดเจน เพราะจิตใจสามารถควบคุมและพิสูจน์ได้เต็มที่ (พงศ์กรณ พชรพงษ์เกษม 2551) รูปทรงที่กล่าวนี้ควรจะเกี่ยวกับรูปทรงที่สามารถวัดได้ราวกับเรขาคณิต มันจะถูกสร้างอยู่บนพื้นที่ราบแบน เส้นที่แน่นอน และสีที่บริสุทธิ์ที่กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของมันจะดำเนินควบคู่ไปกับเทคนิคอันปราศจาก “พื้นผิวที่ดึงดูดใจ” หรือ “การใช้มีอวาทอย่างอิสระ” คือเท่ากับทำโดยเสมือนไม่มีขนาดคล้ายกับทำด้วยเครื่องจักร ฉะนั้นกรรมวิธีเช่นนี้จะก่อให้เกิดโครงสร้างที่กลมกลืนเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน (ภารดี ตรีรานูรัตน์ 2559)

2.4 การศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมผลงาน

2.4.1 รูปแบบ (Style)

ลักษณะพิเศษของผลงานศิลปะทุกแขนง ซึ่งมีผิดแผกแตกต่างกันไปตามความคิดความต้องการของผู้สร้างงาน เพื่อให้มีลักษณะพิเศษอันเป็นเฉพาะของตนเอง รูปแบบของการออกแบบประยุกต์ศิลป์ แบ่งกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ 1. รูปแบบโครงสร้าง (Structural Style) 2. รูปแบบมณฑนศิลป์ (Decorative Style)

รูปแบบมณฑนศิลป์ (Decorative Style) รูปแบบนี้มี 3 ประเภท

1. รูปแบบธรรมชาติ (Nature Style) 2. รูปแบบกำหนดนิยม หรือขนบนิยม (Conventional Style หรือ Stylistic) 3. รูปแบบนามธรรม (Abstract Style)

รูปแบบนามธรรม (Abstract Style) เป็นรูปแบบที่ไม่จำเป็นต้องมีธรรมชาติเป็นต้นแบบเสมอไป อาจมีรูปลักษณะที่ไม่ชัดเจน แต่สามารถสื่อความหมายได้กับคนทั่วไป เป็นที่เข้าใจของนักออกแบบในการพิจารณาว่า รูปแบบมันชนศิลป์เช่นใดจะดี และมีคุณภาพนั้น มีหลักการพิจารณา คือ

- มีความเหมาะสม (Appropriately) รูปแบบลวดลายที่ใช้ประดับที่โครงสร้างเดิมนั้นจะต้องช่วยส่งเสริมให้ดูงดงาม และไม่ปิดบังรูปทรงหรือโครงสร้างหลัก

- ตำแหน่งที่ใช้ประดับตกแต่ง (Place) ถูกต้องและมีเหตุผล เช่น รูปแบบแกะสลักนูนต่ำควรติดตั้งที่ฝาผนัง แทนที่จะใช้ติดตั้งไว้ที่เก้าอี้เพื่อรองนั่ง

- สัดส่วน (Proportion) สิ่งที่จะต้องแต่งเพิ่มเติมจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับโครงสร้างเดิม (ประเสริฐ พิษยะสุนทร 2557)

2.4.2 ทักษะธาตุ (Visual Elements)

ธาตุแห่งการมองเห็นหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในงานศิลปะหรือทัศนศิลป์ ซึ่งจะทำให้ความรู้สึกในการมองเห็นที่แตกต่างกันไป ทักษะธาตุสามารถสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับคนดู จึงเป็นความรู้พื้นฐานที่มีปรากฏอยู่ในความงามอันละเอียดอ่อนของธรรมชาติทั้งสิ้น ฉะนั้นการรู้จักสังเกตธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ และการรู้จักเลือกสรรคส่วนประกอบจากธรรมชาติมาจัดองค์ประกอบทางศิลปะนั้น จึงเป็นวิธีที่ง่ายและดีที่สุดในการสร้างสรรคงานศิลปะ อันได้แก่ (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; หน้า 28 (ประเสริฐ พิษยะสุนทร 2557))

จุด (Point) คือ องค์ประกอบที่เล็กที่สุด จุดเป็นสิ่งที่บอกตำแหน่งและทิศทางได้ การนำจุดมาเรียงต่อกันให้เป็นเส้น การรวมกันของจุดจะเกิดน้ำหนักที่ให้ปริมาตรแก่รูปทรง เป็นต้น

เส้น (Line) คือ เกิดจากจุดที่ต่อกันในทางยาว หรือเกิดจากการลากเส้นไปยังทิศทาง ต่าง ๆ มีหลายลักษณะ เช่น ตั้ง นอน เฉียง โค้ง ฯลฯ สามารถบ่งบอกอารมณ์ความรู้สึกได้ด้วย

รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form) คือ รูปร่าง คือ พื้นที่ ๆ ล้อมรอบด้วยเส้นที่แสดงความกว้าง และความยาว รูปร่างจึงมีสองมิติ ส่วนรูปทรง คือ ภาพสามมิติที่ต่อเนื่องจากรูปร่าง โดยมีความหนา หรือความลึกทำให้ภาพที่เห็นมีความชัดเจนและสมบูรณ์สิ่งที่เรานั้นมองเห็นได้ในทัศนศิลป์เป็นการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ (Visual Elements) ได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก อ่อนแก่ ขาว-ดำ ที่ว่างและพื้น รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกจากการได้สัมผัส มองเห็น และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ความรู้สึกในงานเนื้อหาของการสร้างสรรคงานศิลปะ

น้ำหนัก (Value) คือ ความอ่อนแก่ของสีหรือแสงเงาที่นำมาใช้ในการเขียนภาพ น้ำหนักทำให้รูปทรงมีปริมาตรและให้ระยะแก่ภาพ

สี (Color) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการทำงานศิลปะเป็นทัศนธาตุและมีบทบาทมากในงานศิลปะทำหน้าที่เช่นเดียวกับน้ำหนักทุกประการ สีจะช่วยให้เกิดความน่าสนใจและมีชีวิตชีวาแก่ผู้ที่ได้พบเห็น อีกทั้งยังให้อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ได้ด้วย สีจึงมีอิทธิพลต่อจิตใจของมนุษย์เราเป็นอันมาก

พื้นผิว (Texture) หมายถึง ลักษณะภายนอกของสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถรู้สึกสัมผัสได้จากการเห็นและจับต้องทั้งที่อยู่ในธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น โลหะ กระจก สนิม เปลือกไม้ ไม้เก่า ไม้ใหม่ เปลือกหอย เนื้อผ้า ขวดแก้ว เป็นต้น ผิวของของสิ่งต่าง ๆ มีลักษณะต่างกัน เช่น มัน ด้าน แฉววาว ขรุขระ เรียบ หยาบ (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 47)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

ส่วนที่เป็นพื้นผิวของวัตถุที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น เรียบ ขรุขระ หยาบ มัน นุ่ม ฯลฯ ซึ่งเราสามารถมองเห็นและสัมผัสได้ การนำพื้นผิวมาใช้ในงานศิลปะ จะช่วยให้เกิดความเด่นในส่วนที่สำคัญ และยังทำให้เกิดความงามสมบูรณ์ (sites, 2559)

ลักษณะพื้นผิว มี 2 ลักษณะคือ

1. ลักษณะจับต้องได้ เช่น ไม้ เปลือกไม้ ผิวโลหะ กระจกทราย เชือก ฯลฯ
2. ลักษณะทำเทียมขึ้น การลวงตา คือ เมื่อมองแล้วรู้สึกว่าผิวนั้นมีความหยาบ มัน ด้าน หรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจะเป็นผิวเรียบ เป็นการรับรู้ทางตาเท่านั้น เช่นการลวงตา ของผลงานด้านจิตรกรรม

ลักษณะพื้นผิวจะสร้างรูปแบบตัวมันเองไม่ได้ แต่ต้องอาศัยทัศนธาตุอื่นเข้ามาช่วยลักษณะพื้นผิวนี้จะเป็นตัวเสริมคุณค่าให้กับทัศนธาตุอื่น ๆ เช่น เส้น สี น้ำหนัก รูปทรง ลักษณะพื้นผิวนี้จะเป็นทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ

สมบัติของพื้นผิว

ช่วยส่งเสริมลักษณะของทัศนธาตุนั้น ๆ ในการแสดงออก และช่วยสร้างความเข้าใจความตื่นตื้นให้กับความรู้สึกสัมผัส และยังมีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งคือ ลักษณะผิวที่หยาบ เช่น ไม้ หิน จะดูดซึมแสงสว่าง ส่วนพื้นผิวละเอียดเป็นมัน เช่นกระจก โลหะ จะสะท้อนแสงสว่าง และพื้นผิวที่มีลักษณะเป็นขนอ่อน เช่น กำมะหยี่ จะดูดซึมและสะท้อนแสงสว่างไปพร้อม ๆ กันสมบัติเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่องานออกแบบลักษณะ 3 มิติ หรืองานออกแบบทางสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งสถานที่

การใช้พื้นผิว

ด้วยวิธีขัดแย้ง เช่น ใหม้กับเก่า หยาบกับละเอียด ขรุขระกับเรียบ ในปริมาณมากหรือน้อย ในการสร้างจุดเด่น หรือใช้ให้กลมกลืนกับเนื้อหา และรูปทรงในการแสดงออก

(ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 48-49)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

2.4.3 การจัดวางองค์ประกอบ (Composition)

ทฤษฎีองค์ประกอบทางศิลปะ (Composition of Art) องค์ประกอบของศิลปะเป็นพื้นฐานในการเรียนของนักศึกษาด้านศิลปะเป็นหลักสำคัญ สำหรับผู้สร้างสรรค์และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะใด ๆ ก็ตามล้วนมีคุณค่าอยู่ 2 ประการ คือ คุณค่าทางด้านรูปทรงและคุณค่าทางด้านเรื่องราว คุณค่าทางด้านรูปทรง เกิดจากการ นำเอา องค์ประกอบต่าง ๆ ของศิลปะ อันได้แก่ เส้น สี แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความงามซึ่งแนวทางในการนำองค์ประกอบต่าง ๆ มาจัด รวมกันเรียกว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ อีกคุณค่าหนึ่งของงานศิลปะ คือ คุณค่าทางด้านเนื้อหา เป็นเรื่องราว หรือสาระของผลงานที่ศิลปินเป็นผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะแสดงออกมา ให้ผู้ชมได้สัมผัส รับรู้โดยอาศัยรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลป์นั่นเองหรืออาจกล่าวได้ว่าศิลปินได้ นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวผ่านรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบทางศิลปะแต่ถ้าองค์ประกอบที่จัด ขึ้นไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวที่ได้นำเสนอในงานศิลปะก็จะขาดคุณค่าทางความงาม ไปดังนั้น การจัดองค์ประกอบศิลป์จึงมีความสำคัญในการสร้างสรรค์งานศิลปะเป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้งาน ศิลปะทรงคุณค่าทางความงามอย่างสมบูรณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่เป็นมูลฐานดังนี้ (ชลุค นิมเสมอ 2559)

ความขัดแย้ง (Opposition) ความแตกต่างหรือตรงข้าม ไม่ประสานกลมกลืนกัน พบเห็นได้ทั่วไป เช่น ขาวกับดำ ความสว่างกับความมืด เล็กกับใหญ่ หนักกับเบา เป็นต้น ความแตกต่างจะเป็นส่วนที่ทำให้ผลงานมีความเด่นชัดขึ้นมา ช่วยเน้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งของงานให้น่าสนใจมากขึ้น ทำให้ดูไม่น่าเบื่อ ไม่ซ้ำซาก มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ความขัดแย้งในทางศิลปะ

ความขัดแย้งของรูปทรง รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงธรรมชาติ รูปทรงอิสระ

ความขัดแย้งของทัศนธาตุ จุด เส้น รูปร่าง น้ำหนัก สี พื้นผิว

ความขัดแย้งของขนาด ใหญ่-เล็ก สั้น-ยาว หนา-บาง

ความขัดแย้งของทิศทาง แนวนอน แนวตั้ง แนวเฉียง

ความขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ เช่น การสลับ การเคลื่อนไหวต่อเนื่อง

ดังนั้นความขัดแย้งที่พอเหมาะจึงก่อให้เกิดความกลมกลืน (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 92)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

ความกลมกลืน (Harmony) ความกลมกลืนของสิ่งที่คล้ายกัน เป็นการนำองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายกันแต่ไม่เหมือนกัน มาจัดรวมกันจนเกิดความกลมกลืนกัน (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 95)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

การประสาน (Transition)

เส้นแย้ง (Contrast) เส้นที่ตั้งฉากกับเส้นตั้งทำมุม 90 องศา กับเส้นนอน เส้นแย้งคือการนำเอาเส้น รูปร่าง รูปทรง มาสร้างเป็นงาน โดยลักษณะเหล่านั้นมาทำปฏิกิริยาต่อกันในทิศทางที่แย้งกัน คือ แนวนอนและแนวตั้ง(ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 98)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

ที่ว่าง (Space) หรือ ช่องไฟ คือ พื้นที่ว่างที่ไม่มีขอบเขต ไม่มีความหมายของมิติ กว้าง ยาว ลึก เป็นทัศนธาตุที่มองไม่เห็น แต่มีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ ที่ว่างจะเกิดพลังงานการเคลื่อนไหวจากธาตุอื่น ๆ ที่ปรากฏบนที่ว่าง พื้นที่ระยะของที่ว่างกับรูปทรง , พื้นที่ว่างที่อยู่รอบรูปทรง , พื้นที่ว่างที่ถูกแทนที่ด้วยปริมาตรของมวล , พื้นที่ว่างที่ถูกล้อมด้วยขอบเขตที่เป็นเส้นหรือรูปร่าง , พื้นที่ว่างของระนาบ และแทนค่าความลึกลักษณะ 3 มิติ ลงบนระนาบ 2 มิติ (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 111)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

บริเวณที่เป็นความว่างไม่ใช่ส่วนที่เป็นรูปทรง หรือเนื้อหาในการจัดองค์ประกอบใดก็ตามถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมากและให้มีรูปทรงน้อยการจัดนั้น จะให้ความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว ในทางตรงกันข้าม ถ้าให้มีรูปทรงมากหรือเนื้อหามาก โดยไม่ปล่อยให้พื้นที่ว่างเลยก็จะให้ความรู้สึกอัดอั้นคับแคบดังนั้นการจัดวางในอัตราส่วนที่พอเหมาะก็จะให้ ความรู้สึกที่พอดีทำให้ได้ภาพที่ได้สัดส่วนงดงามในงานศิลปะ เอกภาพในงานศิลปะ คือ การรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวกัน ความกลมกลืนและเชื่อมโยง สัมพันธ์ของส่วนต่างๆ อันได้แก่ ความคิด แนวเรื่อง และการแสดงออก

2.4.4 การจัดวางองค์ประกอบองในงานศิลปะและการออกแบบ

(Subordinate Composition in Art and Design)

ดุลยภาพไม่เท่ากันหรืออสมมาตร (Asymmetrical Balance) ดุลยภาพที่มีส่วนประกอบทั้งสองด้านไม่เท่ากัน หรือไม่เหมือนกัน วางอย่างอิสระโดยไม่คำนึงถึงความเท่ากันในด้านสัดส่วน ขนาดมวล หรือปริมาตร แต่ในการจัดวางนั้น เมื่อดูโดยรวมให้ความรู้สึกที่เท่ากัน สมดุลกันอาจจะเป็นความสมดุลด้วยน้ำหนักขององค์ประกอบ หรือสมดุลด้วยความรู้สึกก็ได้ การจัดองค์ประกอบให้เกิดความสมดุลแบบอสมมาตร อาจทำได้โดยเลื่อนแกนสมดุลไปทางด้านที่มีน้ำหนักมากกว่า หรือเลือกรูปที่มีน้ำหนักมากกว่าเข้าหาแกน จะทำให้เกิดความสมดุลขึ้นหรือใช้หน่วยที่มีขนาดเล็กแต่มีรูปลักษณะที่น่าสนใจถ่วงดุลกับรูปลักษณะที่มีขนาดใหญ่แต่มีรูปแบบธรรมดา ดุลยภาพในลักษณะนี้จะทำให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว น่าสนใจ ไม่หยุดนิ่ง เป็นความรู้สึกที่ตรงกันข้ามกับดุลยภาพที่เท่ากัน (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 123)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

การตัดทอน (Simplify) การตัดทอนรูปทรงสิ่งที่เกินความจำเป็นในรูปทรงออก พัฒนาส่วนที่สำคัญ เช่นการเปลี่ยนแปรรูป ขัดเกลา จนรูปทรงต่างจากความเป็นจริง ตามจุดมุ่งหมายของการแสดงออกโดยอาจได้รับแรงบันดาลใจมาจากสิ่งรอบตัว หรือประสบการณ์ที่ประทับใจการตัดทอนรูปทรงจะทำให้เกิดสิ่งใหม่ อาจทำให้เกิดผลงานหรือรูปแบบเฉพาะตัว

การตัดทอนรูปทรงมีลักษณะดังนี้

1. การตัดทอนด้วยการเปลี่ยนสีใหม่
2. การตัดทอนด้วยการใช้เส้น และสีเปลี่ยนจากรูปทรงเดิม
3. การตัดทอนด้วยการลดรูปทรง และรายละเอียด หมายถึง การลดทอนรูปจากของจริงโดยตัดทอนรายละเอียดให้เหลือเส้นรอบนอก (Outline) หรือรูปร่าง (Shape) ลดทอนรูปทรงให้เหลือเฉพาะส่วนที่สำคัญ คือ จุดเด่นของภาพ โดยนำมาจัดวางใหม่ นอกจากที่กล่าวมาแล้วเรายังสามารถลดทอนภาพไม่ให้เห็นจริงได้อีกหลายวิธีซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของศิลปินเองหรือขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ (ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น; ประเสริฐ พิชยะสุนทร; หน้า 136-137)(ประเสริฐ พิชยะสุนทร 2557)

2.4.5 ความงามทางทัศนศิลป์ (Visual Art)

ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา ศิลปะที่มองเห็น เมื่อพิจารณาความหมายที่มีผู้นิยามไว้ จะพบว่า การรับรู้เรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกของงานทัศนศิลป์ จะต้องอาศัยประสาทตาเป็นสำคัญ นั่นคือตาจะรับรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบเป็นงาน ทัศนศิลป์ได้แก่ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงาและพื้นผิว เป็นต้น โดยศิลปะจะนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการเขียนภาพ ระบายสีบ้าง ปั้นและสลักบ้างหรืองานโครงสร้างเป็นต้น (โครงการพัฒนาบทเรียน 2559)

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้เกิดคุณค่าทางศิลปะได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทักษะ และความคิดของศิลปินแต่ละคน งานทัศนศิลป์ที่ปรากฏให้เห็นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

1. ทัศนศิลป์ 2 มิติ ได้แก่ ผลงานการเขียนภาพระบายสี
2. ทัศนศิลป์ 3 มิติ ได้แก่ ผลงานประติมากรรม สถาปัตยกรรม

ลักษณะเด่นของงานทัศนศิลป์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลงานทัศนศิลป์เป็นสิ่งที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ อารมณ์ มุ่งหวังให้เกิดความสุนทรีย์ หรือความรู้สึกสะเทือนใจแก่ผู้ พบเห็นที่มาของงานทัศนศิลป์ ประกอบด้วย

ศิลปิน (Artist) เป็นผู้ถ่ายทอดผลงานศิลปะ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมด้วยความรู้สึกประทับใจหรือเกิดความสะเทือนอารมณ์จึงถ่ายทอดออกมาตามอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการเฉพาะตน

สิ่งแวดล้อม (Environment) ได้แก่ ธรรมชาติ ความเชื่อทางศาสนา เรื่องจาก ประวัติศาสตร์ เรื่องราวจากวรรณคดี ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งเร้า เป็น ตัวกระตุ้นให้มนุษย์เกิดอารมณ์ความรู้สึกและแสดงออกด้วยการถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานศิลปกรรม

สื่อ/วัสดุ (Media) ได้แก่ กระดาษ สี ดินสอ หิน ไม้ ปูน ฯลฯ ซึ่งศิลปินได้สัมผัสประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม แล้วนำไปถ่ายทอดลงบนสื่อให้ออกมาเป็นรูปธรรม ผลงานศิลปะ (Art) เป็นผลงานที่เกิดจากแรงบันดาลใจในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ โดยผ่าน สื่อให้ปรากฏเป็นรูปธรรม เรียกว่า “ผลงานศิลปะ” เอกภาพในงาน (นาวกิจ เกศศรี 2559)

2.5 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่สร้างสรรค์งาน

2.5.1 สถานคุ้มคนไร่ที่พืงนนทบุรี

ในการสร้างสรรค์งานประยุคศิลป์เพื่อความเกื้อหนุน ชุดนี้ของข้าพเจ้ามีลักษณะเด่นในเรื่องรูปทรงผลงาน 3 มิติ ที่สื่อถึงคน เป็นตัวแทนของคนไร่ที่พึ่งสะท้อนปัญหาชีวิตสู่สังคม จากบริบทลักษณะท่าทางกายภาพภายนอก รูปแบบวัสดุที่เลือกใช้ พื้นผิววัสดุที่สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของคน และมีความเหมาะสมกับสถานที่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์จากการศึกษาในครั้งนี้สถานที่ที่มีความเหมาะสมกับผลงานการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า คือ สถานคุ้มครองคนไร่ที่พืงนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยข้าพเจ้ามีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอผลงานประติมากรรมที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของคนในสถานคุ้มครองฯ สู่สังคมภายนอก เพื่อให้คนได้ตระหนักถึงการเกื้อหนุนเพื่อเพิ่มคุณค่าให้ชีวิตมีความสมดุล

2.5.1.1 บทบาทหน้าที่สถานคุ้มครอง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2557 สถานคุ้มครองฯ ทั่วประเทศ จำนวน 11 แห่ง โดยมีเขตพื้นที่ให้การคุ้มครอง (สถานคุ้มครองคนไร่ที่พืงนนทบุรี) ศูนย์คุ้มครองฯ ทั่วประเทศ จังหวัดละ 1 แห่ง จำนวนทั้งหมด 77 แห่ง พื้นที่ศูนย์คุ้มครองเป็นอาคารเท่านั้นไม่มีบริเวณ การทำงานเชิงรุกเดินตามหาคนไร่ที่พืง คนเร่ร่อนตามจุดต่าง ๆ และเยี่ยมบ้าน ทำหน้าที่เป็นศูนย์ย่อยช่วยรับผิดชอบพื้นที่ต่าง ๆ ส่งผู้รับบริการเข้าสถานคุ้มครองฯ กำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร่ที่พืงมีอำนาจหน้าที่ สํารวจและติดตามสภาพปัญหาเกี่ยวกับคนไร่ที่พืง จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม บริการทางการแพทย์ และฝึกอบรมอาชีพแก่คนไร่ที่พืง ให้คนไร่ที่พืงมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร่ที่พืง พิจารณาให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาเบื้องต้นแก่คนไร่ที่พืงที่มีกฎหมายคุ้มครองและส่งตัวไปรับบริการจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้จัดทำ

ข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายจิตใจ การประกอบอาชีพและทำงาน หากคนไร้ที่พึ่ง ปฏิเสธการทำข้อตกลง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจงดให้การคุ้มครองบางประการ

สถานคุ้มครอง คือ องค์กรต้นแบบด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอย่างมีมาตรฐานสามารถพึ่งพาตนเองได้และกลับคืนสู่สังคมได้ มีนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้บริการทั้งทางกาย จิต สังคม และพัฒนาอาชีพอย่างมีมาตรฐาน ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานภาคีในการสร้างโอกาสในสังคมเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง มีกลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็น 3 ประเภท คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน และคนขอทาน จุดประสงค์การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้บริการ ผู้ใช้บริการสามารถพึ่งพาตนเองได้ เครือข่ายมีส่วนร่วมคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามสิทธิ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง 3 ฉบับ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

ภาพที่ 22 สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

2.5.1.2 การกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

1. การจัดสวัสดิการสังคม ให้มีการจัดสวัสดิการที่คนไร้ที่พึ่งที่พึ่งมิพียงได้ รวมทั้งปัจจัย 4 อันจะทำให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
2. การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ให้มีการประเมินคนไร้ที่พึ่งและครอบครัว การคัดกรอง การบำบัด และพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจผ่านจิตบำบัด และพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจผ่านจิตบำบัด กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อาชีวะบำบัด ฯลฯ
3. การรักษาพยาบาล กำหนดให้มีปฐมพยาบาล การรักษาพยาบาลในระดับเบื้องต้นตามสิทธิการประกันสุขภาพเท่าที่มี
4. การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ กำหนดให้มีการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ฝึกทักษะอาชีพ ตามที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ โดยส่งเสริมให้สื่อ สถานศึกษา ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อคนไร้ที่พึ่ง
5. การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม กำหนดให้สถาน/ศูนย์คุ้มครองฯ ส่งเสริมโอกาสในชีวิต ในการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานในชีวิต และสนับสนุนให้วิสาหกิจเพื่อสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งภาคส่วนต่างๆมีส่วนร่วมในการสร้างโอกาสในสังคม
6. การสนับสนุนให้คนมีงานทำ กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการส่งกลับคืนสู่ชุมชนสังคม
7. การพัฒนาคุณภาพชีวิต กำหนดให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงข้อมูลในการสมัครงาน และสนับสนุนให้ องค์กรต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนเรื่องตำแหน่งงาน
8. การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีที่พักอาศัย กำหนดให้มีการจัดหาที่พักชั่วคราว หรือสนับสนุนให้องค์กรภาครัฐหรือเอกชน จัดหาที่พักอาศัยแก่คนไร้ที่พึ่ง
9. การป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่มีธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง กำหนดให้ตั้งคณะกรรมการ นโยบายกฎระเบียบ มาตรการ โครงการ ที่จะนำไปสู่การเลือกปฏิบัติแก่คนไร้ที่พึ่ง

2.5.1.3 มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครอง

1. มาตรฐานด้านการให้บริการ โดยมีกระบวนการการให้บริการที่ชัดเจน ทั้งในด้านการจัดเตรียมที่พักอาศัย การจัดอาหารและยา การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และจัดผู้ดูแลประจำวัน
2. มาตรฐานด้านการเสริมสร้างความรู้ โดยมีการอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาตาม อัยาศัยและช่องทางต่างๆ ในการสนับสนุน การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ

3. มาตรฐานด้านการฝึกอาชีพและการจัดหาอาชีพ โดยมีการสนับสนุนการฝึกฝนทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน การฝึกฝนทักษะอาชีพ และการสนับสนุนช่องทางด้านอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมาย

4. มาตรฐานด้านการประสานเครือข่ายและการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก โดยมีความพร้อม ในการประสานงานกับชุมชน สังคม องค์กรสาธารณประโยชน์อื่นๆ ตลอดจนประสานทีมสหวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

5. มาตรฐานด้านอาคารสถานที่และความปลอดภัย โดยมีอาคารสถานที่และการจัดการพื้นที่ที่มีการแบ่งสัดส่วนที่เหมาะสม ปลอดภัย พร้อมต่อการใช้งาน รวมทั้งมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับ การฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านต่างๆ

2.5.1.4 ลักษณะทางกายภาพของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ได้เริ่มก่อสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 และเปิดดำเนินการให้การสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง เมื่อปี 2536 โดยวัตถุประสงค์ในการจัด ตั้งครั้งแรกเนื่องจากกระทรวงมหาดไทย (กระทรวงต้นสังกัดของกรมประชาสงเคราะห์ในขณะนั้น) ได้พิจารณาเห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 บังคับใช้มานานแล้วไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะ ในรูปแบบการขอทานที่ได้เพิ่มความซ้ำซ้อนจนกลายเป็น ขอทานเชิงธุรกิจ ที่จัดทำเป็นขบวนการกันมากขึ้น จึงได้ขอยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทานพุทธศักราช 2484 และเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทานพุทธศักราช (ฉบับใหม่) แทนซึ่งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เสนอให้มีการจัดตั้ง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ครบทุกจังหวัดที่มีสถานสงเคราะห์ คนไร้ที่พึ่งตั้งอยู่ เพื่อเป็นสถานที่ให้การสงเคราะห์ในระหว่างพิจารณาการช่วยเหลือเบื้องต้น และให้ยึดคณะอนุกรรมการประจำสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทำหน้าที่ พิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและให้มีการช่วยเหลือเบื้องต้น รวมทั้งเสนอความเห็นในการสงเคราะห์ ต่อคณะกรรมการสงเคราะห์คนขอทาน ดังนั้นกรมประชาสงเคราะห์ จึงได้จัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งขึ้น จำนวน 2 แห่ง คือ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง สันมหาพน จังหวัดเชียงใหม่ และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อรองรับกฎหมายฉบับใหม่นี้ แต่เนื่องจากปัญหาทางการเมืองทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ยังไม่ได้รับการพิจารณาจากที่ประชุมรัฐสภาและภายหลังจากการ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ส่งผลให้พระราชบัญญัติฉบับใหม่มีข้อความที่ขัดกับรัฐธรรมนูญ จึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ การแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ได้ดำเนินการมากกว่าสี่ปีแล้ว แต่ด้วยปัญหาอุปสรรคต่างๆ จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ ยังไม่ได้รับการพิจารณาจากที่ประชุม รัฐสภาส่งผลให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 2 แห่ง ที่ตั้งขึ้นเพื่อรองรับกฎหมายฉบับใหม่ยังไม่มีกฎหมายรองรับการดำเนินการ

ดังนั้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2542 กรมประชาสงเคราะห์จึงได้ประกาศให้ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้ง 2 แห่ง เปลี่ยนมาเป็นการดำเนินการในรูปแบบสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง

ภาพที่ 23 ลักษณะทางกายภาพสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

2.5.1.5 สถานที่ตั้ง

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

เลขที่ 78/12 หมู่ที่ 1 ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

ภายใต้หน่วยงาน สำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับมูลนิธิกุศลกร มีชื่อย่อว่า ก.ศ.ก. เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Merit hands foundation มีชื่อย่อว่า M.H.F. เป็นมูลนิธิสนับสนุนการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ในการที่จะพัฒนาให้ผู้รับการสงเคราะห์ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

2.5.2 ภารกิจของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

บุคคลกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. คนขอทาน หมายถึง บุคคลที่กระทำผิดพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ซึ่งปัจจุบันมีทั้งคนไทยและคนต่างด้าว ในกรณีเป็นคนต่างด้าวหลังจากได้รับการฟื้นฟูปรับสภาพระยะหนึ่งแล้วจะประสานสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อผลักดันกลับประเทศ

2. คนเร่ร่อน หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ขาดผู้อุปการะ อาจมีร่างกายพิการไม่สมประกอบ หรือจิต ฟั่นเฟือน หรือมีสภาพจิตไม่ปกติ เช่น พิการทางสมอง มีอาการทางจิต – ประสาท หรือร่างกายอ่อนแอจากสาเหตุอื่น จนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ อาศัยกินอยู่หลับนอนในที่สาธารณะ ก่อความเดือดร้อนรำคาญ แก่ประชาชนผู้สัญจรไปมาและเป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพของตนเองจากอุบัติเหตุต่าง ๆ รวมทั้ง ความมอดอยาก โรคภัยไข้เจ็บ โดยพลเมืองดีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่เทศกิจ มูลนิธิ นำส่งเข้ารับการสงเคราะห์

3. คนไร้ที่พึ่ง หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ประสบปัญหาเดือดร้อนไม่มีที่อยู่อาศัย และผู้ให้การอุปการะมีสภาพร่างกายไม่แข็งแรง ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง ได้สมัครเข้ารับการสงเคราะห์ด้วยตนเอง หรือบุคคลที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ โรงพยาบาลต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรเอกชน หรือบิดา มารดา ญาติพี่น้องนำส่ง

2.5.2.1 วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรต้นแบบด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อย่างมีมาตรฐานให้สามารถพึ่งพาตนเองและคืนสู่สังคมได้ในปี 2564

2.5.2.2 นโยบายหน่วยงาน

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้บริการทั้งทางกาย จิต สังคม และพัฒนาอาชีพอย่างมีมาตรฐาน
2. การส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานภาคีในการสร้างโอกาสในสังคม
3. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

2.5.2.3 เป้าประสงค์

1. การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้บริการ (น.1)
2. ผู้ใช้บริการสามารถพึ่งพาตนเองได้ (น.1)
3. เครือข่ายมีส่วนร่วมคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามสิทธิ (น.2)
4. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (น.3)

2.5.2.4 กลุ่มเป้าหมาย

คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน คนขอทาน

2.5.2.5 การบริการสถานคุ้มครอง

กระบวนการให้บริการฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์

การพิจารณาปรับตัว (5 นาที)

ผู้รับบริการ โดยทีมสหวิชาชีพ

การตรวจค้น (10 นาที)

ตรวจค้นอาวุธ / ตรวจสภาพร่างกาย / ตรวจทรัพย์สิน

การลงทะเบียน (15 นาที)

สแกนลายนิ้วมือ

บันทึกประวัติผู้รับบริการลงฐานข้อมูล

แยกประเภทตามสาเหตุการเข้ารับการสงเคราะห์

ถ่ายรูป ตามสภาพจริง

การสอบประวัติการรักษาพยาบาล (10 นาที)

- ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

- ตรวจร่องรอยตามสภาพร่างกาย

- สอบประวัติการเจ็บป่วย โรคประจำตัว และเอกสารประวัติรักษาพยาบาล (Refer)

สอบประวัติทางสังคมสงเคราะห์ (20 นาที)

พิจารณาคัดกรองเข้าอาคารพัก

- โดยทีมสหวิชาชีพ ประเมินผู้รับบริการกลุ่ม A B และ C

- ผู้ป่วยเข้าเรือนนอนพยาบาล หรือห้องแยกดูอาการ (5 นาที)

การดำเนินการค้นหาเอกสารสิทธิ์ (7 วัน)

- การตรวจสิทธิ์รักษาพยาบาล

- การตรวจทะเบียนคัภาพใบหน้า / ทะเบียนราษฎร

- จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

- จัดทำบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า

- สมุดผู้พิการ

การดำเนินการตามกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ (ภายใน 7 วัน)

การประสานงานติดตามญาติ / การเยี่ยมบ้าน / การประชุม Case Conference

กิจกรรมโปรแกรมการฟื้นฟู (ระยะเวลา 3 เดือน)

- การฟื้นฟูทางการแพทย์

- การฟื้นฟูทางอาชีพ

- การฟื้นฟูทางสังคม

การเตรียมความพร้อมก่อนกลับเข้าสู่สังคม (3 วัน)

- การติดตามผลการเยี่ยมบ้าน

- การประเมินผลการฟื้นฟู (IRP)

- การประชุมพิจารณาส่งต่อผู้รับบริการเกิน 3 เดือน

- ประสานเครือข่าย

การพิจารณาจำหน่าย

ญาติรับไปอุปการะ / ส่งต่อสถานสงเคราะห์อื่นๆ / ลาออก / จัดหางาน / หลบหนี /
ถึงแก่กรรม/ ติดตามผล

2.5.2.6 กระบวนการทางสังคมสงเคราะห์

1. สอบประวัติเชิงลึก
2. วางแผนให้การช่วยเหลือเบื้องต้น รายบุคคล / รายกลุ่ม
3. ประเมินสมรรถภาพเบื้องต้นก่อนเข้าร่วมกิจกรรมโปรแกรมฟื้นฟู
4. เข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมฟื้นฟู

โปรแกรมฟื้นฟูทางการแพทย์

สงรักษาอาการป่วยอย่างต่อเนื่อง
จัดและจ่ายยาตามสั่งแพทย์ให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นในหน่วยงาน
งานกายภาพบำบัด

โปรแกรมฟื้นฟูทางสังคม

กิจกรรมภายในสถานคุ้มครองฯ
กิจกรรมภายนอกสถานคุ้มครองฯ

โปรแกรมฟื้นฟูทางวิชาชีพ

กิจกรรม/โครงการ ฝึกอาชีพต่าง ๆ ได้แก่

1. งานประดิษฐ์ / งานหัตถกรรม
  2. งานคัดแยกขยะรีไซเคิล
  3. งานปลูกพืชผักสวนครัว
  4. งานเลี้ยงปลา / เป็ด / ไก่
5. การเตรียมความพร้อมก่อนกลับเข้าสู่สังคม
    - การติดตามประเมินผล
    - การประชุมประเมินผลการฟื้นฟู (IRP)
    - การประชุมพิจารณา ส่งต่อผู้รับบริการเกิน 3 เดือน
    - ประสานเครือข่ายภาครัฐ / ภาคเอกชน
  6. การพิจารณาจำหน่าย โดยทีมสหวิชาชีพ
  7. ติดตามประเมินผลการเยี่ยมบ้าน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การสร้างสร้งงานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี เรื่องความเกื้อหนุน เป็นกรวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดย ดำเนินกรวิจัย และสร้งสร้งค์ดังนี้

ลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ ข้อ 3 คือ เรื่องกรศึกษาประวัติความเป็นมาของคนไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อน จากในพื้นที่สาธารณะ และภายในสถาน คุ้มครองฯ จากประสบการณ์ที่พบเจอระหว่างการเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกสะเทือนใจที่มีกับบุคคลเหล่านั้นต่อสังคมภายนอกที่พบเจอคนรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป และถูกกั้นกรอง ออกมาเป็นแรงบันดาลใจเพื่อใช้ในการสร้งสร้งค์ผลงาน และศึกษากระบวนการออกแบบงานศิลปะ เพื่อความเหมาะสมกับสถานที่ รวมถึงการพัฒนาเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ด้วยการจัดเลือกวัสดุที่มีความเหมาะสมและเป็นตัวแทนคนไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อนเพื่อสื่อถึงอารมณ์ของผลงานต่อผู้ชมผลงาน ศิลปะได้มากที่สุด คำนึงถึงคุณค่าของคนเหล่านี้สื่อถึงผู้คนในสังคมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อความสมดุลในการใช้ชีวิต ด้วยการลงพื้นที่เพื่อศึกษา เรียนรู้และสังเกตทำการจดบันทึกให้ครบถ้วน ในด้านของ บริบทสถานที่ พฤติกรรมของคนกลุ่มเป้าหมาย ความหลากหลายทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมใน รูปแบบต่าง ๆ สัมภาษณ์พูดคุยศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคการต่อไม้แบบไทยจากพระ อาจารย์ที่สืบทอดวิชา และปราชญ์ชาวบ้านให้ได้ครบถ้วนและครอบคลุมมากที่สุด รวมถึงบท สัมภาษณ์พูดคุยจากคนไร้ที่พึ่งและเร่ร่อนทั้งในสถานคุ้มครองและในพื้นที่สาธารณะ หลังจากนั้นนำ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บเกี่ยวและศึกษามา วิเคราะห์ กำหนดแนวทางในการออกแบบผลงานศิลปะ เนื่องจากการสร้งสร้งค์ผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างสาขาศิลปะ และตกแต่งภายใน ในการสร้งสร้งค์งานของข้าพเจ้าต้องออกแบบสร้งสร้งค์ผลงานศิลปะให้มีความ สอดคล้องกับสถานที่ กับเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจจากคนไร้ที่พึ่ง บุคคลที่พบเห็นได้ในทุกพื้นที่ที่ คนพลุกพล่าน กับเรื่องราวความรู้สึกสะเทือนใจมาสร้งสร้งค์ผลงานสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกจากตัว ข้าพเจ้าถึงความเกื้อหนุน น้ำใจ คุณค่า ความสุข และความสมดุลเป็นผลงานศิลปะรูปแบบ ประติมากรรม สามมิติ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานที่ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้

การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย / สร้งสร้งค์ ดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ คนไร้ที่พึ่ง และคนเร่ร่อน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลงานประติมากรรม สามมิติ ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

3.1 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 24 ผลงานก่อนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ (1)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตกับการถูกตีกรอบการใช้ชีวิต โดยกำหนดรูปแบบเส้นทางให้เดินตามสิ่งที่ถูกกำหนด ในความอึดอัดที่ถูกล้อมรอบ

ผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 25 ผลงานก่อนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ (2)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชิ้นนี้ได้รับเป็นงานชิ้นต่อเนื่องมาจากผลงานชิ้นที่ 1 การสร้างสรรค์จากรูปแบบที่ให้ ความรู้สึกกดดันและการบีบบังคับที่มากกว่าเดิม

ผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 26 ผลงานก่อนการสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชิ้นที่ (3)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานชุดต่อเนื่องขยายเรื่องราวจากผลงานชุดที่ 1 การสร้างรูปทรงจากธรรมชาติด้วยจินตนาการแนวการลอกแบบจากรูปทรงของต้นไม้ ความเป็นรูปร่าง รูปทรง ลำต้น กิ่ง ก้าน หรือใบ ด้วยโครงสร้างที่เชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน

ผลงานชิ้นที่ 4

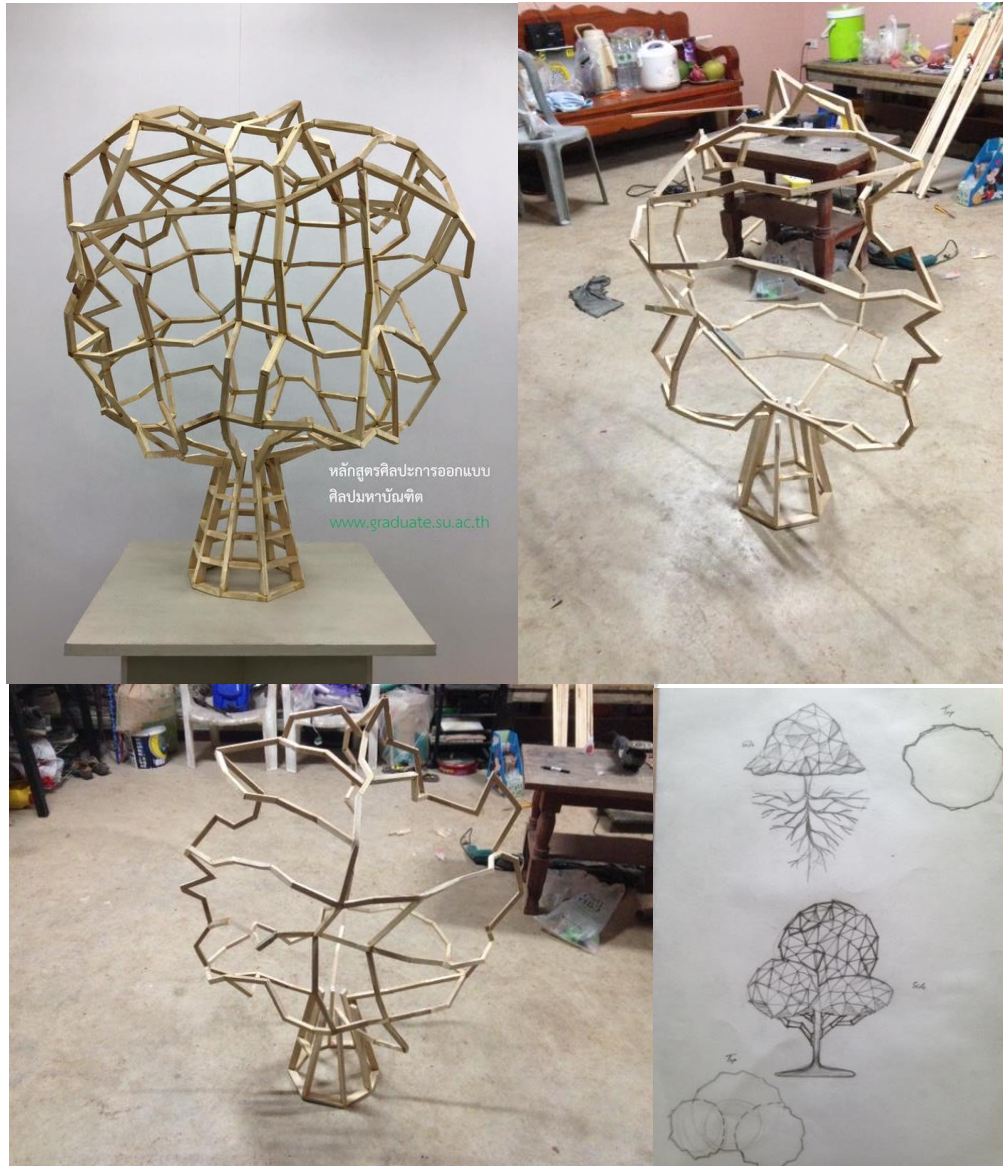

ภาพที่ 27 ผลงานก่อนการสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชิ้นที่ (4)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานชุดต่อเนื่องขยายเรื่องราวจากผลงานชุดที่ 3 การสร้างรูปร่างทรงจากธรรมชาติต้นไม้ด้วยจินตนาการแนวการลอกแบบจากรูปทรงของต้นไม้ตาม ลำต้น กิ่ง ก้าน ใบ ด้วยโครงสร้างที่เชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน ให้มีความซับซ้อนและสัมพันธ์กัน

ผลงานชิ้นที่ 5

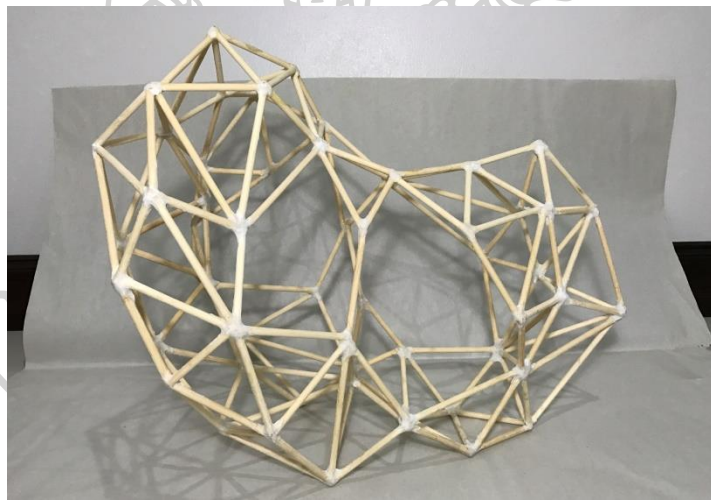
ภาพที่ 28 ผลงานก่อนการสร้างสรรคัวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ (5)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชุดนี้ขยายต่อยอดเรื่องราวจากผลงานชุดที่ 3 จินตนาการกับการสร้างรูปร่างทรงจากธรรมชาติต้นไม้อำต้น กิ่ง ก้าน ใบ ที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันเป็นโครงสร้างของรูปร่าง โดยใช้เทคนิคการต่อไม้ด้วยกาว

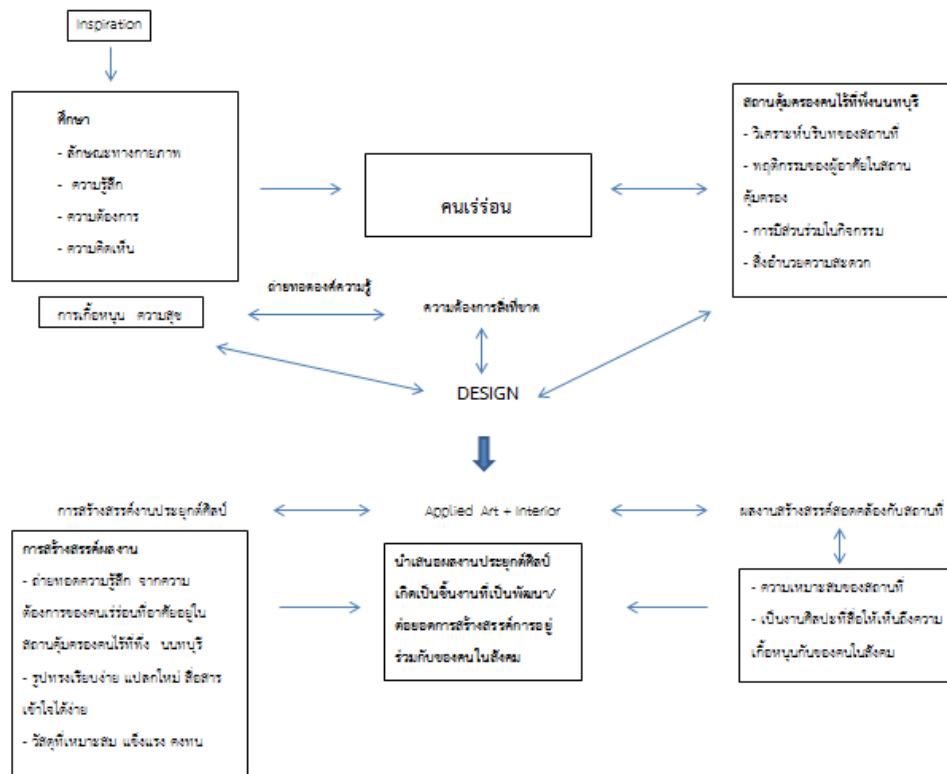
ภาพที่ 29 รวมผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยานิพนธ์
ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 30 ผลงานก่อนการสร้างสรรค้วทยานิพนธ์การทดลองสร้างสรรค์รูปทรง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลงานชิ้นนี้เป็นการทดลองการสร้างรูปทรง Geometry การเชื่อมโยงจุดที่ให้ความสัมพันธ์กัน เป็นรูปทรงของธรรมชาติ โดยเพิ่มจุดเน้นที่การต่อไม้ให้มีความละเอียดและแนบเนียนไปกับวัสดุไม้

3.2 โครงสร้างการศึกษา

ภาพที่ 31 กรอบแสดงความคิดในการวิจัย
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

3.3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสาร บทความ คัดเลือกข้อมูลจากกรณีศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งเอกสารข้อมูลภาคสนามและข้อมูลที่ได้รับการตีพิมพ์ไว้แล้ว ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่มีผลต่องานวิจัย นำมาวิเคราะห์ โดยการศึกษา ลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรมและความต้องการของคนที่อยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

3.3.1 บุคคลเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 ศึกษาข้อมูลทบทวนวรรณกรรม

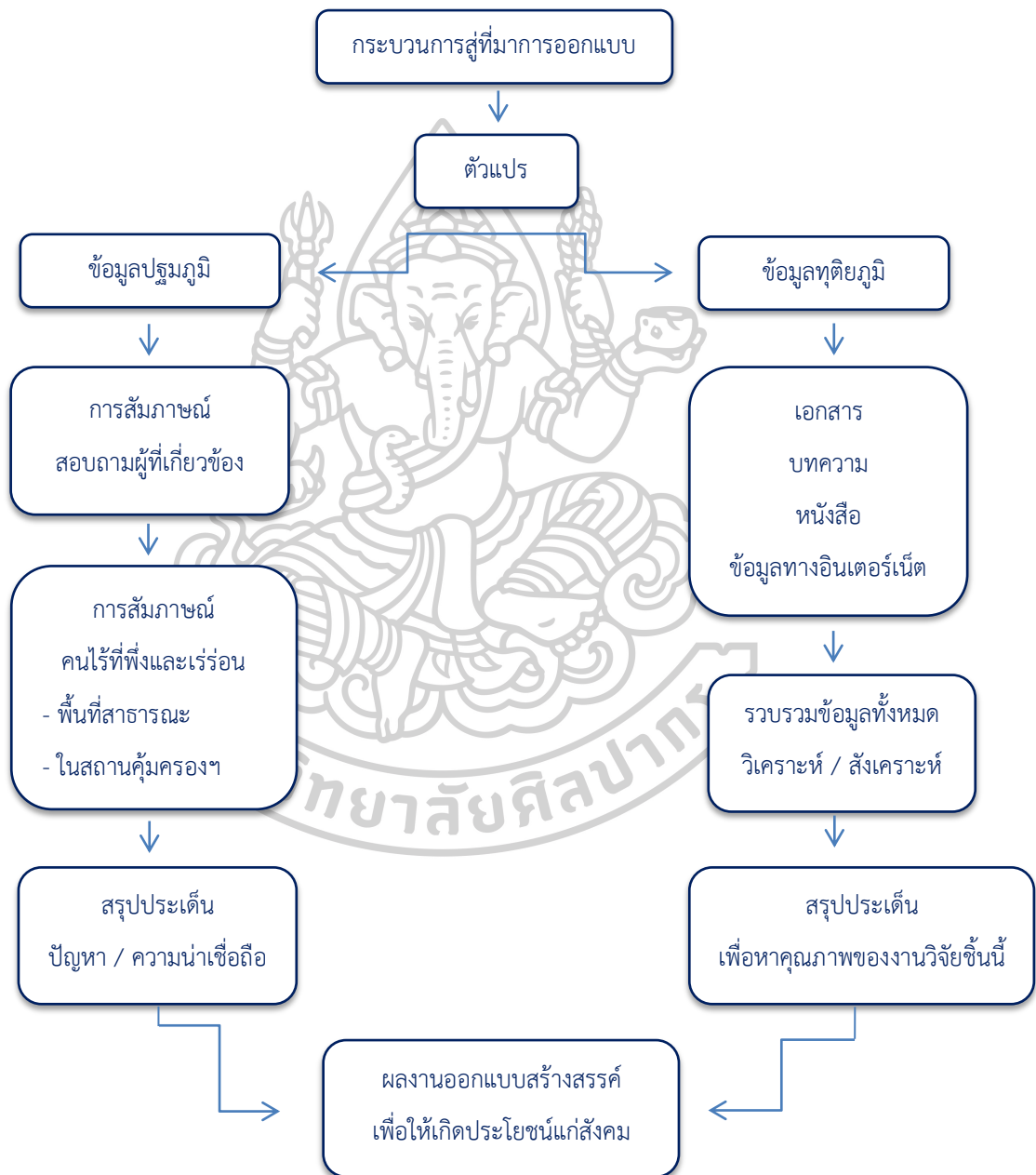
3.3.3 วางแผนการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.4 ดำเนินการเก็บข้อมูลที่ได้จากบทความ หนังสือ เอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์

3.3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์

3.3.6 สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาการเข้าไม้แบบโบราณของไทย โดยใช้วัสดุไม้เก่าไม้ใหม่ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้วิจัยเพื่อใช้ในการสื่ออารมณ์และเป็นตัวแทนของบุคคลชีวิตคนในสังคม ตามกลุ่มเป้าหมายของผู้วิจัยและเพื่อสะท้อนให้กลุ่มคนในสังคมได้เห็น โดยนำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเบื้องต้นนี้ไปสู่การแสวงหาแนวทางเพื่อให้ผู้คนในสังคมคนรอบข้างกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสให้กับกลุ่มคนเหล่านี้ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 32 กรอบแสดงกระบวนการที่มาสู่งานออกแบบ

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

3.3.1 บุคคลเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1.1 กลุ่มบุคคลทั่วไป

3.3.1.2 กลุ่มบุคคลเร่ร่อนและไร้ที่พึ่ง

3.3.1.2.1 กลุ่มบุคคลเร่ร่อนและไร้ที่พึ่ง ที่สามารถพบเจอได้ตามสถานที่สาธารณะ เช่น หัวลำโพง หมอชิต คลองหลอด ฯลฯ

3.3.1.2.2 กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งภายใน สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

3.3.1.3 กลุ่มบุคคลเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

3.3.2 ศึกษาข้อมูลทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประเด็นปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงการออกแบบผลงานศิลปะที่สอดคล้องกับสถานที่

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. การเก็บข้อมูลประเภทเอกสารหนังสือและสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวข้อง
- ความเกื้อหนุน
- สังคม
- ครอบครัว
- สมดุลของชีวิต
- ศึกษาข้อมูลจากแรงบันดาลใจสู่ผลงานการออกแบบ
- คนไร้ที่พึ่งเร่ร่อน
- การเข้าไม้ “เถรอตเพล” เครื่องตั้งวัดไทร
- ลักษณะทางกายภาพ
- เศษไม้เก่าที่ถูกทิ้ง

- ศึกษาอิทธิพลที่ได้รับจากงาน

- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมผลงาน

2. ข้อมูลประเภทบุคคล และกลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเป้าหมายคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. กลุ่มคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง (ภายใน) ชาย/หญิง จำนวน 40 คน

ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี อำเภอปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี

2. กลุ่มคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง (ภายนอก) ชาย/หญิง จำนวน 10 คน

ในหลายพื้นที่ได้แก่ วงเวียนเล็ก ท่าดินแดง คลองสาน เสาชิงช้า หัวลำโพง ฯลฯ

- กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
- กลุ่มเชี่ยวชาญการเข้าไม้ ผู้สืบทอด/ปราชญ์ชาวบ้าน ณ วัดไทร ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม / ปราชญ์ชาวบ้าน ณ วัดไร่ขิง ตำบลไร่ขิง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม

3.3.3 วางแผนการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย เช่นแบบสอบถาม สัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อต้องการความเป็นจริงของตัวบุคคลกลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสัมภาษณ์พูดคุยตามแต่ความสนใจของผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งซึ่งเป็นเรื่องราวความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตจากประสบการณ์ที่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้พบเจอมา
2. รายละเอียดแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บข้อมูล

3.4.1 ขั้นตอนการสอบถาม

1. ศึกษาทบทวนวรรณกรรมตามกรอบแนวคิดของผู้วิจัยในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา
2. นำผลมาสรุปตามข้อมูลทฤษฎี
3. ตั้งคำถามที่นิยามจริง โดยทุกข้อคำถามเป็นคำถามประเด็นสำคัญและต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
4. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เช่นการสังเกตการณ์พฤติกรรมความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง
5. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลและหาข้อสรุปเพื่อนำมาประกอบในการออกแบบชิ้นงาน

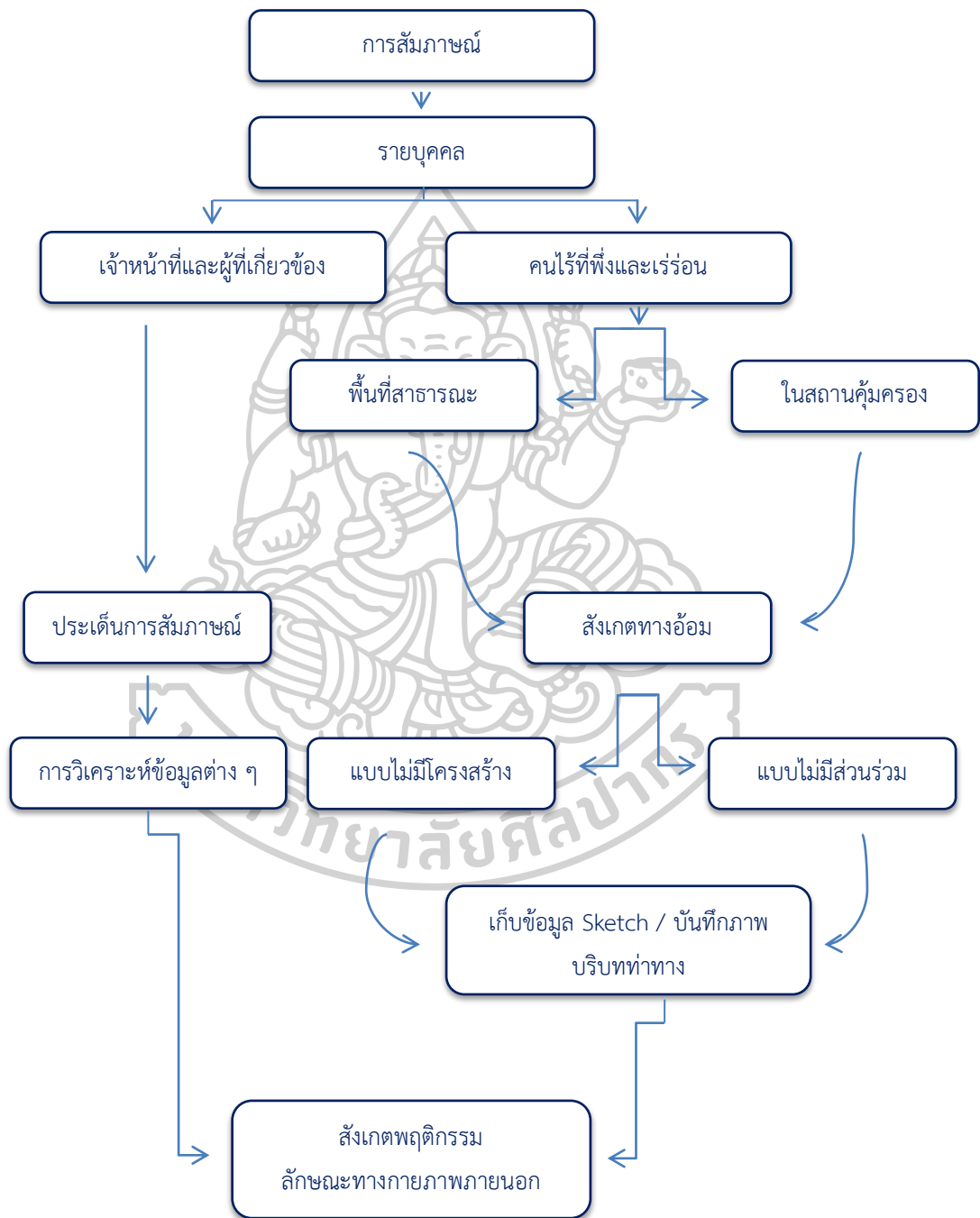
3.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ข้าพเจ้ามีกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. คนไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อน อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เพศชายและเพศหญิง
  - 1.1 ภายนอกตามพื้นที่สาธารณะ ถนน สะพานลอย ฯลฯ
  - 1.2 ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและผู้เกี่ยวข้อง ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี โดยทำการสัมภาษณ์พูดคุย ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้มาประกอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์ออกแบบผลงาน และการเฝ้าสังเกตกลุ่มคนดังกล่าวในข้อ (1) จากกลุ่มตัวอย่างในกรณีศึกษาครั้งนี้

ภาพที่ 33 กรอบแสดงรูปแบบการวิจัย

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

3.4.3 แบบประเด็นสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง / คนไร่ที่พึ่งเร่ร่อนและเร่ร่อน

ประเด็นสัมภาษณ์
สถานคุ้มครองคนไร่ที่พึ่งนันทบุรี

1. การดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ใช้บริการ
2. การร่วมทำกิจกรรมบ้างมีเวลาว่างของผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองฯ มีกิจกรรมอะไรบ้าง และกิจกรรมที่ผู้ใช้บริการชื่นชอบ
3. เวลาว่างระหว่างวันผู้ใช้บริการมักจะทำอะไร
4. ผู้ใช้บริการมีความรู้สึกอย่างไรที่ได้มาอยู่ในสถานคุ้มครองแห่งนี้
5. ความคิดและความรู้สึกก่อนเข้ารับบริการและในขณะที่ใช้บริการในสถานคุ้มครองฯ
6. ผู้ใช้บริการรู้สึกไม่ชอบอะไรกับสิ่งที่ผ่านมาในชีวิต
7. สิ่งใดที่ผู้ใช้บริการทำแล้วมีความสุขรู้สึกเป็นกำลังใจให้กับตนเอง
8. ผู้ใช้บริการอยากมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมอะไรบ้าง
9. ในความคิดของผู้ใช้บริการมีความรู้สึกถึงคุณค่าของชีวิตอย่างไร
10. หากผู้ใช้บริการมีโอกาสปรับปรุงแก้ไขตัวเองจะปรับปรุงเรื่องอะไร
11. งานศิลปะกับความชื่นชอบของผู้ใช้บริการ
12. ผลงานศิลปะสามารถสร้างสุนทรียะให้กับผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองฯ ได้หรือไม่
13. ผู้ใช้บริการคิดอย่างไรกับผู้อื่นในสังคมภายนอกในปัจจุบัน
14. ผู้ใช้บริการมีเป้าหมายอยากทำอะไรต่อไปในอนาคต
15. ถ้าได้รับการอนุญาติให้ออกจากสถานคุ้มครองฯ นี้จะออกไปทำอะไร
(เช่น ประกอบอาชีพ อยู่กับครอบครัว เป็นลูกจ้างหารายได้ เป็นต้น)
16. ผู้ใช้บริการมีเพื่อนหรือคนรู้จักนอกเหนือจากในสถานคุ้มครองฯ หรือไม่
17. ผู้ใช้บริการคิดอย่างไรจึงออกมาใช้ชีวิตในสังคมภายนอก

ภาพที่ 34 แบบประเด็นคำถามแบบสอบถาม

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

สัมภาษณ์คนไร่ที่พึ่งและคนเร่ร่อน

1. ภายนอก พื้นที่สาธารณะ จำนวน 7 คน
  - เพศชาย จำนวน 4 คน
  - เพศหญิง จำนวน 3 คน
2. ภายใน สถานคุ้มครองคนไร่ที่พึ่งนันทบุรี จำนวน 43 คน
  - เพศชาย จำนวน 27 คน
  - เพศหญิง จำนวน 16 คน

สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง

นายธีรพงศ์ เชี่ยวเชิงศึก หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ภาพที่ 35 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนไร้ที่พึ่ง ภายนอก

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภายนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จำนวน 7 คน

โดยเป็น เพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 3 คน ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลการสัมภาษณ์คนไร้ที่พึ่งตามสถานที่สาธารณะ

ลำดับ	ชื่อ	เพศ	อายุ	สถานที่พบ	ปัญหาที่ประสบ
1	ป้าหน้อย	หญิง	-	สะพานพระปกเกล้า	ครอบครัว
2	ป้อม(อ้วน)	หญิง	-	สะพานพระปกเกล้า	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย
3	นิด	หญิง	-	คลองหลอดหลังกระทรวงกลาโหม	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย
4	บ่ารุง	ชาย	-	วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร	ครอบครัว
5	เต่า	ชาย	-	วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร	ครอบครัว
6	เตี้ย	ชาย	38	วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร	ครอบครัว
7	ไฝ	ชาย	-	สี่แยกคอกวัว	ครอบครัว

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภายใน สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภท A และ B จำนวน 43 คน
โดยเป็น เพศชาย จำนวน 27 คน เพศหญิง จำนวน 16 คน ดังนี้

ภาพที่ 36 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนไร้ที่พึ่ง ภายใน (1)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ประเภท A กลุ่มผู้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ (ประเภท A)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	ปัญหาที่ประสบ	วิธีการให้สัมภาษณ์
1	นายไพบูลย์ ปัญจาริก	ชาย	-	ครอบครัว	สมัครใจ
2	นายหนู รสโสภา	ชาย	59	ครอบครัว	สมัครใจ
3	นายอนุสรณ์ พรหมเกิด	ชาย	25	ครอบครัว	สมัครใจ
4	นายปฏิภาณ แซ่ซื่อ	ชาย	23	ครอบครัว	สมัครใจ
5	นายประวิทย์ สะเดา	ชาย	44	ครอบครัว	สมัครใจ
6	นายประยุทธ์ เพชรล้ำ	ชาย	53	ครอบครัว	สมัครใจ
7	นายชัย กล้าศรี	ชาย	62	ครอบครัว	สมัครใจ
8	นายสมบูรณ์ ตรีบุญเมือง	ชาย	57	ครอบครัว	สมัครใจ
9	นายกิตติพร ทองสัมฤทธิ์	ชาย	46	ครอบครัว	สมัครใจ
10	นางพยงค์ เหมือนแดง	หญิง	60	ครอบครัว	สมัครใจ
11	น.ส.นันทยา บุญญานัน	หญิง	39	ครอบครัว	สมัครใจ
12	นางวรัญญา อื่นแก้ว	หญิง	67	ครอบครัว	สมัครใจ
13	นางแมว สร้อยทอง	หญิง	57	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
14	นางนันทพัชร กฤษชต	หญิง	84	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
15	นางสอย ชมพูนุช	หญิง	62	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
16	นางสุภาพ วิจิตระกุล	หญิง	80	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 37 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายใน (2)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ประเภท B กลุ่มผู้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ (ประเภท B)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	ปัญหาที่ประสบ	วิธีการให้สัมภาษณ์
1	นายวิทยา พรโสภาคกุล	ชาย	-	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
2	นายเสริมชัย แซ่เอี้ย	ชาย	-	ครอบครัว	สมัครใจ
3	นายรังสรรค์ ประโมจน์	ชาย	46	ครอบครัว	สมัครใจ
4	นายวิโรจน์ เลิศสันติธรรม	ชาย	65	ครอบครัว	สมัครใจ
5	นายดำรงศักดิ์ สว่างอารมณ์	ชาย	64	ครอบครัว	สมัครใจ
6	นายสมศักดิ์ เกศโกทิน	ชาย	58	ครอบครัว	สมัครใจ
7	นายจรัสรังสี จันทนฤกษ์	ชาย	40	ครอบครัว	สมัครใจ
8	นายสมบัติ มณีจิระปรการ	ชาย	55	ครอบครัว	สมัครใจ
9	นายนิคม ประเสริฐ	ชาย	40	ครอบครัว	สมัครใจ
10	นายสมศักดิ์ เปล่งศรีสกุล	ชาย	53	ครอบครัว	สมัครใจ
11	นายสรรชัย เขาวนวรรตระกูล	ชาย	37	ครอบครัว	สมัครใจ
12	นายสุรัตน์ มณฑลจรัส	ชาย	40	ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
13	นายประกรณ์ ประยูรโต	ชาย	48	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
14	นายออด พละการ	ชาย	28	ครอบครัว	สมัครใจ
15	นายสุรัตน์ แซ่เกา	ชาย	35	ครอบครัว / ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
16	นายชัชวาลย์ แรงสันติสุข	ชาย	45	ครอบครัว	สมัครใจ
17	นายกฤษณะ ทากะวี	ชาย	27	ครอบครัว	สมัครใจ
18	นายสุขสันต์ วงศ์แห่งมิตร	ชาย	43	ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	ปัญหาที่ประสบ	วิธีการให้สัมภาษณ์
19	น.ส.จันทา มณีศรี	หญิง	56	ครอบครัว	สมัครใจ
20	น.ส.สุกัญญา ป้อมกลาง	หญิง	48	ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
21	น.ส.ก้านทอง สรรพนา	หญิง	53	ครอบครัว	สมัครใจ
22	น.ส.ต้อย แซ่เฮง	หญิง	53	ครอบครัว/นอนไม่หลับ	สมัครใจ
23	นางธาราจิต ไบลี	หญิง	49	ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ
24	น.ส.นิตพร บุญสิงค์	หญิง	33	ครอบครัว	สมัครใจ
25	น.ส.กุนทีณี เดชะสีไพฑูรย์	หญิง	40	ครอบครัว	สมัครใจ
26	น.ส.ปรารณา วิชาโห่ง	หญิง	50	ครอบครัว	สมัครใจ
27	นางสร้อยทอง โพธิ์ธาราม	หญิง	63	ไม่มีที่อยู่อาศัย	สมัครใจ

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 38 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ภายใน (3)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลจริงจากผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งบางท่านมีอาการทางจิตเวชจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากทางสถานคุ้มครองฯ ในการรวบรวมข้อมูล

3.3.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากบทความ หนังสือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เอกสารที่เกี่ยวข้องและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.3.4.1 วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 หลักเกณฑ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ด้านเอกสารและสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ยกตัวอย่างเช่น บทความ ที่เกี่ยวข้องและผลงานวิจัย เป็นต้น มีวิธีการรวบรวม 2 วิธี คือ

1.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือเอกสารบทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ใช้ระบบสืบค้นข้อมูล เพื่อค้นหาสิ่งพิมพ์หรือวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในหัวข้อที่มีความเกี่ยวข้อง และสอดคล้องตามต้องการจากบนเว็บไซต์ต่าง ๆ

2. ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อนจากความเป็นจริงของข้อมูล คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน ทั้งที่อยู่ภายในสถานคุ้มครองและที่อยู่ภายนอกสถานคุ้มครอง รายละเอียดข้อมูลกลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเขียนขยายเพิ่มเติมใน (ข้อมูลประเภทบุคคล)

3.3.4.2 ข้อมูลประเภทบุคคล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ นั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ทำวิจัยในการใช้ออกแบบและสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึก แบ่งบุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่สอบถามพูดคุยสัมภาษณ์ จำนวน 50 คน ผู้ไร้ที่พึ่ง และเร่ร่อน ทั้งในสถานคุ้มครองและในพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากข้าพเจ้าต้องการทราบถึงประเด็นปัญหาและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของกลุ่มคนเหล่านี้ที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้สึกสะเทือนใจเพื่อการเข้าถึงปัญหาและตอบโจทย์ความต้องการได้ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด

2. กลุ่มบุคคลเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง คือ ผู้ปกครอง (ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองฯ) หัวหน้าฝ่าย หรือเจ้าหน้าที่ (แม่หรือพ่อ แทนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ) ในหน่วยงานสถานคุ้มครองฯ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับผู้รับบริการ (ลูก) ทราบถึงปัญหาความเป็นมา เป็นไปและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ได้ เป็นชุดคำถามแบบปลายเปิด สัมภาษณ์ในเชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ได้แก่

การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

นายธีรพงศ์ เชี่ยวเชิงศึก

หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ภาพที่ 39 นายธีรพงศ์ เชี่ยวเชิงศึก หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

สรุปผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เชี่ยวเชิงศึก หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ ได้ทราบว่า บุคคลเร่ร่อน กลุ่มบุคคลที่เร่ร่อนตามที่สาธารณะ ไม่มีที่อยู่อาศัย ชอบอยู่อาศัยตาม ป้ายรถเมล์ สถานีรถไฟ ได้สะพานลอย หรือแหล่งสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่คนพลุกพล่าน แต่ไม่ใช่ขอทานจะรู้จัก โดยเฉพาะบางคนที่สามารถให้เงินกลุ่มบุคคลเร่ร่อนได้ ส่วนบุคคลไร้ที่พึ่ง คนที่มีบ้านแต่ออกมาเร่ร่อน เพราะมีปัญหาครอบครัวคนที่เข้ามาอยู่ต้องสมัครใจอยู่ แต่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ตามกฎหมายและพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) แล้วสามารถออกไปตอนไหนจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีก็ได้ เพียงแต่ต้องผ่านการประเมินเพื่อให้วัดสามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ และไม่เป็นภาระของบุคคลอื่นในสังคมก่อนจึงจะออกได้ กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่ใช้บริการอาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ส่วนมากที่อาศัยอยู่กันนานเพราะชอบความเป็นอยู่ที่สบาย มีอาหาร ที่นอน ยารักษาโรค การดูแลฟรี ปัญหาส่วนใหญ่บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งไม่ได้เกิดจากความเครียด แต่เกิดจากการติดสุรา สุราขาว สุราต้มหรือใช้สารเสพติดมาก ทำให้บุคคลเหล่านี้ปัญหาเกี่ยวกับสมองหรือ อាកพรทางจิตเวชที่เป็นผลกระทบ เพราะสิ่งเหล่านี้ทำลายสมองโดยตรงทำให้ปัญหาที่ตามมาคือกลายเป็นกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่มีอาการทางจิตเวช ที่สามารถพบได้ตามที่สาธารณะ โดยการอยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีจะมีการประเมิน Case Study ก่อนเข้าใช้บริการเพื่อแบ่งระดับการดูแลและระดับความสามารถ แบ่งเป็น 3 ประเภท A=คนปกติ B=ปกติกึ่งยาจิตเวช/ จิตเวช C=ผู้ป่วยติดเตียง ตามกลุ่มงานที่นัดหรือผู้ใช้บริการประสงค์ต้องการ หลังจากประเมินครั้งแรกแล้วก็จะมีการประเมินในทุก ๆ

3 เดือน หรือเรียกว่าการทำประเมิน IRT ยกตัวอย่าง ในกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง จำนวน 100 คน จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ประมาณ 80 – 90% และมีตัวชี้วัดเพื่อส่งกลับครอบครัว และมีตัวชี้วัดเพื่อส่งไปทำงานกับสังคมภายนอกเป็นตัวกำหนด เป้าหมายหลักของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี คือ การพัฒนาศักยภาพผู้ใช้บริการให้สามารถกลับสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งเข้ามาอย่างไรก็ได้ แต่เมื่อจะส่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้กลับออกไปก็ต้องสามารถใช้ชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างยั่งยืน และไม่ต้องวนกลับมาอยู่ซ้ำที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีหรือที่อื่น ๆ สิ่งเหล่านี้คือเป้าหมายและภารกิจหลักของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

3.5 วิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา

3.3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์

ข้อมูลที่ได้มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างแนวความคิดเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบ ประติมากรรม 3 มิติ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออกลักษณะทางกายภาพของกลุ่มบุคคลตัวอย่างมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ สร้างสรรค์

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม การสัมภาษณ์จากกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี เพื่อค้นหาข้อมูลข้อจำกัดภายในสถานคุ้มครองสำหรับนำไป ออกแบบผลงานในสถานที่

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากข้อดังกล่าวข้างต้น เพื่อออกแบบ สร้างสรรค์ตัวงานโดยการวิเคราะห์แบบสังเกต และการดูลักษณะกายภาพภายนอก

1.4 ขั้นตอนการออกแบบ

1. นำผลจากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์และลักษณะกายภาพภายนอกของ บุคคล มาค้นหารูปแบบดังนี้ รูปแบบทางกายภาพ อารมณ์ที่สื่อออกจากตัวบุคคลหรือภาพถ่ายบุคคล ที่สื่อถึงอารมณ์กลุ่มบุคคล

2. นำลักษณะของคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่งมาวิเคราะห์หาบุคลิกภาพของบุคคลและ ความเป็นตัวตนของกลุ่มคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

3. นำข้อมูลข้อดังกล่าวข้างต้นมารวมกันเป็นแรงบันดาลใจในการกำหนด แนวความคิดสร้างสรรค์ผลงาน

4. แนวความคิดพร้อมการออกแบบร่างจากภาพถ่ายภาพร่าง และการทดลองทำโมเดลมือค้อพขนาดเล็ก

5. ตรวจสอบร่างผลงานประติมากรรม เพื่อให้แก้ไขรูปแบบให้ถูกต้องและลงตัว
6. ทำการออกแบบสถานที่พื้นที่ที่ควบคู่ไปกับการออกแบบผลงานประติมากรรม เพื่อให้สอดคล้องและยึดโยงเกี่ยวเนื่องกัน
7. ทดลองเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานจริง ด้วยเทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ
8. สร้างสรรค์ผลงานจริง
9. สร้างโครงสร้างชิ้นงานในภาพร่วมขนาดใหญ่ก่อน โดยขึ้นให้เห็นเป็นรูปทรงที่ชัดเจน ทั้งขนาดความยาว ความกว้าง ความสูง
10. ทำการลงรายละเอียดชิ้นงานทีละด้านโดยการใส่รายละเอียดในภาพร่างของชิ้นงานจริงยังไม่เข้าไม้จริงเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาและต้องการวางแผนถึงการเช่าร่องการเข้าไม้แต่ละชิ้นว่าต้องเจาะหรือบากตรงไหนบ้างของไม้ในแต่ละชิ้น
11. ลงรายละเอียดการเข้าไม้ที่ชิ้นงานจริงจากจุดใหญ่ ๆ ที่เป็นโครงสร้างมาจนถึงรายละเอียดปีกย่อย ต้องมีความละเอียดค่อย ๆ ทำทีละจุด และการมองไม้แต่ละชิ้นให้ทะลุบุโปร่ง เมื่อประกอบชิ้นงานขณะทำแล้วจะได้ไม่ต้องรื้องานออกมาเช่าร่องหรือบากไม้ใหม่
12. เมื่อขึ้นงานการเข้าไม้มีจำนวนมากขึ้นทำการมาร์คเลขตำแหน่งเพื่อการแยกประกอบจะได้รวดเร็วและเขาได้ตรงจุดไม้แต่ละชิ้น
13. ตรวจสอบรายละเอียดแต่ละจุดเก็บงานเพื่อความสวยงามและเรียบร้อย

3.6 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปและอภิปรายผล

ผลสรุปในบทนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มบุคคลจากการสัมภาษณ์บุคคลผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จากบทสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกและภาพถ่ายบริบททางกายภาพตัวบุคคล ค้นพบว่าผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่มีจำนวนมากในสังคมทั้งในสถานคุ้มครองและนอกสถานคุ้มครอง ประสบกับปัญหาทางครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ พ่อแม่ สามี ภรรยา การหย่าร้าง หรือการทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัวจึงทำให้เกิดการแยกตัวออกมาอยู่ในสังคมอย่างโดดเดี่ยวในชีวิตที่อิสระไม่มีครอบครัวหรือกฎเกณฑ์ และจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในเชิงลึกแล้วพบว่าปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ โดยส่วนใหญ่แล้วผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ประมาณ 80% เป็นคนที่มีจิตไม่ปกติ กลุ่มคนที่อยู่ในสถานคุ้มครองมากกว่า 70% ถูกส่งมาจากโรงพยาบาลจิตเวช โรงพยาบาลบ้านสมเด็จหรือโรงพยาบาลศรีธัญญา

3.6.1 วิเคราะห์พื้นที่เฉพาะ กรณีศึกษาสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ผลงานการออกแบบสร้างสรรค์ “ความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน” เป็นเรื่องราวจากแรงบันดาลใจที่แสดงถึงการเกื้อหนุนช่วยเหลือกันของคนในสังคม กรณีศึกษาสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี และสร้างสรรค์ผลงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มคนเร่ร่อนในสถานคุ้มครอง เพื่อให้เกิดคุณค่าทางผลงานศิลปะและคุณค่ากับสถานที่ที่ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของสถานที่ดังนี้

1. บริบทสถานที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของผู้วิจัย

2. ลักษณะพื้นที่ของการติดตั้งชิ้นงาน ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี ได้นำองค์ความรู้มาพัฒนาประยุกต์ศิลป์ให้เหมาะสมกับสถานที่เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการตระหนักถึงการเกื้อหนุนเอื้อเฟื้อกันในสังคม และเพื่อใช้ในการตกแต่งสถานที่

3.6.1.1 วิเคราะห์พื้นที่บริเวณโดยรอบ

ลักษณะทางกายภาพของสถานที่

1. ข้อมูลสถานที่

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดกองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นั้นอยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติ 3 ฉบับได้แก่

1. พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2484

2. พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สุขภาพจิต พ.ศ. 2551

3. พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557

** ศูนย์คุ้มครองฯ จังหวัดละ 1 แห่งทั่วประเทศ 77 แห่ง

- ทำงานเชิงรุกเดินตามหาเคสตามจุดต่างๆ เดินเยี่ยมบ้าน

- ไม่มีบริเวณเป็นแค่อาคารเท่านั้น

- จะไม่มี Case (ผู้ใช้บริการ) ถ้ามีจะอยู่ประมาณ 7 - 15 วันเท่านั้น

- ส่งต่อ Case ให้สถานคุ้มครองฯ

** สถานคุ้มครองฯ ทั่วประเทศ 11 แห่ง (สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี)

- จะมี Case (ผู้ใช้บริการ)

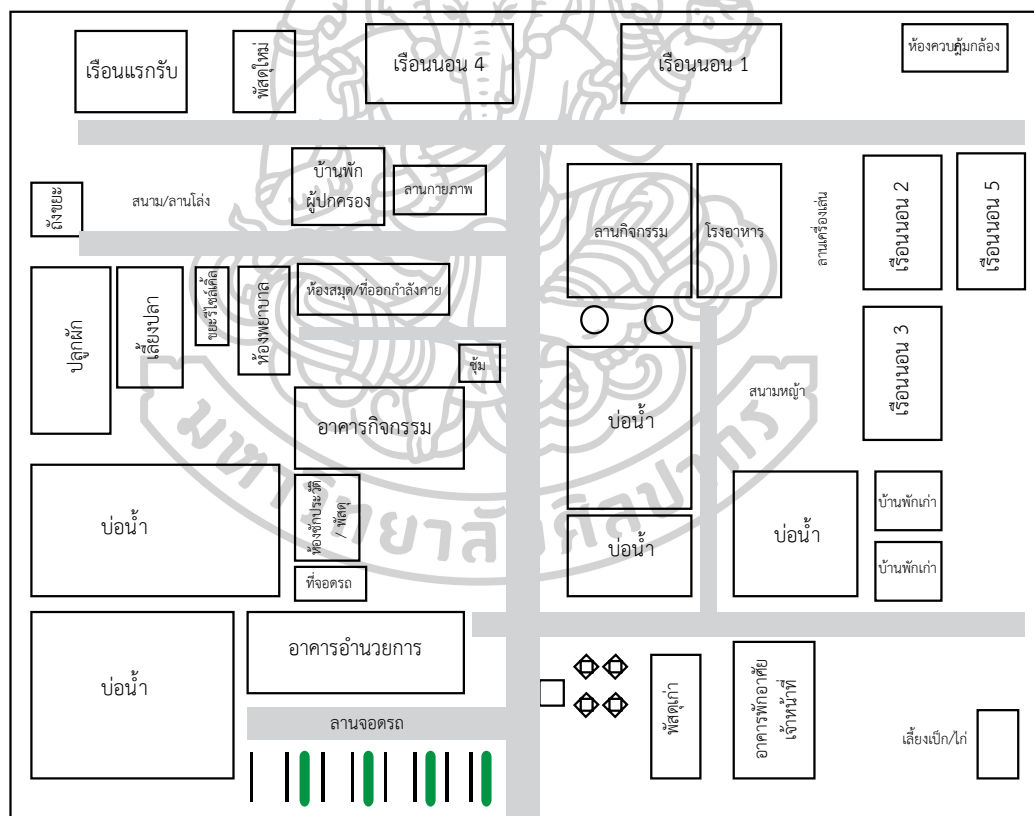
- มีพื้นที่มีบริเวณในการดูแล Case ในระยะยาว

บ้านมิตรไมตรี (ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกรุงเทพมหานคร อนาคตจะมีการแบ่งโซนเพิ่มขึ้นประมาณ 6 พื้นที่) ส่งต่อผู้ใช้บริการสถานคุ้มครองฯนนทบุรี หน้าหลัก ทำงานเชิงรุก เมื่อพบ Case จะทำการคัดใบหน้า (หาตัวตนชื่อนามสกุล ญาติ หรือคนรู้จัก ที่อยู่อาศัย)

2. แนวคิดในตัวเองงานประติมากรรม

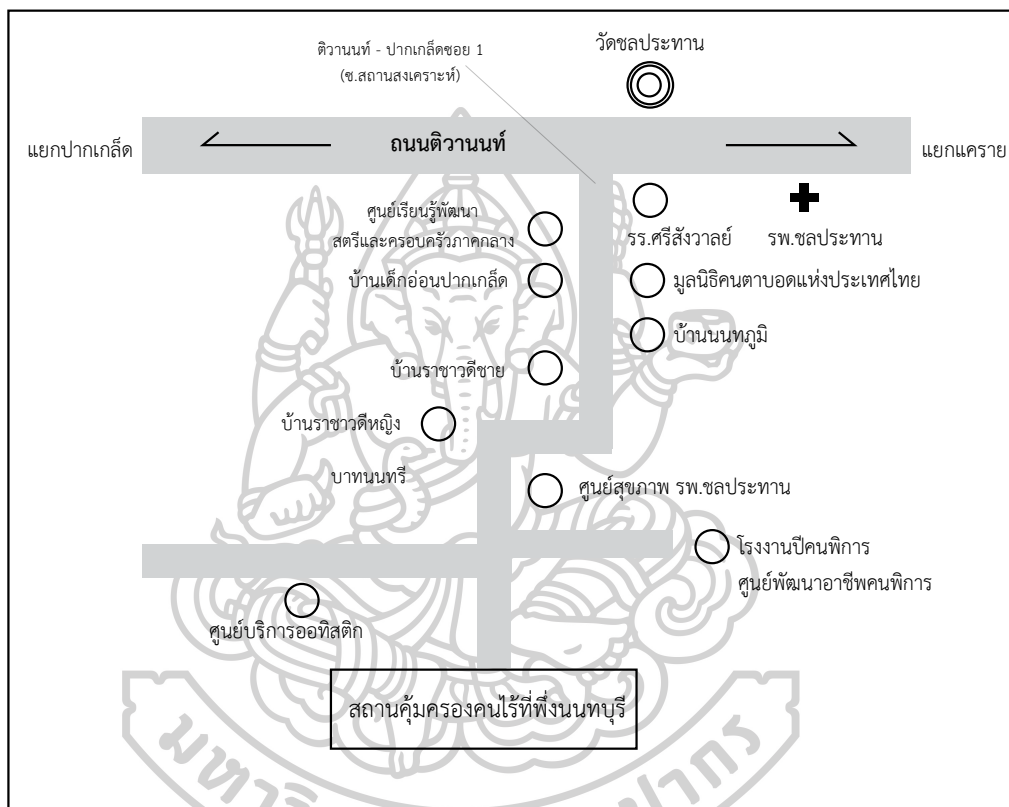
สื่อความหมายเป็นผลงานที่แสดงถึงอิริยาบถเรื่องของครอบครัว ที่พักพิง ความสมดุลของชีวิตและรู้จักคุณค่าของตัวเอง โดยผู้วิจัยได้นำทัศนธาตุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้สะท้อนเห็นถึงแนวความคิด การเกื้อหนุนช่วยเหลือจะส่งเสริมทำให้สังคมมีความสมดุล โดยมีการเลือกไม้ชนิดต่าง ๆ ทั้งเก่าและใหม่ในการสร้างผลงาน จากของไม่มีคุณค่าถูกทิ้งแล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นผลงานศิลปะเพื่อให้เห็นถึงความเก่าเปรียบได้กับคนชีวิตผ่านเรื่องราว ที่สามารถเห็นเรื่องราวต่าง ๆ มากมายบนวัสดุหากเปรียบกับไม้ใหม่เหมือนชีวิตที่ยังไม่ถูกขัดเกลาหรือผ่านประสบการณ์ แต่ทั้งไม้เก่าและไม้ใหม่สามารถทำมาสร้างสรรค์ผลงานได้ สังคมก็เช่นกันไม่ว่าจะคนประเภทไหนก็ตาม จะบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง หรือบุคคลทั่วไป ถ้าเราเกื้อหนุน เอื้อเฟื้อกัน สังคมของเราก็จะดำเนินไปได้ ซึ่งการเลือกใช้ไม้ตามที่ถูกกล่าวไปจะช่วยทำให้ผลงานมีความเด่นชัดและให้อารมณ์ความรู้สึกมากยิ่งขึ้น

3. แผนผังพื้นที่ภายใน – ภายนอก

ภาพที่ 40 แบบแปลนแผนผังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 41 บริเวณรอบนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

แผนผัง

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี

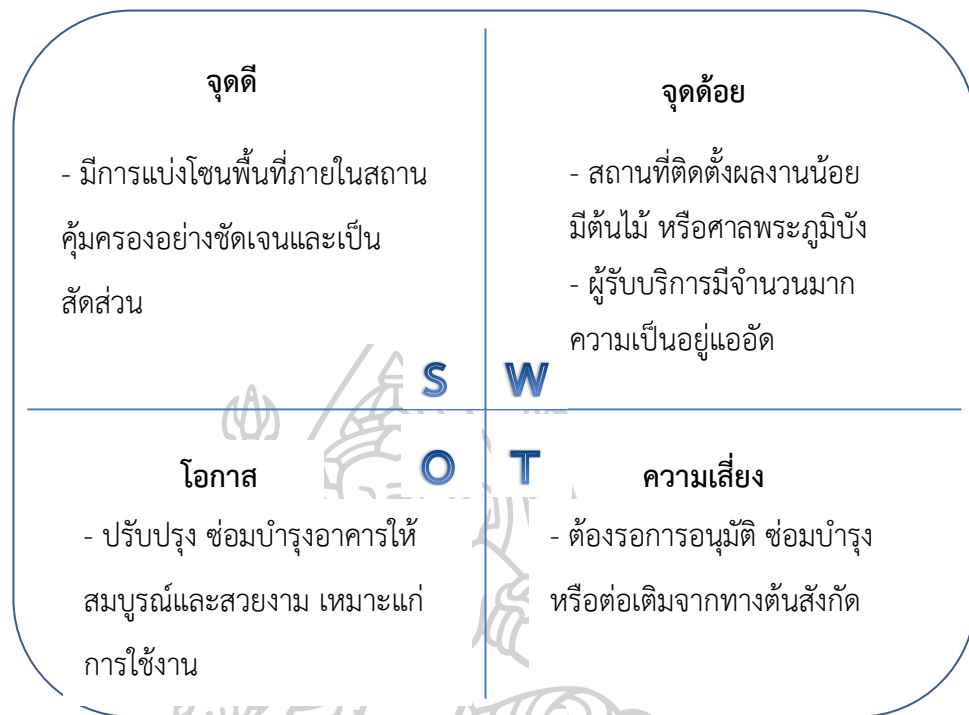

1.อาคารอำนวยการ	7.เรือนนอนชาย 4	13.เรือนนอนชาย 5	19.เสาธงชาติ
2.อาคารกิจกรรม	8.โรงอาหาร	14.บ้านพักเก่า	20.ถังขยะ
3.ห้องพยาบาล	9.เรือนนอนชาย 1	15.พัสดุเก่า	21.เรือนแรกรับ
4.ห้องสมุด/ที่ออกกำลังกาย	10.ลานกิจกรรม	16.ห้องซักประวัติ	22.พัสดุใหม่
5.บ้านพักผู้ปกครอง	11.เรือนนอนหญิง 2	17.โรงรถ	23.ห้องควบคุมกล้อง
6.บ้านพักเจ้าหน้าที่	12.เรือนนอนหญิง 3	18.ศาลพระพระชาบดี	24.ป้อมยาม

ภาพที่ 42 แผนผังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พื่อนนทบุรี

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

4. วิเคราะห์สถานที่

ภาพที่ 43 กรอบแนวคิดวิเคราะห์ SWOT Analysis

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

5. ความสำคัญของการติดตั้งผลงานในสถานที่
เพื่อเป็นการสะท้อนความคิด ความเป็นอยู่ ความต้องการและสื่อถึงการเกื้อหนุนช่วยเหลือกัน
ของคนในสังคม

6. การติดตั้ง

ติดตั้งผลงานภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี บริเวณด้านหน้าทางเข้า

7. ภาพรวมในสถานคุ้มครอง

ทางเข้าสถานคุ้มครองฯ / ห้องซักประวัติผู้รับบริการ / ทางเดินหน้าอาคารกิจกรรมในที่ร่ม

ภาพที่ 44 ภาพอาคารทำการเจ้าหน้าที่และทางเดินภายใน

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภายในอาคารกิจกรรมในร่ม / ห้องพยาบาลรักษาอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย / เรือนนอน 5

(กิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิล) / รวมทั้งจัดและจ่ายยาผู้รับบริการ / ผู้ป่วยวิธโรค

ภาพที่ 45 ภาพอาคารทำกิจกรรม ห้องพยาบาล และที่พักพิง

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

โรงอาหาร / ผู้รับบริการช่วยจัดเรียงถาดอาหาร / ทางเดินภายในสถานฯ

ภาพที่ 46 ภาพบรรยากาศบริเวณโรงอาหารและทางเดิน

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

บริเวณเรือนนอน 2

ห้องพักคนขอทาน

ภาพที่ 47 ภาพอาคารและสถานที่ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

8. กลุ่มคนที่ใช้พื้นที่

เจ้าหน้าที่ และผู้รับบริการสถานคุ้มครองคนไร้ที่พืงนนทบุรี

โดยมีการการแบ่งประเภทผู้รับบริการและประเภทของกลุ่มผู้ให้บริการออกเป็น 3 ประเภท

1. สามารถช่วยเหลือตนเองได้ปกติ (กลุ่ม A)
2. ต้องมีพี่เลี้ยงคอยดูแล (กลุ่ม B)
3. ผู้ป่วยนอนเตียง (กลุ่ม C)

9. ปัญหาของพื้นที่

1. ทักษะสภาพในบางมุมถูกบดบังต้นไม้ใหญ่
2. มีพื้นที่โล่งสำหรับทำกิจกรรมแต่จะอยู่บริเวณด้านในสุดของสถานคุ้มครอง
3. ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการทำงาน
4. กลุ่มผู้รับบริการคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่งมากกว่า 80% เป็นผู้ป่วยจิตเวช

10. การแบ่งพื้นที่

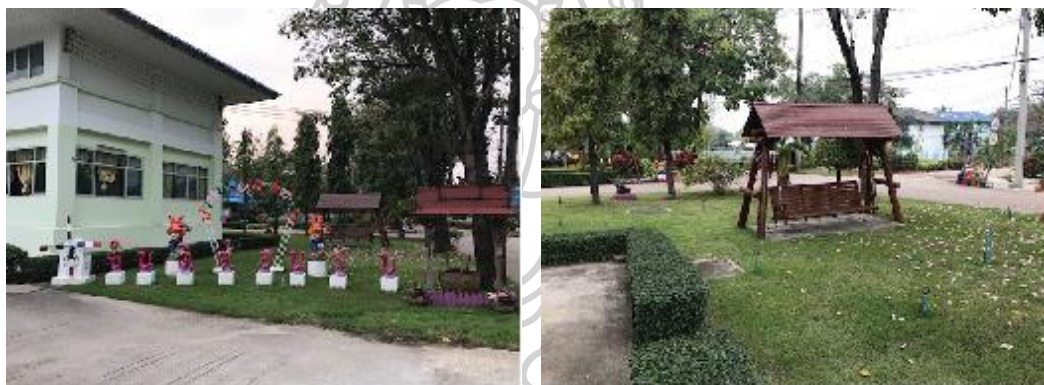
พื้นที่ภายในสถานคุ้มครองจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภายในอาคาร และ ภายนอกอาคาร โดยมีพื้นที่ส่วนกลางบริเวณอาคารกิจกรรมในที่ร่ม 2 อาคาร และลานกลางแจ้งด้านหลังสถานคุ้มครองฯ

3.6.1.2 วิเคราะห์บริบทของพื้นที่

1. วิเคราะห์พื้นที่การติดตั้ง

ผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นงานศิลปะประติมากรรม ลอยตัว 3 มิติ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเกื้อหนุนกันของคนในสังคม ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานให้เหมาะสมกับสถานที่และผู้พบเห็น กรณีศึกษาในงานวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย คือ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี ซึ่งพื้นที่กรณีศึกษาแห่งนี้ มีพื้นที่ ที่เหมาะสมในการติดตั้งผลงาน ด้วยวัตถุประสงค์ของสถานที่และผู้วิจัยมีความสอดคล้องกันในเรื่องการเกื้อหนุน ช่วยเหลือกันของคนในสังคมทางสถานคุ้มครองฯ ได้มีการจัดสรรพื้นที่ ที่สามารถติดตั้งชิ้นงานให้เหมาะสมและสวยงาม ดังต่อไปนี้

บริเวณติดตั้งจุดที่ 1 ด้านหน้าบริเวณทางเข้า

ภาพที่ 48 ภาพด้านหน้าบริเวณทางเข้าสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

บริเวณติดตั้งจุดที่ 2 ด้านในลานกิจกรรมยามเช้าเคารพธงชาติออกกำลังกาย

ภาพที่ 49 ภาพลานกิจกรรมภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

บริเวณติดตั้งจุดที่ 3 ด้านหน้าทางเข้าด้านขวามือ ติดกับโรงพัสตุเก่า จุดให้ญาติคนรู้จักเยี่ยมผู้รับบริการ

ภาพที่ 50 ภาพจุดเยี่ยมผู้รับบริการภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

บริเวณติดตั้งจุดที่ 4 ลานกิจกรรมสนามหญ้าด้านหลังสถานคุ้มครองฯ หน้าเรือนแรกรับใหม่

ภาพที่ 51 ภาพลานกิจกรรมภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง นนทบุรี
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

11. ขนาดของพื้นที่

จุดที่ 1 10x10 เมตร

จุดที่ 2 5x15 เมตร

จุดที่ 3 10x10 เมตร

จุดที่ 4 1 สนามฟุตบอลขนาดกลาง

12. ขนาดของชิ้นงานจริง

1. ขนาดความสูง 2x 2.50 เมตร

2. ขนาด 2.92 เมตร x 2.40 เมตร x 2.90 เมตร

13. วัสดุที่ใช้ : ไม้เก่า / ไม้พาเลท (ไม้สนนอก) / ไม้ใหม่

14. วิธีการขยายงาน : การสร้างโมเดลขนาดเล็กในอัตราส่วน 1:10 เมื่อรูปแบบมีความสมบูรณ์สามารถขยายจากโมเดลได้ทันที

15. การติดตั้ง : ประติมากรรม 3 มิติ งานไม้ติดตั้งภายนอก บริเวณด้านหน้าทางเข้า

16. ระยะเวลา : เริ่มตั้งแต่ มีนาคม 2562 ถึง พฤษภาคม 2562 : รวมระยะเวลาจำนวน 3 เดือน

17. งบประมาณ : จำนวน 100,000 บาท

2. สรุปการจำลองการติดตั้งผลงานกับสถานที่

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแรงบันดาลใจในเรื่องการช่วยเหลือ เกื้อหนุนกันของคนในสังคมมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน เพื่อเป็นตัวแทนสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ของคนไร้ที่พึ่งและความสมดุลงของสังคมจากการเกื้อหนุนกัน โดยผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการติดตั้ง ผลงานไว้ 1 แห่ง คือ บริเวณจุดติดตั้งที่ 1 ด้านหน้าทางเข้าสถานคุ้มครองฯ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์พื้นที่แล้วจากการไปสำรวจพื้นที่จริง พบว่าพื้นที่บริเวณด้านหน้าทางเข้ามีความเหมาะสมมากที่สุดในการติดตั้งผลงานการออกแบบประติมากรรมชุดนี้

ภาพที่ 52 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (ก่อนรีทัช)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 53 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (ก่อนรีทัช)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

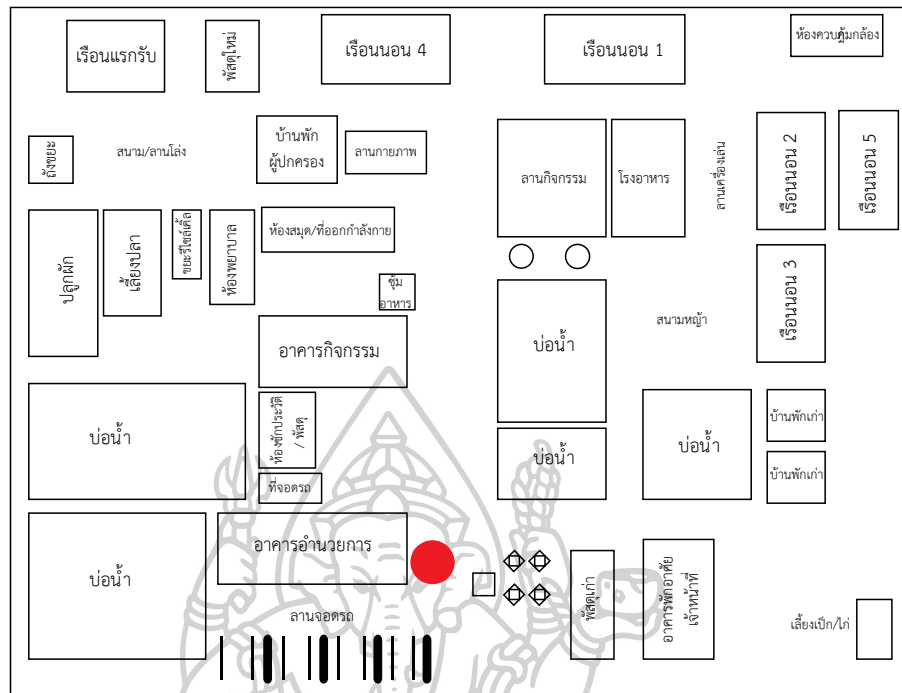

ภาพที่ 54 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (รีทัช)
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 55 ภาพสถานที่ติดตั้งผลงาน (รีทัช)
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

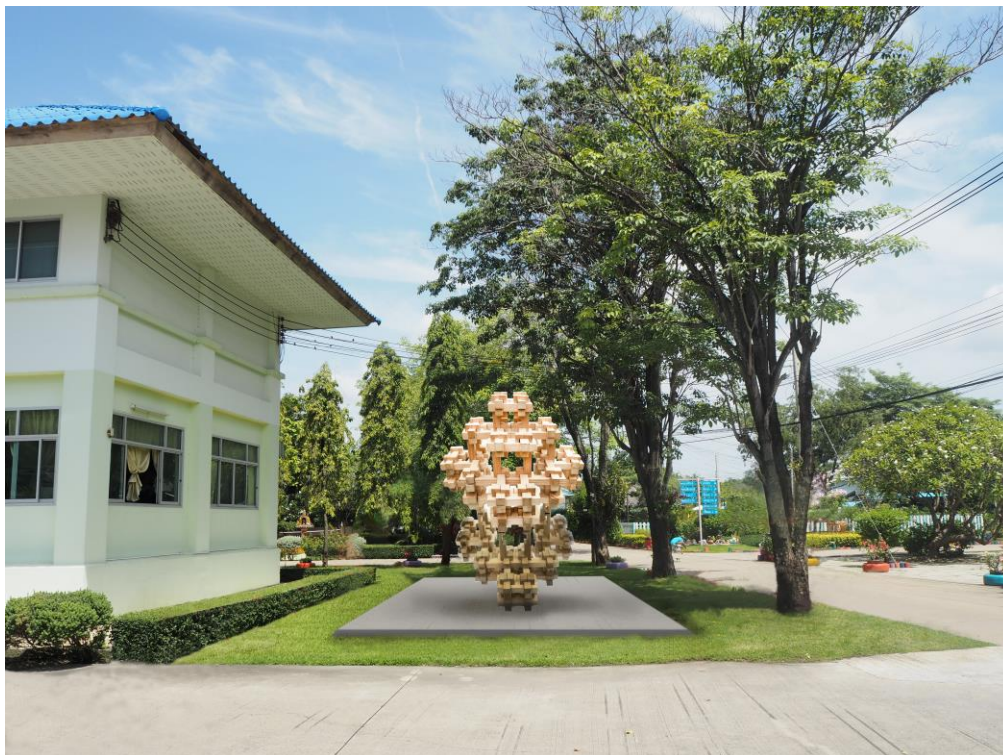
แบบแปลนแผนผัง : จุดติดตั้งผลงาน

ภาพที่ 56 ภาพแผนที่จุดติดตั้งผลงาน
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 57 ภาพการติดตั้งงานในสถานที่จริงก่อนสอบจบ 1 (1)
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 58 ภาพจำลองการติดตั้งงานในสถานที่จริงก่อนสอบจบ 1 (2)

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

3.6.2 ผลการวิเคราะห์กลุ่มบุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่ง

กลุ่มบุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่ง 2 ประเภท บุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่งภายใน สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี และบุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่งภายนอก พื้นที่สาธารณะ

- บุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่งภายใน สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ชาย/หญิง จำนวน 43 คน แบ่งกลุ่มสัมภาษณ์ออกตามประเภทผู้รับบริการได้ 2 กลุ่ม คือกลุ่ม A และกลุ่ม B

กลุ่ม A จำนวน 16 คน เป็นชาย จำนวน 9 คน หญิง จำนวน 7 คน

อยู่ในช่วงอายุประมาณ 50 ปีขึ้นไป

กลุ่ม B จำนวน 27 คน เป็นชาย จำนวน 17 คน หญิง จำนวน 10 คน

อยู่ในช่วงอายุประมาณ 40 ปีขึ้นไป

กลุ่มบุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่งภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม A และกลุ่ม B โดยบุคคลกลุ่ม A เป็นบุคคลเรื้อรังไร้ที่พึ่งปกติ มีความสามารถทั่วไปเหมือนคนธรรมดา แต่ไม่มีที่อยู่อาศัยไม่มีอาชีพ และไม่ได้รับประทานยาจิตเวช บุคคลกลุ่ม B เป็นผู้เรื้อรังไร้ที่พึ่งที่มีจิตไม่ปกติ มีการกว่า 80% ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี อาการจิตเวชหนัก ๆ ประมาณ 40% จากกลุ่มผู้เรื้อรังไร้ที่พึ่งที่มีจิตไม่ปกติ ในกลุ่ม 40% ที่มีอาการไม่หนักมากมีความสามารถทั่วไปเหมือนคน

ธรรมดา มีอาการทางจิตเวชไม่มาก ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีอาชีพ ต้องรับทานยาจิตเวชตลอดชีวิต กลุ่มบุคคลพวกนี้มาจากโรงพยาบาลทางจิตเวชเป็นส่วนใหญ่ บุคคลทุกประเภทในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีมีความเป็นมิตรและเป็นกันเองการพูดคุยสนทนามีประสิทธิภาพเป็นไปตามความประสงค์ของผู้วิจัย การพูดคุยสนทนากับกลุ่มคนในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ได้สนทนาพูดคุยถึงปัญหาที่กลุ่มคนเหล่านี้พบเจอและการเข้ามาในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีนี้ โดยประเภทของบุคคลกลุ่มนี้ ทั้งกลุ่ม A และกลุ่ม B มีความใกล้เคียงกันมาก การให้ข้อมูลกลุ่มบุคคลเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า บางคนไม่เหลือครอบครัวอยู่แล้ว ก่อนเข้ามาอยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีก็อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะ การอยู่อาศัยของบุคคลกลุ่มนี้มีการพักอาศัยตามบ้านที่แบ่งแยกอย่างชัดเจน มีการรับประทานอาหารรับประทานอาหารตามเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดูแลให้ การอยู่อาศัยเป็นพื้นที่เป็นโนชนให้กลุ่มบุคคลได้ใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้จัดไว้ให้ทั้ง การฝึกอาชีพการทำกิจกรรมผ่อนคลายก่อนข้างชัดเจน แต่ขาดแคลนเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยจึงทำให้กลุ่มทำกิจกรรมจึงเป็นกลุ่มเล็กๆ การใช้ชีวิตแบบอิสระการกินการอยู่ต่างจากกลุ่มบุคคลผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่อยู่ข้างนอกมาก

- บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่พบเจอได้ตามที่สาธารณะ สถานที่พบเจอ สะพานพระปกเกล้า วงเวียนเล็ก คลองหลอด สีแยกคอกวัว วัดสุทัศน์เทพวราราม หัวลำโพง ฯลฯ ชาย/หญิง จำนวน 7 คน เป็นชายจำนวน 4 คน และ หญิงจำนวน 3 คน อยู่ในช่วงอายุประมาณ 30 ปีขึ้นไป

กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งทั้งหมดที่เจอกันในครั้งแรกที่พบเจอภายนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมักมีความหวาดกลัวไม่ค่อยไม่วางใจ แต่จากการพูดคุยในลักษณะเป็นกันเองเอาขนมของฝากไปให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้และพูดคุยถามถึงที่มาและปัญหาเกี่ยวกับชีวิตค่อนข้างไปในทางที่ดีมีการระบายเรื่องราวประสบการณ์ในชีวิตให้ฟังว่าชีวิตมีความเป็นมาอย่างไรถึงได้มาตรงนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการค้นคว้าหาข้อมูลตรงนี้มาก

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เก็บภาพถ่ายได้พูดคุยได้เห็นภาพบรรยากาศโดยรวมและบริบททางกายภาพของกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งภายนอก พื้นที่สาธารณะ ผู้วิจัยพบว่ามากกว่า 40% ของกลุ่มบุคคลพื้นที่สาธารณะเป็นบุคคลที่มีอาการจิตเวชมากน้อยปะปนกันแต่ส่วนใหญ่ที่ผู้วิจัยพบเจอจะพูดคุยและสนทนากับผู้วิจัยรู้เรื่องประมาณ 60% ของบุคคลที่ผู้วิจัยได้พบเจอและเข้าไปร่วมพูดคุยสนทนาด้วยกลุ่มบุคคลเหล่านี้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ที่ชัดเจนการกิน การนอน การใช้ชีวิตความมีอิสระในการดำรงชีวิตการใช้ชีวิตในตอนกลางวันหรือระหว่างวันมีความใกล้เคียงกับคนปกติทั่วไปในสังคม แต่จะเห็นภาพตัวตนกลุ่มคนเหล่านี้ได้ชัดเจนในช่วงเวลาพักผ่อนเวลากลางคืนที่มีการหาที่หลับหาที่พักที่นอนอย่างเห็นได้ชัดเจน มีมุมในการนอนพักผ่อนที่เป็นผนังใช้ตัวเชิงชายอาคารในการเป็นที่กำบังฝน มีที่นั่งที่พึ่งในการพักผ่อน ปูรองพื้นด้วยกระดาษลังหรือหนังสือพิมพ์

กลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลสัมภาษณ์มา มีปัญหามากมายที่แต่ต่างกัน เยอะแยะมากมายเช่น พ่อแม่เสีย สามภรรยาเลิกรา ทะเลาะกับญาติพี่น้อง ลูกทิ้งไม่ดูแล ไม่มีอาชีพ

ๆ แต่ปัญหาเหล่านั้นเมื่อผู้วิจัยได้เรียบเรียงแล้วต้นหลักเริ่มจาก “ครอบครัว” กลุ่มบุคคลเหล่านี้ล้วนเคยมีครอบครัวเคยมีบ้าน เคยมีที่พักพิง ที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยมีคนคอยค้ำค้ำให้คำปรึกษา แต่เมื่อเกิดปัญหาทำให้สิ่งเหล่านี้ขาดหายไปควมมี ”คุณค่า” ในชีวิตการพยายามออกมาใช้ชีวิตอย่างอิสระอยู่ข้างคนเพียงคนเดียวการมองหาผู้คนในสังคมใหม่ภายนอกด้วยความเสี่ยงชีวิตเพื่อความต้องการ ”จุดสมดุล” ในชีวิตไปวันๆ มีกินบ้างไม่มีกินบ้าง อย่างไม่มีจุดมุ่งหมาย บางคนโชคดีได้รับความช่วยเหลือจากสังคมมีอาหารกินมีที่อยู่อาศัยครบปลอดภัยก็สามารถใช้ชีวิตต่อไปได้ บางคนต้องอดมือกินมือหรือโดนทำร้ายจากกลุ่มคนที่ไม่รู้จัก ทุกอย่างล้วนอยู่บนความเสี่ยงหากเปรียบเทียบกับในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีก็แตกต่างกันในเรื่องของการดูแลความปลอดภัยการใช้ชีวิตการกินการอยู่ในนั้น แต่ปัญหาของกลุ่มคนในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีก็เป็นปัญหาแบบเดียวกับกลุ่มคนที่อยู่นอกสถานคุ้มครองๆ

บทที่ 4

ขั้นตอนการสร้างสรรค์

กระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อถ่ายทอดความต้องการ ความรู้สึกของคนเร่ร้อนซึ่งเป็นกลุ่มคนหนึ่งในสังคม ที่ต้องการการเกื้อหนุนและการยอมรับจากสังคม เพื่อเป็นสัญลักษณ์ ให้ตระหนักถึงความเกื้อหนุนและเอื้อเฟื้อกันในสังคม โดยผลงานจะนำไปจัดตั้งที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี โดยนำเสนอเรื่องราวความต้องการของคนเร่ร้อนผ่านผลงานศิลปะ เพื่อสื่อให้เห็นถึงคุณค่าของคนการช่วยเหลือกันของคนในสังคม เพื่อความสุข สงบทางใจและเพื่อเป็นการสร้างความสมดุลให้กับสังคม

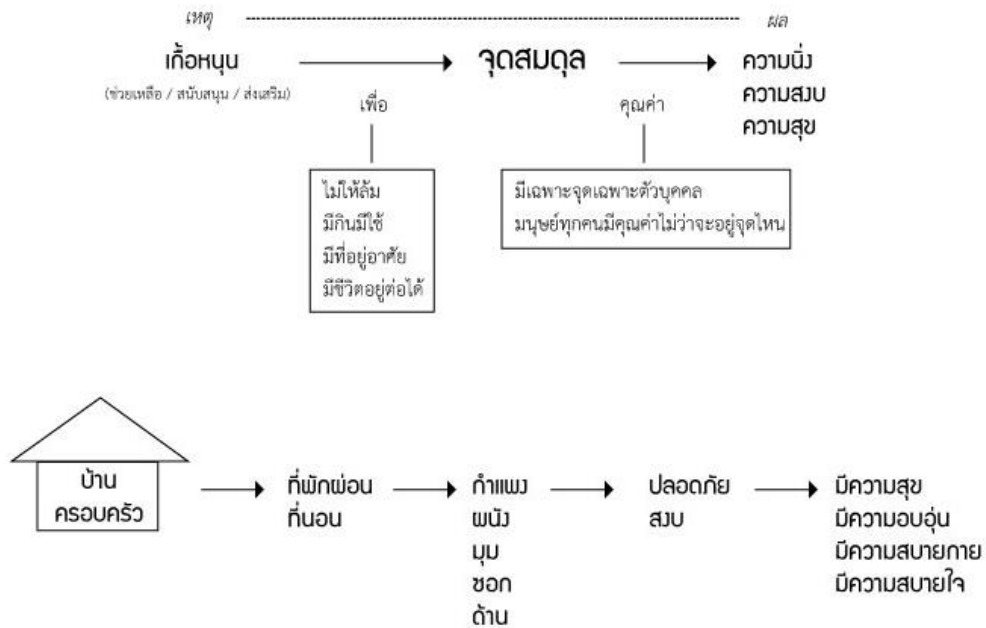
- ขั้นตอนการออกแบบผลงานศิลปะ

1. นำข้อมูลที่ผู้วิจัยสรุปและวิเคราะห์ผล
  - ข้อมูลจากการวิเคราะห์สัมภาษณ์บุคคลเร่ร้อนไร้ที่พึ่ง
2. การสัมภาษณ์กับแบบร่างภาพถ่าย
  - ภาพถ่ายแบบร่างบริบททางกายภาพผู้เร่ร้อนไร้ที่พึ่งที่สื่ออารมณ์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
3. จากข้อมูลข้อ 1-2 มารวมกันเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน
4. การพัฒนาการออกแบบภาพร่างทำต้นแบบขนาดเล็กและแก้ไขแบบร่าง
  - ออกแบบผลงานในรูปด้านต่าง ๆ ในลักษณะ 2 มิติ ก่อนพัฒนาเป็นแบบ 3 มิติ
  - การสร้างแบบขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่เพื่อให้ทราบขนาดของชิ้นงานหรือการวางตำแหน่งของการเข้าไม้ในส่วนต่าง ๆ
5. การออกแบบผลงานพัฒนาควบคู่กับการใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ
6. ออกแบบพื้นที่เฉพาะสถานที่ติดตั้งผลงานควบคู่กับการออกแบบผลงานประติมากรรมเพื่อให้ทั้ง 2 สิ่งนี้มีความสอดคล้องกัน
7. วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
8. การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานจริง
9. สรุปผล

4.1 นำข้อมูลที่ผู้วิจัยสรุปและวิเคราะห์ผล

จากการวิเคราะห์สัมภาษณ์บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

รูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้

ภาพที่ 59 กรอบความคิดในการออกแบบ

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

4.2 แบบภาพถ่ายบริบททางกายภาพ

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยครั้งนี้ เกิดจากการอยากให้คนในสังคมมีความเกี่ยวพันกัน เห็นคุณค่า ให้โอกาสและให้กำลังใจกันกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ผ่านผลงานศิลปะที่จากการวิเคราะห์และเรียบเรียงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเกื้อหนุน การที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่แสดงถึงความต้องของกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งจากสังคมนั้น สิ่งแรก ที่คำนึงถึง คือ รูปทรงต้องสื่อความหมายชัดเจน เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อนจนเกินไป เนื่องจากต้องการให้ทุกคน ที่พบเห็นมีความเข้าใจถึงความต้องการ และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการช่วยเหลือเกื้อหนุนกัน จึงต้องใส่ใจในรายละเอียดของการออกแบบเพื่อให้สื่อความหมายได้ชัดเจน การเก็บภาพถ่าย ภาพแบบร่างบริบททางกายภาพของผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่สื่ออารมณ์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องตัวเป็นเหมือนภาพร่างที่บ่งบอกถึงตัวแทนความรู้สึกของกลุ่มบุคคลเหล่านี้

- การเก็บข้อมูลและภาพถ่ายลักษณะกายภาพของคนไร้ที่พึ่ง

ภาพที่ 60 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 1
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 61 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 2
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 62 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง 3
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 63 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย 4

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 64 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 5

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 65 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 6

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 66 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง สถานีรถไฟหัวลำโพง 7
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 67 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ 1
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 68 ภาพลักษณะทางกายภาพบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองฯ 2
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 69 อิริยาบถของผู้เร่ร่อน (ภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

4.3 รวบรวมข้อมูลเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

จากข้อมูลข้อ 1-2 มารวมกันเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

- แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

การออกแบบสร้างสรรค์ “ความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน” ผู้วิจัยมุ่งเน้นในการออกแบบชิ้นงานที่มีหลักความงามตามสุนทรียศาสตร์ ถ่ายทอดเรื่องราวแนวคิดที่เกิดจากแรงบันดาลใจ ที่อยากเห็นความเกื้อหนุน เอื้อเฟื้อกันของคนในสังคม โดยการออกแบบได้คำนึงถึงความเหมาะสมของชิ้นงาน และสถานที่ในการจัดวางชิ้นงานจากกรณีศึกษา จากปัญหาสังคมในปัจจุบัน การพัฒนาไปอย่างรวดเร็วของโลกซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคม ทุกคนต่างต้องดิ้นรน เพื่อการอยู่รอด ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันในสังคมมีน้อยลง แต่ไม่ว่าจะในสถานการณ์ใดถ้าคนในสังคมร่วมพลังกัน เห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกันมันคงทำให้สังคมน่าอยู่ ทุกคนมีคุณภาพทางความสุขที่ดี จึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบที่เกิดจากการเล็งเห็นถึงการเกื้อหนุนกันของคนในสังคม โดยการศึกษาค้นคว้า ทดลอง ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ทำการวิเคราะห์และแก้ไขปรับเปลี่ยนรูปแบบชิ้นงานให้เหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งชิ้นงานที่สวยงาม เหมาะสมและสื่อความรู้สึกได้มากที่สุด

4.4 การพัฒนาการออกแบบภาพร่างทำต้นแบบขนาดเล็กและแก้ไขแบบร่าง

ภาพกระบวนการและขั้นตอนการสร้างสรรค์ในแต่ละช่วงของการสร้างสรรค์งาน

ช่วงที่ 1

ภาพที่ 70 ภาพแบบร่างผลงานดูความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ช่วงที่ 1

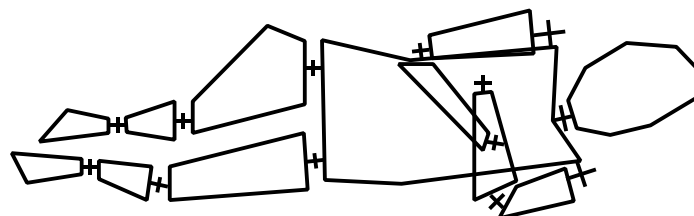
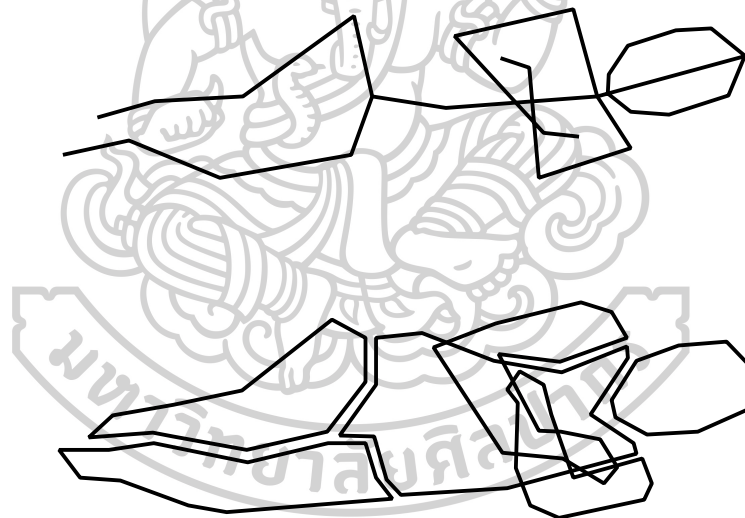
ถ่ายโดย : ชนพล หมอกยา

ช่วงที่ 2

ภาพที่ 71 ภาพต้นแบบก่อนการถอดแบบอริยาบถของผู้เร่ร่อน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 72 การถอดแบบอริยาบถของผู้เร่ร่อน
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 73 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 1

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 74 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 2

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

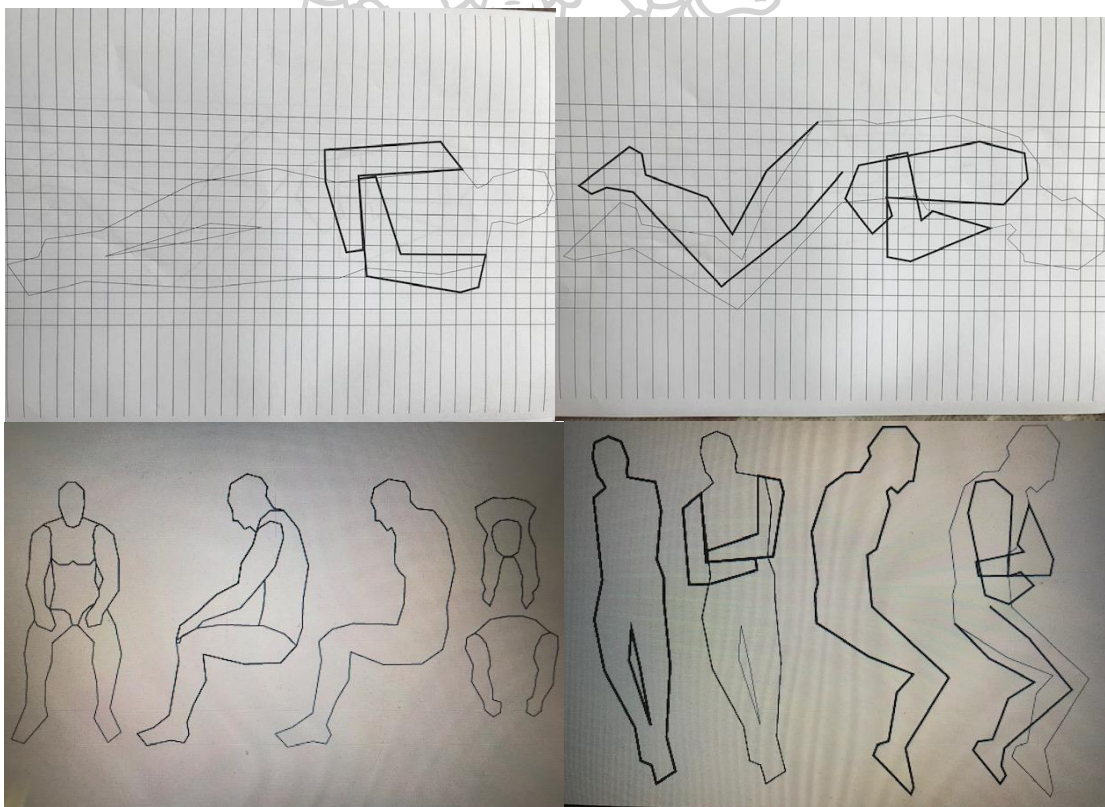

ภาพที่ 75 แบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อนเพื่อกำหนดสัดส่วนด้วยหุ่น 3

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 76 ต้นแบบหุ่นในการเลียนแบบอิริยาบถของผู้เร่ร่อน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 77 ถอดแบบภาพร่างลงบนกระดาษขนาดจริง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 78 ภาพการขึ้นรูปงานโดยใช้วัสดุกระดาษ 1

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 79 ภาพการขึ้นรูปงานโดยใช้วัสดุกระดาษ 2

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 80 ภาพการแก้ไขแบบวัสดุกระดาษ 1

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 81 ภาพการปรับแบบแก้ไขรูปแบบวัสดุกระดาษลังในส่วนต่าง ๆ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

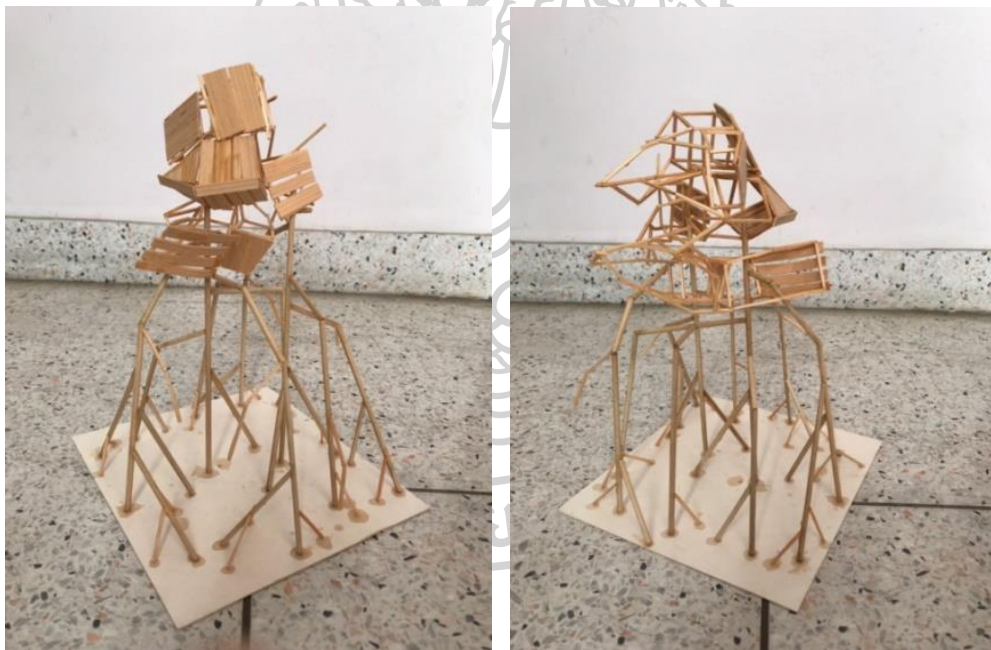

ภาพที่ 82 ภาพการปรับปรุงแก้ไขแบบกระดาษลังให้มีความเป็นเรขาคณิตมากขึ้น
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 83 ภาพปรับแก้เพื่อลดทอนรูปทรงให้เรียบง่ายและเป็นเรขาคณิตมากขึ้น
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ช่วงที่ 3

ภาพที่ 84 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (1)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

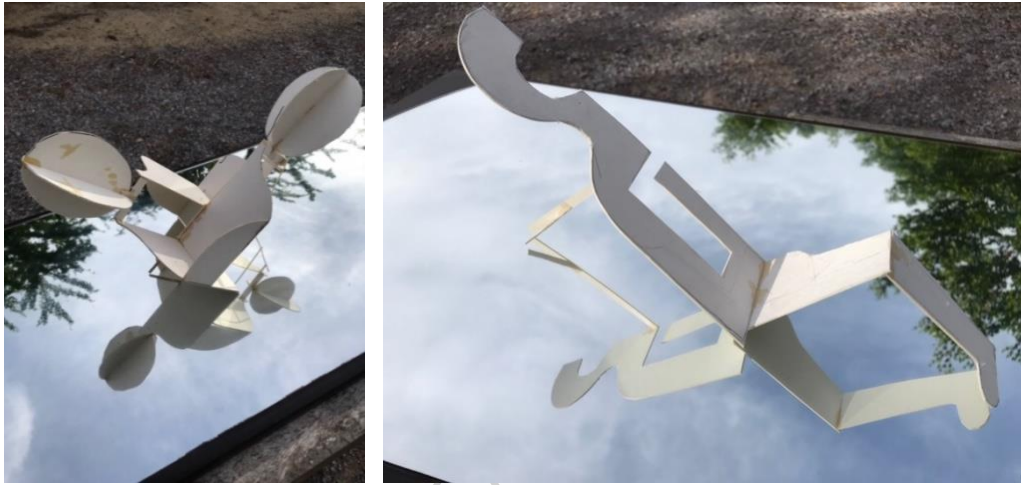
ภาพที่ 85 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (2)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 86 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (3)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 87 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (4)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 88 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (5)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 89 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (6)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

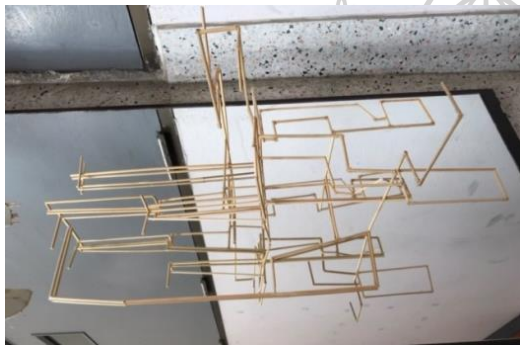
ภาพที่ 90 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (7)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 91 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (8)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

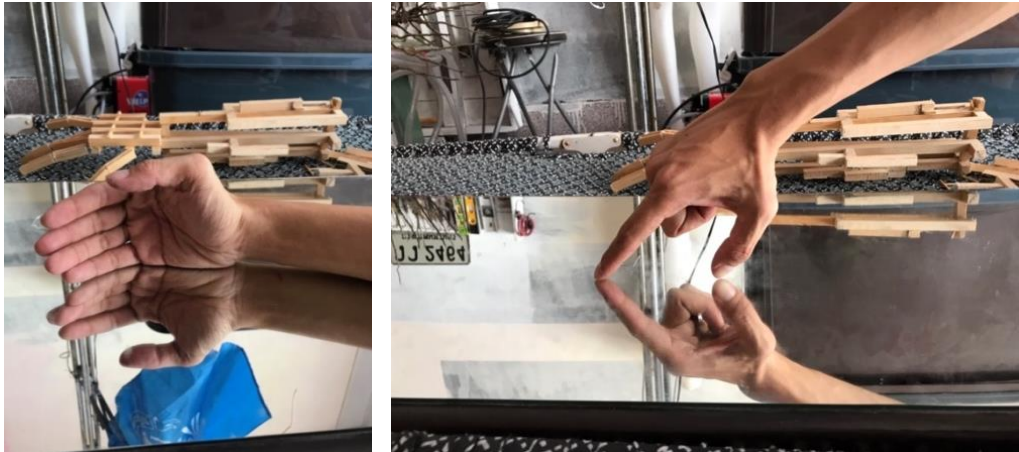
ภาพที่ 92 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (9)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 93 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (10)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 94 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (11)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 95 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (12)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 96 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (13)

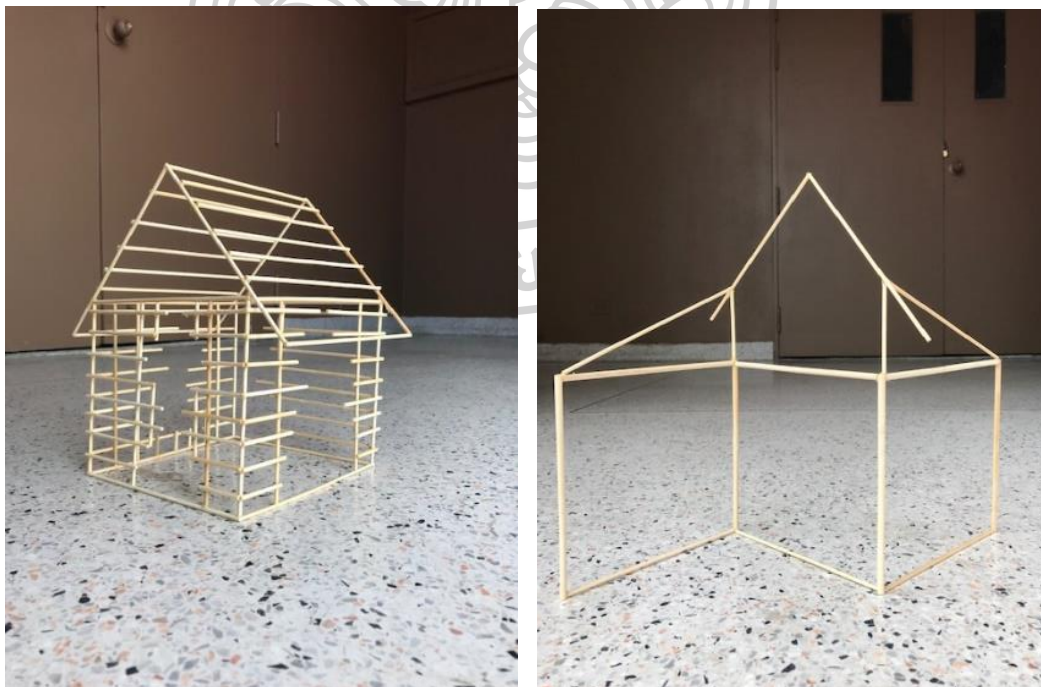
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 97 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 3 (14)

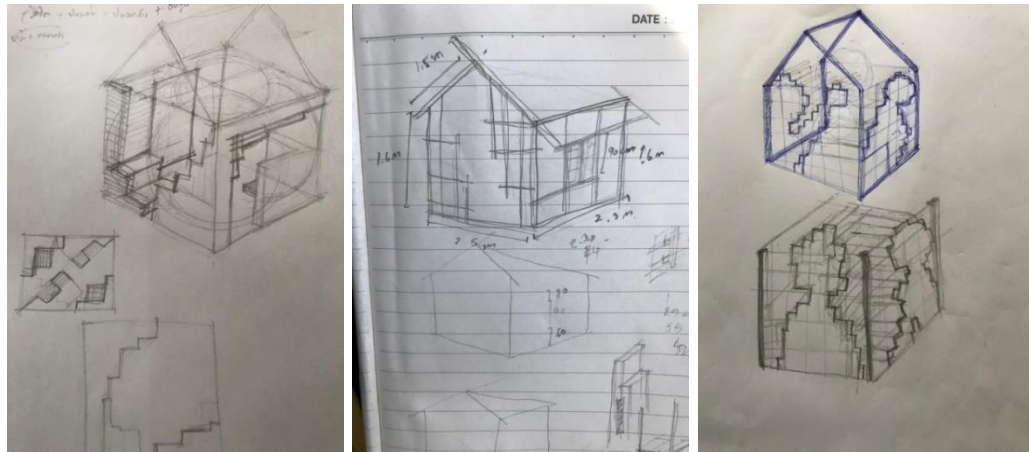
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ช่วงที่ 4

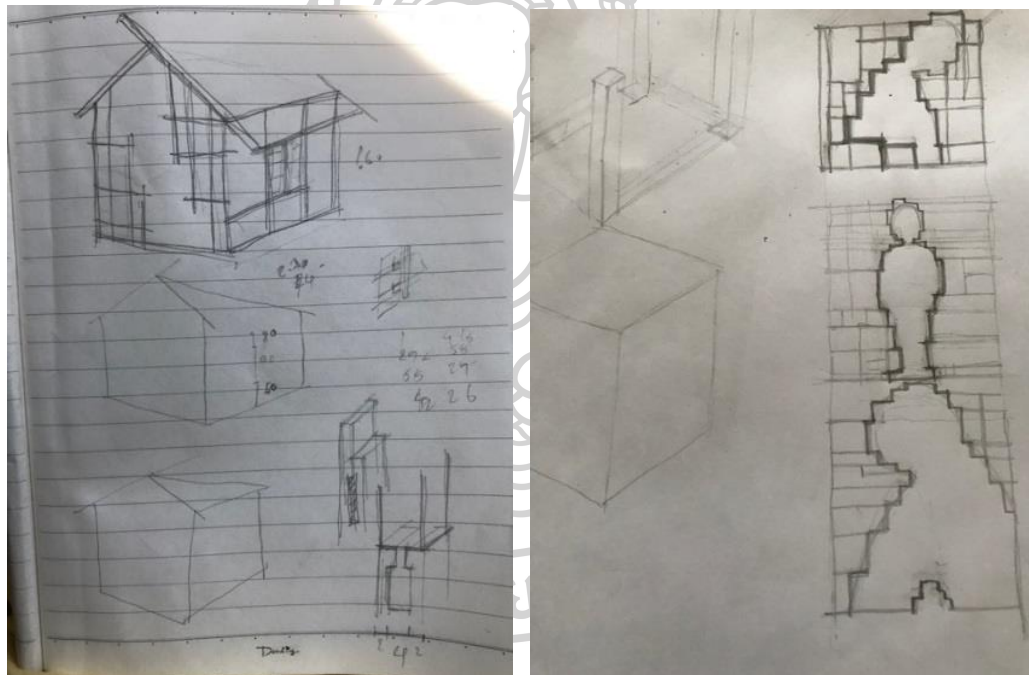
ภาพที่ 98 ภาพแบบร่างผลงานช่วงที่ 4 (1)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

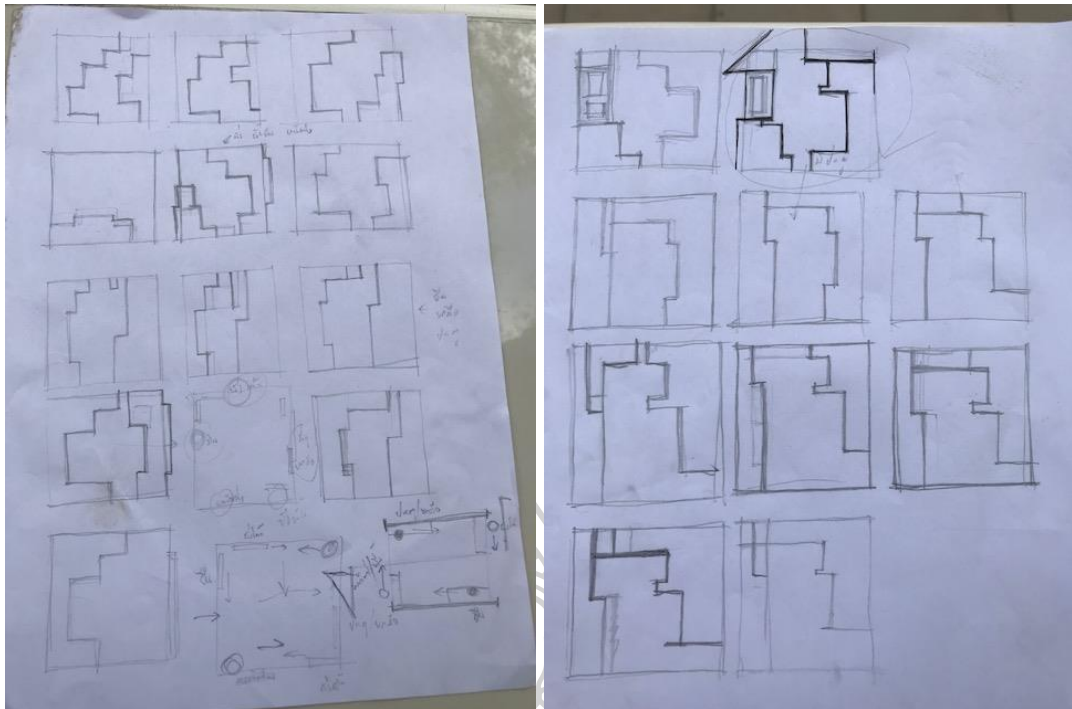
ภาพที่ 99 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (2)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

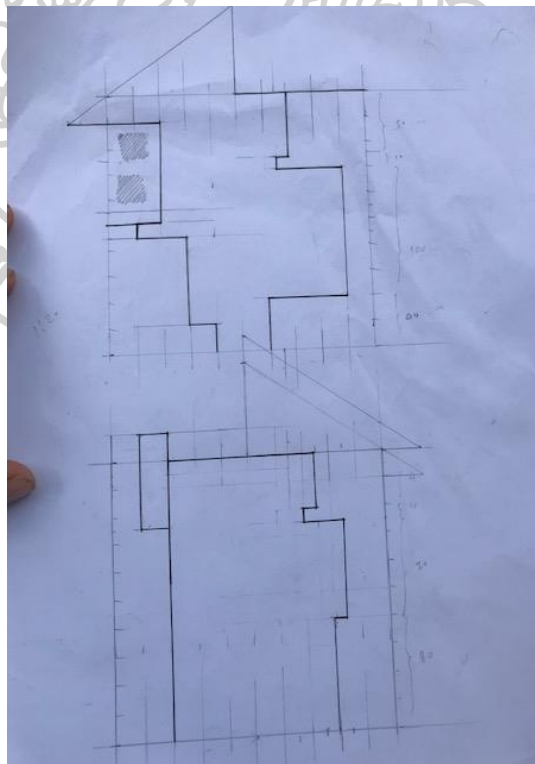
ภาพที่ 100 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (3)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

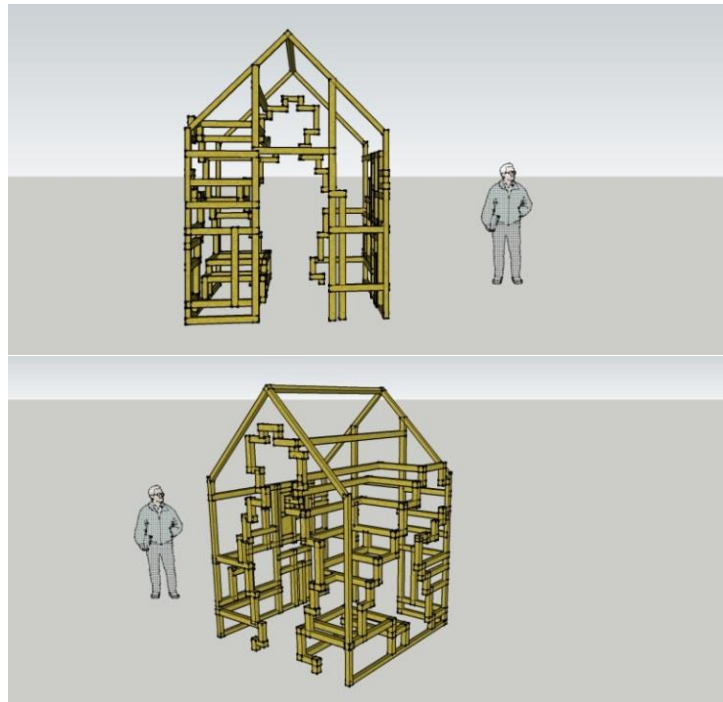
ภาพที่ 101 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานช่วงที่ 4 (4)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

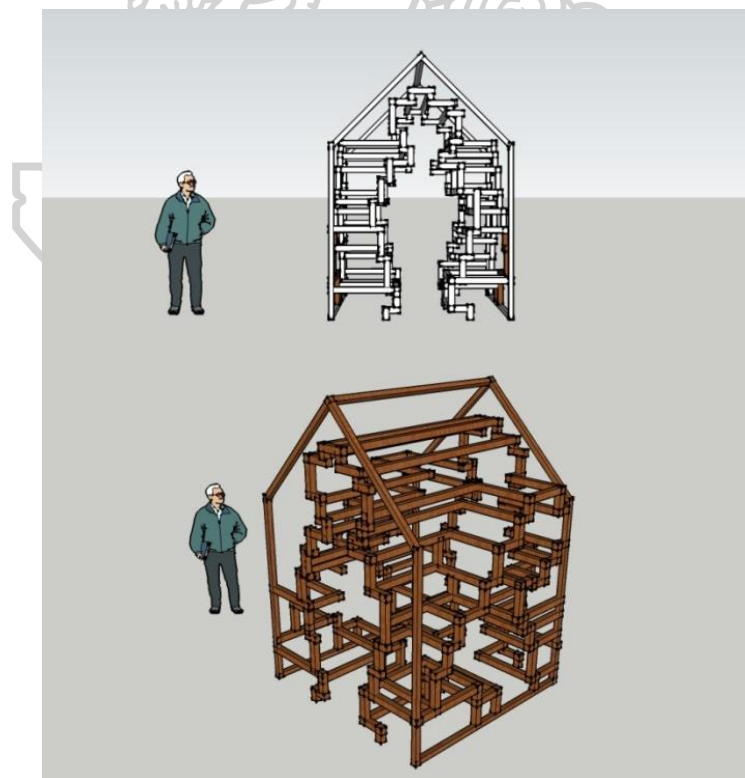

ภาพที่ 102 ภาพแบบร่างรายละเอียดผลงานจริง 1:20 ช่วงที่ 4

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 103 ภาพการออกแบบร่างโมเดล 3 มิติ แบบที่ 1
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 104 ภาพการออกแบบร่างโมเดล 3 มิติ แบบที่ 2
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

4.5 การออกแบบผลงานพัฒนาควบคู่กับการใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ

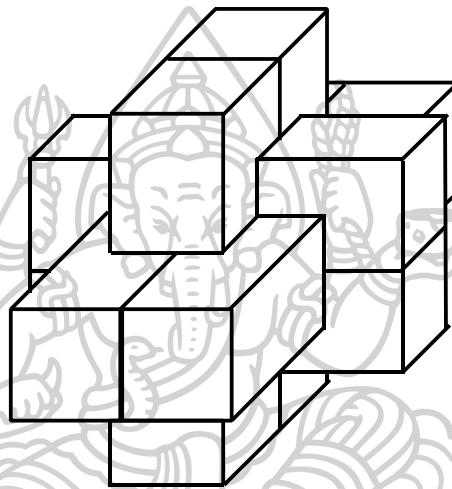
การออกแบบผลงานถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

4.5.1 แบบเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน (การเข้าไม้แบบโบราณเถรอดเพล)

4.5.2 รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน

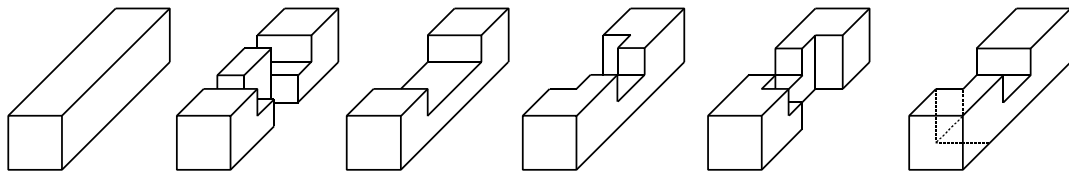
4.5.1 แบบเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน (การเข้าไม้แบบโบราณเถรอดเพล)

การถอดรูปแบบการต่อไม้แบบโบราณ

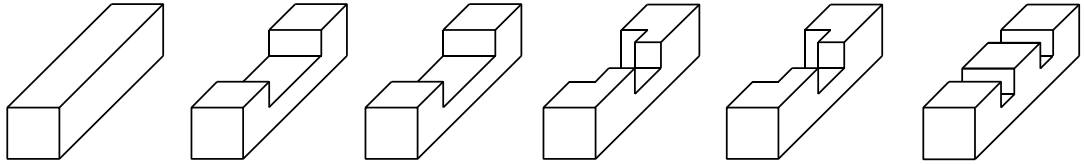
ภาพที่ 105 แบบที่ 1 – 3 ต่อไม้สมบุรณ์
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

แบบที่ 1

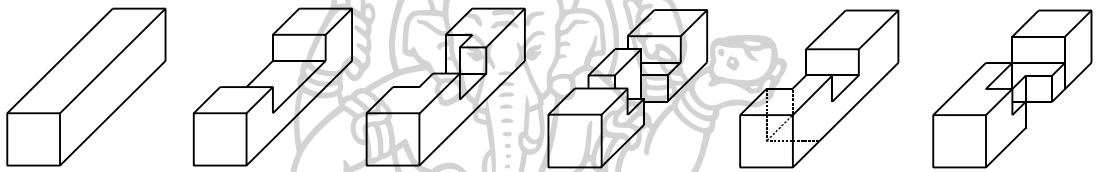
ภาพที่ 106 แบบที่ 1 – 1 ถอดแบบ
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

แบบที่ 2

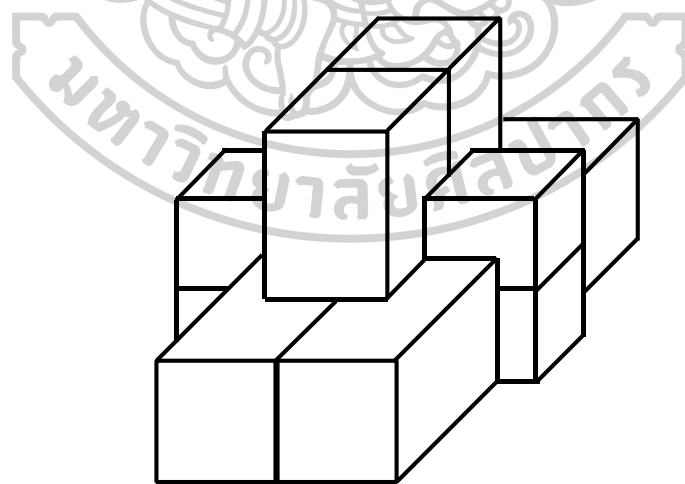

ภาพที่ 107 แบบที่ 1 - 2 ถอดแบบ
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

แบบที่ 3

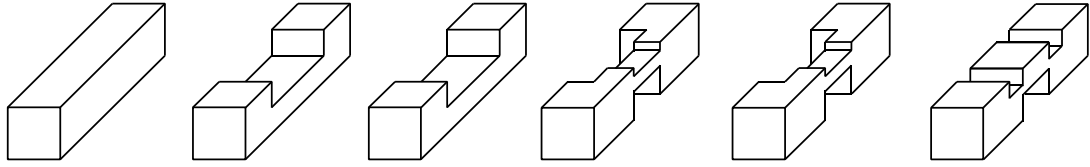
ภาพที่ 108 แบบที่ 1 - 3 ถอดแบบ
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

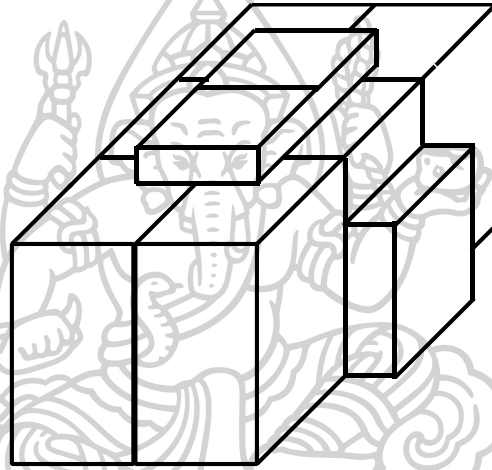
ภาพที่ 109 แบบที่ 4 ต่อไม้สมบูรณ์
ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

แบบที่ 4

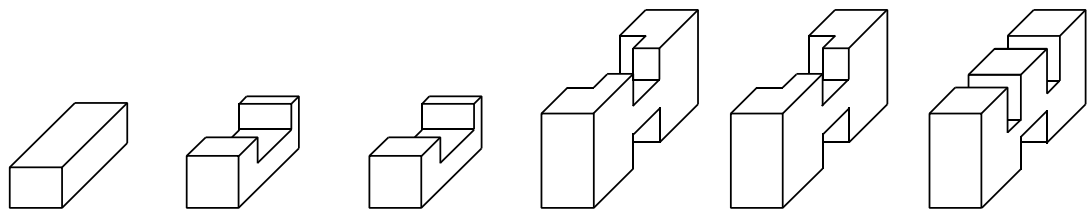

ภาพที่ 110 แบบที่ 4 ถอดแบบ
ที่มาโดย : ธนพล หมอกญา

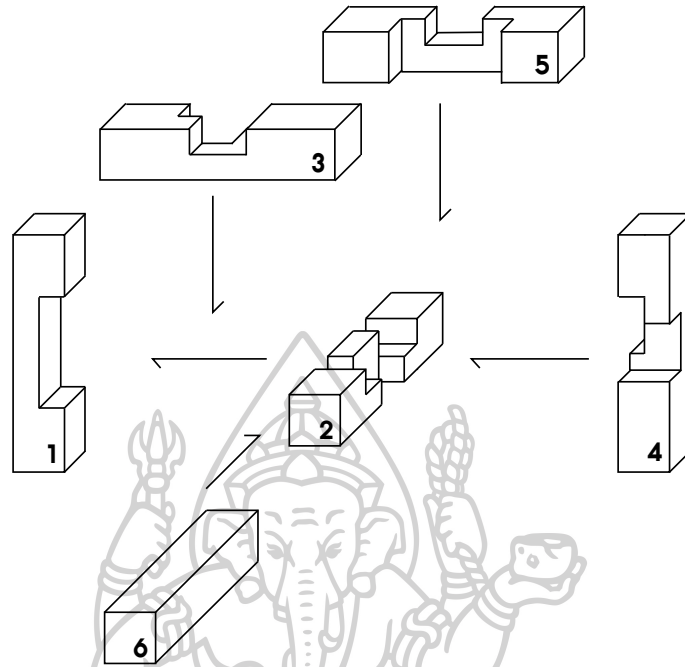
ภาพที่ 111 แบบที่ 5 ต่อดีไม้สมบูรณ
ที่มาโดย : ธนพล หมอกญา

แบบที่ 5

ภาพที่ 112 การถอดรูปแบบการต่อดีไม้แบบโบราณแบบที่ 1 - 5
ที่มาโดย : ธนพล หมอกญา

รูปแบบการเข้าไม้แบบโบราณ (กลของเล่น “เถรอตเพล”)

ภาพที่ 113 วิธีการต่อไม้กลเถรอตเพล (แบบดั้งเดิม)

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

4.5.2 รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน

การใช้เทคนิคการเข้าไม้กับผลงานจริงด้วยการเลือกขนาดรูปร่างรูปทรงไม้ลายไม้ที่แตกต่างกัน ทั้งการเลือกใช้วัสดุไม้ใหม่ไม้เก่าเพื่อแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกต่องาน ศิลปะ

ภาพที่ 114 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (1)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 115 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (2)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 116 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (3)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 117 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (4)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

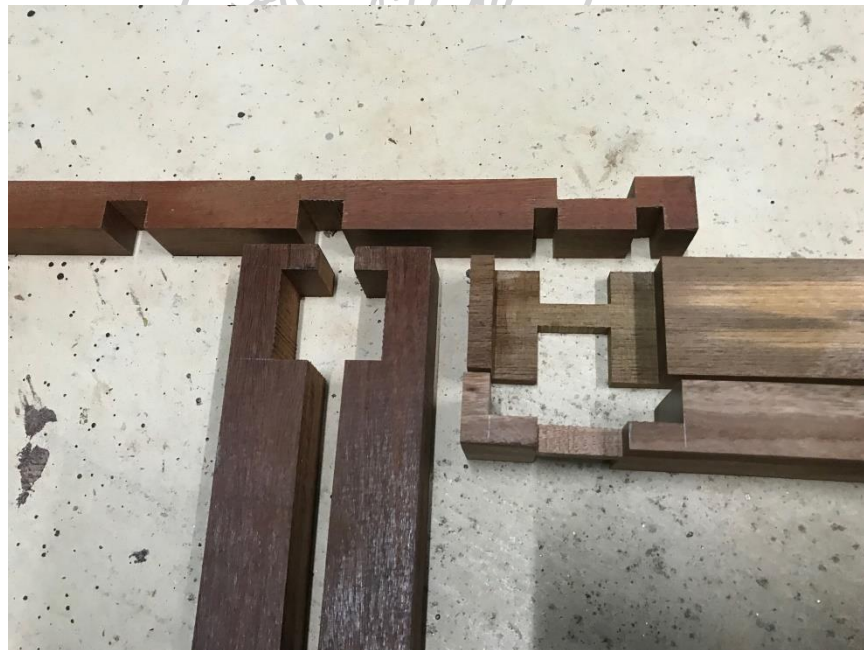

ภาพที่ 118 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (5)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 119 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (6)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 120 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (7)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 121 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (8)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 122 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (9)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 123 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (10)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 124 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (11)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 125 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (12)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 126 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (13)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 127 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (14)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 128 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (15)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 129 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (16)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 130 ภาพเทคนิคการเข้าไม้จริง (17)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

4.6 วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

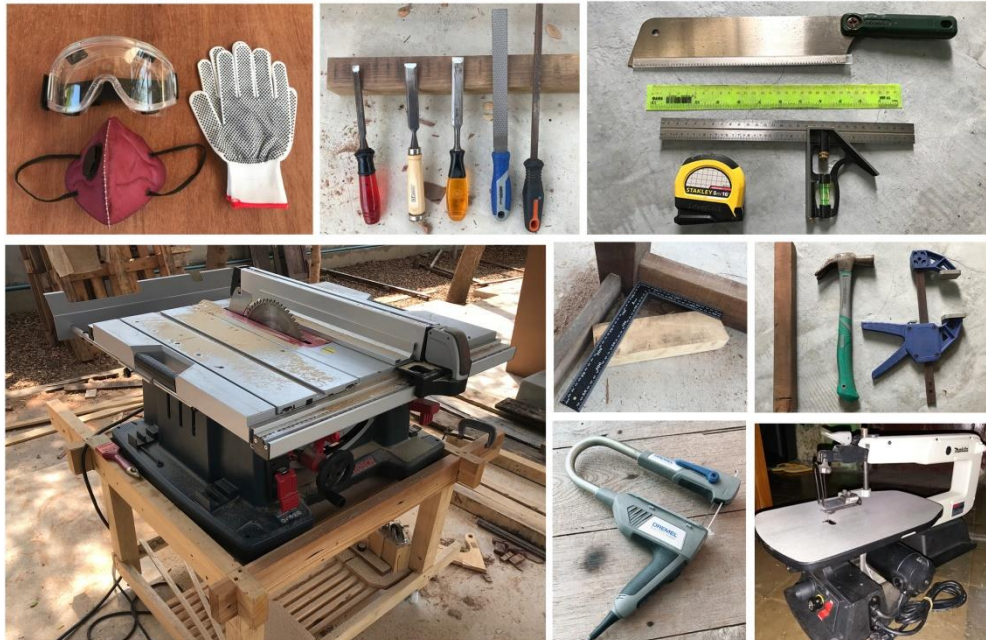
ภาพที่ 131 วัสดุไม้เก่าสำหรับการสร้างสรรค์ชิ้นงาน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 132 ไม้สัก ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้มะค่า เป็นไม้ใหม่แปรรูป
ที่มา : www.siammasterwood.com เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 เข้าถึงได้จาก
<http://www.siammasterwood.com/ผลิตภัณฑ์/ไม้แปรรูป.html/>

ภาพที่ 133 อุปกรณ์เซฟตี้ขณะทำงาน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 134 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

อุปกรณ์ที่ใช้ค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน มีดังนี้

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

คอมพิวเตอร์ (Notebook) , กล้องถ่ายรูป , สมุดบันทึก , ดินสอ , ปากกา , ยางลบ ,
ไม้บรรทัด

2. วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

วัสดุ

- ไม้สนนอก (ไม้พาลาท) เก่าทิ้งแล้ว , ไม้เก่าบ้านรื้อ , ไม้ใหม่ ไม้สัก ไม้แดง

อุปกรณ์

- โตะเลื่อยวงเดือน , เลื่อยฉลุไฟฟ้า , เครื่องเจียรมือถืออเนกประสงค์ ,
เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์ แบบดิจิตอล

- ตลับเมตร , ไม้บรรทัด , ฉากตาย , ดินสอ

- สีว ขนาด (1 ซม. , 2 ซม.) , ตะไบ แบบละเอียด , บุ้ง (ตะไบไม้) แบบหยาบ ,
กระดาษทราย เบอร์ (2 , 3 , 4)

- แวนตอกันฝุ่น , ผ้าปิดจมูกกันฝุ่น , แอ้มเซฟตี้ , รองเท้าเซฟตี้

4.7 การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานจริง

การสร้างสรรค์ผลงานออกแบบในช่วงแรกของการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อที่ได้นำศาสตร์ของ
วิชาประยุกต์ศิลป์และศิลปะการออกแบบมาผสมผสานให้สอดคล้องลงตัว ผลงานในช่วงแรกนี้เป็นการ
ค้นคว้าอิสระ ด้วยการนำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการค้นหาและนำมาสังเคราะห์ กลั่นกรอง ให้เกิดเป็น
ผลงานที่สร้างสรรค์ สื่อถึงการเกื้อหนุนของคนในสังคม ผลงานในช่วงแรกผู้วิจัยจะเน้นในเรื่องของ
การสร้างสรรค์ผลงานเพื่อศึกษาและพิสูจน์ว่า การศึกษาเรื่องการเข้าไม้ เกรอดเพล ในการสร้างสรรค์
ผลประติมากรรมได้ ปัญหาที่พบ ด้วยรูปแบบการต่อไม้ที่มีรูปแบบตายตัว การเข้าไม้แต่ละจุด จะต้อง
ใช้ไม้มากกว่า 6 ชิ้น ในการเข้าประกอบแต่ละจุดทำให้เกิดความยุ่งยาก และต้องใช้ความละเอียด
ในการสร้างสร้งงาน การเซาะร่องไม้แต่ละตัวต้องมีการเข้ากันพอดีและไม่หลวม โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ภาพร่างที่สมบูรณ์หรือแบบงานจริง
2. การวางไม้เพื่อหาจุดเซาะร่องก่อนการเข้าไม้
3. ขึ้นโครงร่างภาพร่วมของชิ้นงานก่อน
4. ใส่รายละเอียดตามจุดต่าง ๆ บนตัวชิ้นงานดังต่อไปนี้

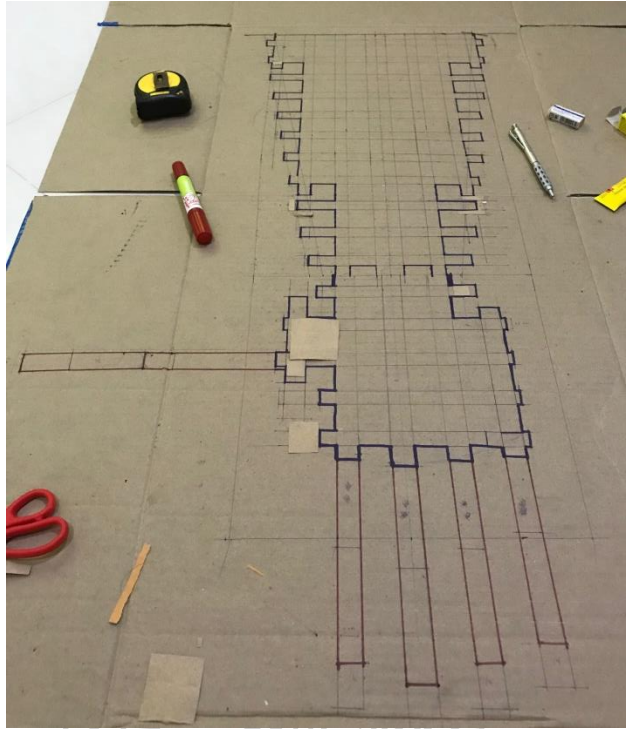
1. ภาพร่างที่สมบูรณ์หรือแบบงานจริง

ภาพที่ 135 ภาพการตีเส้นลงบนแบบชิ้นงาน ชั้นที่ 2
ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

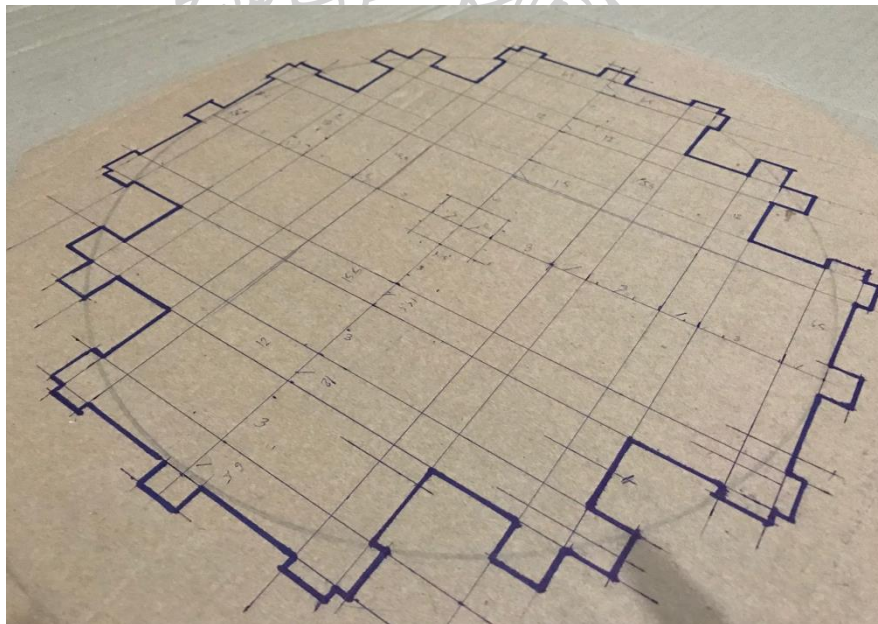

ภาพที่ 136 ภาพแบบร่างผลงานชิ้นที่ 3 (1)
ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

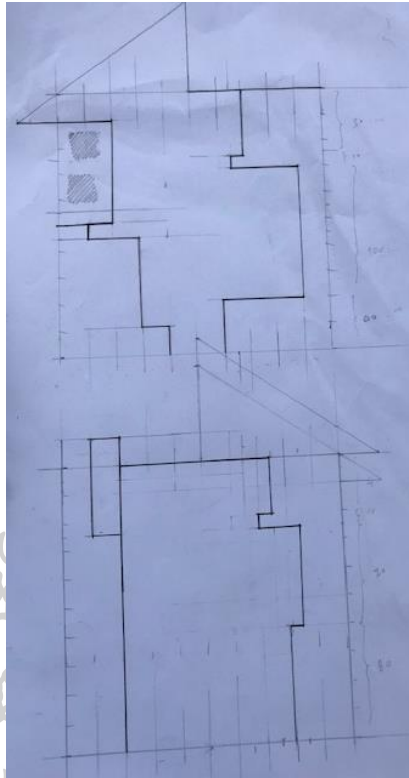
ภาพที่ 137 ภาพแบบร่างผลงานชิ้นที่ 3 (2)

ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

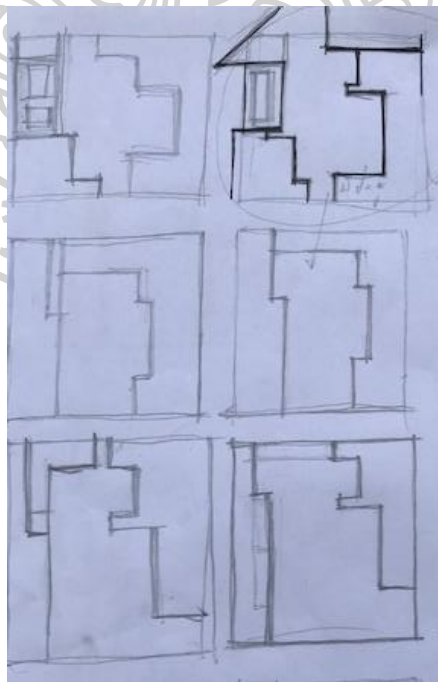

ภาพที่ 138 ภาพแบบร่างผลงานชิ้นที่ 3 (3)

ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 139 ภาพแบบร่างผลงานชิ้นที่ 4 แต่ละด้าน (1)
ถ่ายโดย ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 140 ภาพแบบร่างผลงานชิ้นที่ 4 แต่ละด้าน (2)
ถ่ายโดย ธนพล หมอกญา

2. การวางไม้เพื่อหาจุดเซาะร่องก่อนการเข้าไม้

ภาพที่ 141 ภาพการวางตำแหน่งเซาะร่องไม้เพื่อนเตรียมขึ้นโครง 1
ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 142 ภาพการวางตำแหน่งเซาะร่องไม้เพื่อนเตรียมขึ้นโครง 2
ถ่ายโดย ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 143 ภาพชิ้นงานส่วนหน้าจั่วและหน้าต่าง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 144 ภาพการวางตำแหน่งเพื่อเซาะร่องขึ้นโครงแต่ละด้าน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 145 การเขียนแบบลงบนชิ้นไม้ที่จะตัดเจาะร่องออก
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

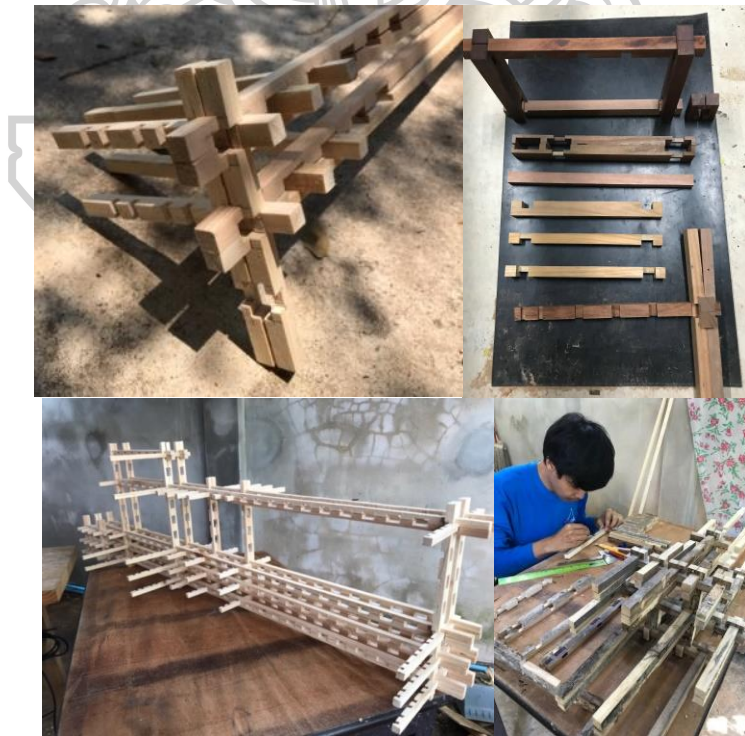

ภาพที่ 146 ภาพการบากไม้โดยใช้เลื่อยฉลุ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 147 การเซาะร่องเจาะรูไม้ด้วยสิ่วกับค้อน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

3. ชั้นโครงร่างภาพร่วมของชิ้นงานก่อน

ภาพที่ 148 ภาพการเก็บรายละเอียดชิ้นงาน
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 149 ปรับแก้ไขแบบจากการขึ้นโครงหลักเสร็จ (1)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 150 ปรับแก้ไขแบบจากการขึ้นโครงหลักเสร็จ (2)
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 151 ภาพร่างเพิ่มเติมรายละเอียดจากโครงหลักเสร็จ 1
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 152 ภาพร่างเพิ่มเติมรายละเอียดจากโครงหลักเสร็จ 2
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

4. ใส่รายละเอียดตามจุดต่าง ๆ บนตัวชิ้นงาน

ภาพที่ 153 ภาพการเก็บรายละเอียดชิ้นงาน

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 154 การเก็บรายละเอียดชิ้นงานงานชิ้นที่ 3 ในช่วงที่ 3

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 155 การวางตำแหน่งไม้และขึ้นโครง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 156 ภาพการนำชิ้นส่วนของงานมาประกอบ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 157 ภาพการนำชิ้นส่วนของงานมาประกอบรายละเอียดต่าง ๆ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

5. ผลงานชิ้นสมบูรณ์

ภาพที่ 158 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานต่อไม้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 2
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

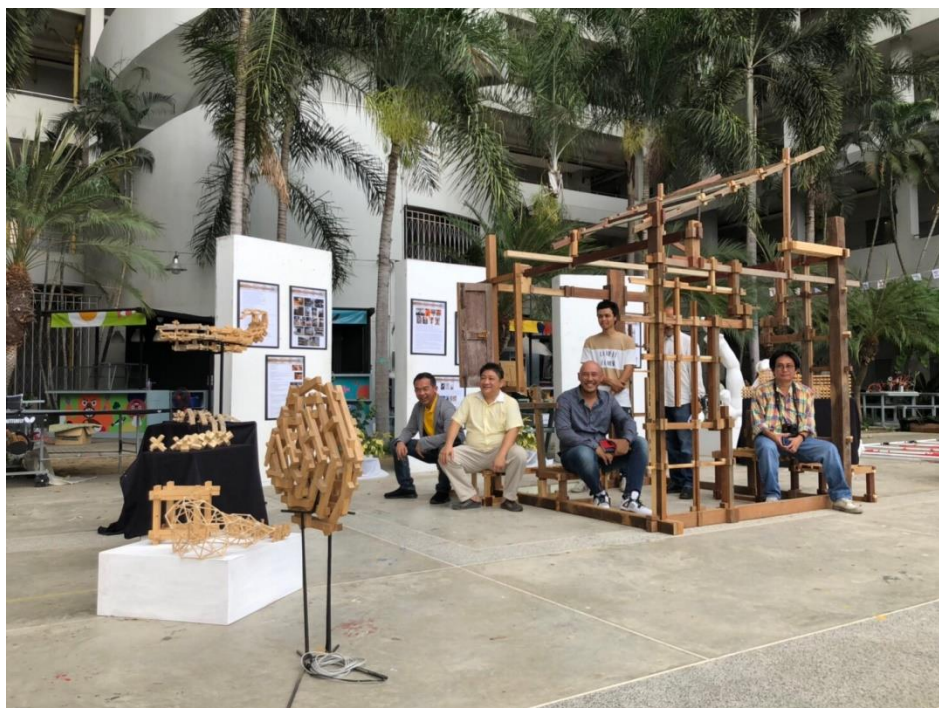
ภาพที่ 159 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานต่อไม้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 3

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 160 ภาพชิ้นงานที่นำมาประกอบสมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 4 ก่อนสอบจบ

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 161 ภาพชิ้นงานที่นำมาประกอบสมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 4 สออบจ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

4.8 สรุปผล

การพัฒนางานออกแบบสร้างสรรค์ในการตรวจความก้าวหน้า

การสร้างสรรค์ผลงานออกแบบในหัวข้อเรื่อง "โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี" ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและข้อมูลเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานรวมถึงประสบการณ์ที่ได้ฝึกฝนเทคนิคต่าง ๆ ของการต่อไม้ การเลือกใช้ไม้และวัสดุที่เหมาะสม สื่อสารถึงอารมณ์ ความรู้สึก และคำนึงถึงความมั่นคงและปลอดภัยของผลงาน โดยผู้วิจัยได้ออกแบบผลงานไว้ดังนี้

การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 1

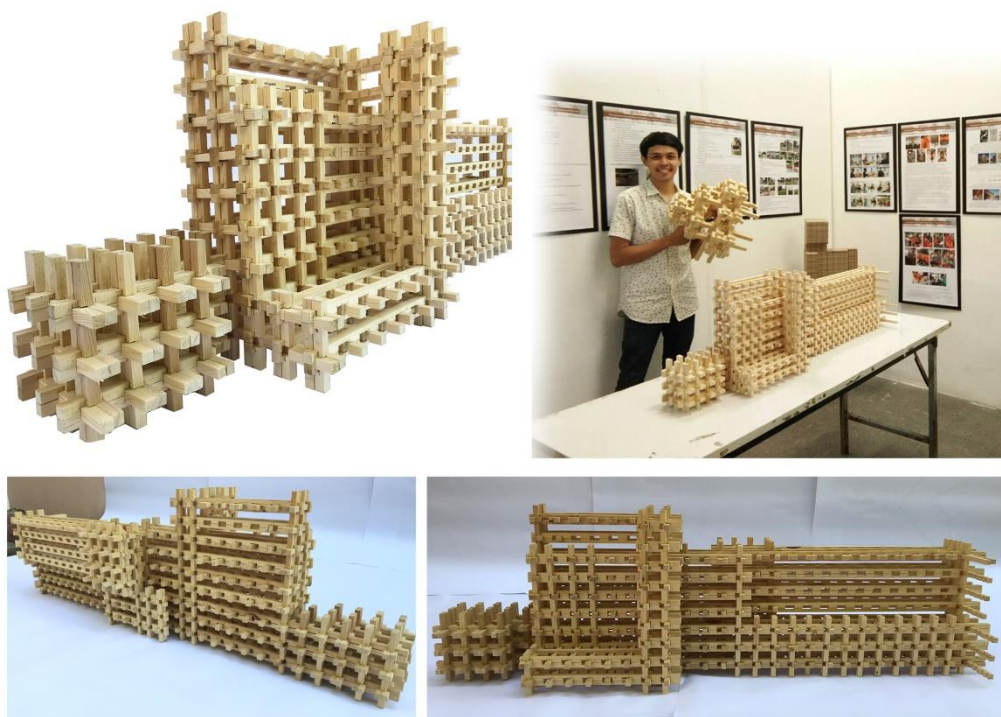

ภาพที่ 162 ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 1

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

เป็นการสร้างผลงานในรูปแบบทรงเลขาคณิต โดยใช้รูปแบบการเข้าไม้ในมุมมองต่าง ๆ และเป็นการทดลองต่อไม้เป็นรูปคนในขนาดเล็ก เพื่อพิสูจน์ผลลัพธ์ที่จะสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมให้คณะกรรมการตรวจได้ชมผลงาน รวมถึงการถอดแบบการเข้าใหม่ในแบบต่าง ๆ และแบบใหม่ที่ตัวผู้วิจัยได้คิดค้นและสร้างสรรค์ขึ้นมาจากรากฐานเดิมของความคิดการเข้าไม้แบบโบราณ

การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 2

ภาพที่ 163 ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 2

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

เป็นความต่อเนื่องจากครั้งที่ 1 แต่ครั้งนี้จะเป็นการถอดรูปแบบลักษณะรูปร่าง รูปทรง อิริยาบถ ของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ที่สื่อถึงบริบทการใช้ชีวิต กิจกรรมสิ่งที่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ทำและ มักจะเห็นจนชินตาถ่ายทอดในรูปแบบโครงสร้างการเข้าไม้แบบเถรอตเพล โดยมีการละทิ้งบาง ตำแหน่งหรือจุดต่อบางจุด

การตรวจผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 3

ภาพที่ 164 ภาพผลงานแสดงก้าวหน้าครั้งที่ 3

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

เป็นความต่อเนื่องจากครั้งที่ 2 การพัฒนางาน เพื่อให้เป็นงานประติมากรรมที่มีแรงปะทะกับผู้พบเห็นมากขึ้นแนวคิดและ บันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานคือ มุมสะท้อน รีเฟค กระจก เพื่อให้เห็นถึงการเกี่ยวพันสู่ความสมดุล

การตรวจผลงานสอบจบ

การปรับปรุงแก้ไขงานเพิ่มเติมจากแบบ

ภาพถ่าย 4 ด้าน ขณะปรับปรุงแก้ไขผลงานเพิ่มเติมในแต่ละด้าน

โดยการใช้เศษไม้ในการสร้างแบบร่างขึ้นบนชิ้นงานจริงเพื่อความรวดเร็วถูกต้องและแม่นยำในการเจาะร่องไม้และดูแบบเมื่อทำเสร็จสมบูรณ์แล้วจะออกมาในรูปแบบใด

ภาพที่ 165 ภาพปรับปรุงแก้ไขผลงานเพิ่มเติมโดยการร่างโครงแบบบนชิ้นงาน

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 166 ภาพรีทัชดูเส้นร่างโครงแบบบนชิ้นงานเมื่อสมบูรณ์

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 167 ผลงานชิ้นจริงผ่านการรีทัชรายละเอียดออก ด้านหน้า

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 168 ผลงานชิ้นจริงผ่านการรีไซเคิลขยะเคาะดอก ด้านข้าง
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 169 ภาพผลงานประติมากรรมแต่ละมุมแต่ละด้าน (1)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 170 ภาพผลงานประติมากรรมแต่ละมุมแต่ละด้าน (2)

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 171 ภาพริ้วทิวผลงานจริงติดตั้งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จุดที่ 1

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ผลการตอบสนองจากผู้เข้าชมที่มีต่อผลงาน

จากการนำเสนอผลงานออกแบบวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และ ครั้งที่ 3 มีดังต่อไปนี้

คณะกรรมการ

ครั้งที่ 1

ผลการตอบสนองจากคณะกรรมการแนวคิดที่มาจาก และคอนเซ็ปต์ของงาน คณะกรรมการเห็นว่ามีความน่าสนใจ สามารถช่วยเหลือสังคมและเป็นการสืบสานเทคนิคการต่อไม้แบบโบราณ คณะกรรมการ มีความพอใจและให้สร้างสรรค์ผลงานในครั้งต่อไปได้เลย

ครั้งที่ 2

ผลการตอบสนองจากคณะกรรมการรูปแบบงานดูมีความเป็นสถาปัตยกรรมมากเกินไป มีความแข็งทื่อ เป็นลักษณะเหมือนตึกและท่อนไม้ มีความสนใจเทคนิคมากเกินไปทำให้รูปทรงดูไม่อิสระ อารมณ์ที่สื่อออกมายังไม่สมบูรณ์ให้ไปปรับ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ไม้ใหม่ และสเกล ของงานไม่จำเป็นต้องเท่ากันหมด

ครั้งที่ 3

ผลการตอบสนองจากคณะกรรมการรูปแบบงานมีความน่าสนใจ มีอารมณ์ของงานประติมากรรม ให้อารมณ์ความรู้สึกในเรื่องของวัสดุไม้และการต่อไม้รวมถึงมีลูกเล่น และสื่อถึงอารมณ์ได้ดี แต่ขนาดผลงานมีขนาดเล็กเกินไปและยังไม่มีแรงปะทะที่มากพอ การเชื่อมโยงชิ้นงานกับกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งผู้รับชมยังมีน้อยเกินไป

ครั้งที่ 4 ผลงานจบ

ผลการการตอบสนองจากคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิผลงานที่ได้จากการคลุกคลีและสัมผัสกับกลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งทำให้เกิดปรัชญาและแนวคิดในตัวชิ้นงาน การใช้ระยะเวลาานแต่มีความคุ้มค่าการถ่ายทอดอารมณ์ออกมาจากข้างใจซึ่งสามารถสัมผัสได้ ในตัวงานมีความเป็น Art และก็เป็น Design สามารถจับต้องได้และก็มีฟังก์ชันในตัวงาน แต่ติดเรื่องของการเผยแพร่หรือการทำความเข้าใจให้องค์กรอื่นที่ให้ความสนใจในแง่ของงานวิจัย หากมีการประเมินอาจต้องอ้างอิงผลงานที่ผ่านมาสร้างในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่เฉพาะบุคคลเป็นอย่างไร

บรรยากาศการตรวจงานสอบจบ

ภาพที่ 172 ภาพบรรยากาศการตรวจงานสอบจบ
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ข้อควรคำนึงในการสร้างสรรค์จากผู้วิจัย

การทำวิทยานิพนธ์ "การสร้างสรรคงานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี" ข้อควรคำนึงในการออกแบบสร้างสรรค์นี้มีหลายประการที่ค้นพบดังนี้

1. เรื่องของการออกแบบผลงานให้มีความหลากหลายและเหมาะสม เช่น ขนาด สัดส่วนของชิ้นงาน
2. การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับสถานที่และมีความทนทาน
3. การคำนึงถึงเลือกความปลอดภัยและมั่นคงของผลงาน
4. การติดตั้งผลงาน ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานที่เพื่อให้เกิดความสมดุล

ความสวยงามและเป็นประโยชน์อย่างสูงสุด

บทที่ 5

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ

โดยแบ่งกลุ่มคนในการให้ข้อมูลดังนี้

1. กลุ่มผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
2. กลุ่มผู้ให้บริการเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ
4. กลุ่มบุคคลทั่วไป

5.1 การเก็บข้อมูลสอบถามเชิงคุณภาพ

แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

5.1.1 กลุ่มบุคคลทั่วไป และบุคคลในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
2. กลุ่มผู้ให้บริการเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
3. กลุ่มบุคคลทั่วไป

5.1.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ อ่างอิงการตั้งประเด็น : (ภรติ พันธุภากร 2544)

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 37 คน โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

1. กลุ่มผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี	7 คน
2. กลุ่มผู้ให้บริการเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี	5 คน
3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ	5 คน
4. กลุ่มบุคคลทั่วไป	8 คน

ภาพที่ 173 ภาพเก็บข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

5.1.1 กลุ่มบุคคลทั่วไป และบุคคลในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

มีจำนวน 20 คน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
2. กลุ่มผู้ให้บริการเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
4. กลุ่มบุคคลทั่วไป

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ชาย	10	คน
	หญิง	10	คน
อายุ	18-29 ปี	5	คน
	30-39 ปี	4	คน
	40-49 ปี	6	คน
	50 ปี ขึ้นไป	5	คน

ตอนที่ 2 การสร้างสรรค์รูปทรงทางศิลปะ

ตารางที่ 4 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 1

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
2.1 รูปทรงผลงานให้ความรู้สึกถึงครอบครัว ที่พัก ฟัง ความปลอดภัย ต่อผู้ชมอย่างน้อยเพียงใด	5	9	6	0	0	3.95	มาก
2.2 ผลงานสร้างความน่าสนใจและมีปฏิสัมพันธ์ต่อ ผู้เข้าชมผลงานได้อย่างน้อยเพียงใด	11	9	1	0	0	4.7	มากที่สุด

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ตอนที่ 3 การเข้าไม้ วัสดุไม้ ขนาดของวัสดุ

ตารางที่ 5 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 2

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
3.1 การเข้าไม้แต่ละชิ้น เปรียบเทียบเสมือนชีวิตคน ส่งผลต่อความรู้สึกมากน้อยเพียงใด	6	9	5	0	0	4.05	มากที่สุด
3.2 การใช้วัสดุไม้เก่า ไม้ใหม่ ผิวสัมผัสที่แตกต่าง ส่งผลให้ผู้ชมผลงานมีปฏิสัมพันธ์ต่อผลงานมากขึ้นหรือไม่	8	10	2	0	0	4.3	มากที่สุด
3.3 การใช้ขนาดไม้ที่แตกต่างกันในผลงาน ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันได้ในสังคมมากน้อยเพียงใด	5	11	4	0	0	4.05	มากที่สุด
3.4 หากผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบ วัสดุไม้ใหม่หรือไม้เก่า 1 ชิ้น สามารถเปรียบเทียบกับตัวแทนชีวิตคน	8	8	4	0	0	4.2	มากที่สุด
3.5 การเข้าไม้โดยไม่ใช่กาว หรือตะปู แต่ใช้เทคนิคตัวขึ้นไม้ประสาน สอด เสียบ ให้อยู่ร่วมกันได้ แสดงให้เห็นถึงชีวิตคนกับการอยู่ร่วมกันโดยไม่มีสิ่งอื่นเข้ามา	7	12	1	0	0	4.3	มากที่สุด

ที่มาโดย : ธนพล หมอกยา

ตอนที่ 4 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันกับสังคม

ตารางที่ 6 แบบสอบถามบุคคลทั่วไป 3

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
4.1 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันเพื่อสังคม ถ้านำไปใช้ในสถานคุ้มครองฯ ต่างๆ จะทำให้เกิดแนวทางใดบ้าง	7	8	5	0	0	4.1	มากที่สุด
4.2 ผลงานประติมากรรมชิ้นนี้สามารถสร้างรูปแบบเพื่อนำไปสร้างสรรค์ต่อยอดในสถานที่หรือองค์กรที่ให้ความสนใจ โดยการใช้วัสดุ และบุคลากรในพื้นที่นั้นๆ สร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด	8	8	4	0	0	4.2	มากที่สุด

ที่มาโดย : ธนพล หมอกญา

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่

4.01 - มากที่สุด

3.01 - 4.00 มาก

2.01 - 3.00 ปานกลาง

1.01 - 2.00 น้อย

น้อยกว่า 1.00 น้อยที่สุด

จากตารางดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 2 การสร้างสรรค์รูปทรงทางศิลปะ

ข้อที่ 2.1 รูปทรงผลงานให้ความรู้สึกถึงครอบครัว ที่พิถีพิถัน ความเป็นเอกลักษณ์

ต่อผู้ชมอย่างน้อยเพียงใด ($x=3.95$) มาก

ข้อที่ 2.2 ผลงานสร้างความน่าสนใจและมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้เข้าชมผลงานได้มากน้อยเพียงใด

($x=4.7$) มากที่สุด

ตอนที่ 3 การเข้าไม้ วัสดุไม้ ขนาดของวัสดุ

ข้อที่ 3.1 การเข้าไม้แต่ละชิ้น เปรียบเทียบเสมือนชีวิตคน ส่งผลต่อความรู้สึกมากน้อยเพียงใด

($x=4.05$) มากที่สุด

ข้อที่ 3.2 การใช้วัสดุไม้เก่า ไม้ใหม่ ผิดสัมผัสที่แตกต่าง ส่งผลให้ผู้ชมผลงานมีปฏิสัมพันธ์ต่อ

ผลงานมากขึ้นหรือไม่ ($x=4.3$) มากที่สุด

ข้อที่ 3.3 การใช้ขนาดไม้ที่แตกต่างกันในผลงาน ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันได้ในสังคม

อย่างน้อยเพียงใด ($x=4.05$) มากที่สุด

ข้อที่ 3.4 หากผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบ วัสดุไม้ใหม่หรือไม้เก่า 1 ชิ้น สามารถเปรียบเทียบ

กับตัวแทนชีวิตคนในสังคม 1 คน ได้มากน้อยเพียงใด ($x=4.2$) มากที่สุด

ข้อที่ 3.5 การเข้าไม้โดยไม่ใช่กาว หรือตะปู แต่ใช้เทคนิคตัวชิ้นไม้ประสาน สอด เสียบ ให้อยู่

ร่วมกันได้ แสดงให้เห็นถึงชีวิตคนกับการอยู่ร่วมกันโดยไม่มีสิ่งอื่นเข้ามา ($x=4.3$) มากที่สุด

ตอนที่ 4 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันกับสังคม

ข้อที่ 4.1 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันเพื่อสังคม ถ้านำไปใช้ในสถานคุ้มครองฯ ต่างๆ

จะทำให้เกิดแนวทางใดบ้าง ($x=4.1$) มากที่สุด

ข้อที่ 4.2 ผลงานประติมากรรมชิ้นนี้สามารถสร้างรูปแบบเพื่อนำไปสร้างสรรค์ต่อยอดใน

สถานที่หรือองค์กรที่ให้ความสนใจ โดยการใช่วัสดุ และบุคคลากรในพื้นที่นั้นๆ สร้างสรรค์

ผลงานซึ่งมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ($x=4.2$) มากที่สุด

การแสดงสรุปประเด็นความคิดเห็นข้อเสนอแนะผู้ตอบแบบสอบถามบุคคลทั่วไป

ตอนที่ 2 การสร้างสรรค์รูปทรงทางศิลปะ

- ผู้ประเมินให้ความสำคัญกับความน่าสนใจของผลงานและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมมากที่สุด กล่าวคือ ผลงานนั้นจะต้องมีจุดในการดึงดูดความสนใจ มีความแปลกใหม่เป็นรูปทรงที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือถ้ามีมาก่อนจำเป็นต้องมีความแตกต่าง เพื่อเป็นการสร้างความตื่นตาและเป็นการเปิดมุมมองและประสบการณ์ใหม่ ให้กับผู้ชมและต้องสื่อถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้ชมรับรู้ เช่น การทำรูปส่งบ้าน เพื่อต้องการสื่อถึงความคร่ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ชมไม่เพียงชิ้นงานที่นำมาแสดงเพียงอย่างเดียว ผลงานต้องทำหน้าที่ในการสื่อสาร อารมณ์ ความรู้สึก ไปยังผู้ชมได้อีกด้วย

ตอนที่ 3 การเข้าไม้ วัสดุไม้ ขนาดของวัสดุ

- ผู้ประเมินให้ความสำคัญกับเทคนิคการประสานไม้ ด้วยการ สอด เสียบ มาเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นเรื่องการเลือกใช้วัสดุ และขนาดของวัสดุตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า เทคนิคความแตกต่างเป็นสิ่งที่สร้างความสนใจและสื่อถึงการอยู่ร่วมกัน โดยการเลือกใช้วัสดุ เช่น ไม้เก่า ไม้ใหม่ เป็นการสร้างความรู้สึกและอารมณ์ของผลงานให้มากขึ้นด้วยการนำมาเปรียบเทียบชีวิตของคนกับลักษณะของไม้ เป็นต้น ไม่เพียงแต่ลักษณะของไม้ ขนาด ก็มีความสำคัญเช่นกันในการสื่อถึงการอยู่ร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของผลงานมีผลต่อความรู้และการรับรู้ของผู้ชม

ตอนที่ 4 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันกับสังคม

- ผู้ประเมินให้ความเห็นในประเด็นผลงานประติมากรรมชิ้นนี้ สามารถนำไปสร้างรูปแบบเพื่อนำไปสร้างสรรค์ และต่อยอด ในสถานที่หรือองค์กร โดยมุ่งเน้นการใช้วัสดุและบุคลากรของพื้นที่นั้น ๆ สร้างสรรค์ผลงานเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าในการนำเสนอผลงาน ต้องคำนึงถึงสถานที่ บุคคล ความเหมาะสม รวมไปถึงวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ทุกส่วนล้วนเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชิ้นงานออกมาสมบูรณ์และสื่อสารกับผู้ชมผลงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการจะได้มาซึ่งผลงานที่สร้างสรรค์ ต้องทำการศึกษา องค์ประกอบแวดล้อม เช่น พื้นที่ สรรวจความเหมาะสมและความเป็นไปได้, บุคลากร ศึกษาวิถีชีวิต อารมณ์ ความคิด ความเป็นอยู่ จากการสังเกต การพูดคุย เพื่อเข้าใจปัจจัยต่างๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานและทำให้ไม่หลุดกรอบจากสิ่งที่ต้องการนำเสนอ

5.1.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ

มีจำนวน 5 คน ดังนี้

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูล/ภาพประกอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประวัติส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ด้านรูปทรง

ส่วนที่ 2 ด้านเนื้อหาเรื่องราว

ส่วนที่ 3 ด้านการสะท้อนความรู้สึก

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่สามารถสื่อและให้ความรู้สึกถึงการเกื้อหนุน
2. เพื่อศึกษาศิลปะภูมิปัญญาไทยในการต่อไม้ และทำองค์ความรู้มาสร้างสรรค์ชิ้นงาน
3. เพื่อให้ผลงานศิลปะมีความสอดคล้องกับสถานที่

แรงบันดาลใจ : ผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และเศษไม้เก่าที่ถูกทิ้งซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งต่าง ๆ

แนวความคิด : การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

จากบ้าน ครอบครัว ที่พักพิง การพบปะพูดคุย และความปลอดภัย

ผลงานประเภท : งานประติมากรรม 3 มิติ

เทคนิค : การเข้าไม้แบบโบราณ (เถรอดเพล)

วัสดุที่ใช้ : ไม้เก่า / ไม้ใหม่

ตอนที่ 2 ประวัติส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 5 คน	ชาย	จำนวน 3 คน
	หญิง	จำนวน 2 คน
	ช่วงอายุ 30-39 ปี	จำนวน 1 คน
	40-49 ปี	จำนวน 1 คน
	50 ปี ขึ้นไป	จำนวน 3 คน

ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปินแต่ละด้าน

1. อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ ประสพการณ์ 40 ปี
2. อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ ประสพการณ์ 22 ปี
3. อาจารย์ด้านศิลปะไทย ประสพการณ์ 10 ปี
4. อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ประสพการณ์ 8 ปี
5. อาจารย์ด้านแฟชั่นดีไซน์
6. ผู้เชี่ยวชาญปราชญ์ชาวบ้านด้านหัตถกรรมเถรอตเพล ประสพการณ์ 20 ปี

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหาเรื่องราว

ตารางที่ 7 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (1)

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
1. การสร้างรูปทรงสื่อถึงความปลอดภัย ที่พิถีพิถัน	1	1	0	3	0	3	มาก
2. ผลงานสร้างความมีส่วนร่วมต่อผู้ชม	1	1	1	2	0	3.2	มาก
3. เข้าใจในเนื้อหาและแนวคิดผู้สร้างสรรค์ ต้องการสื่อ	1	1	1	2	0	3.2	มาก
4. แนวคิดที่มาของการศึกษามีความน่าสนใจ	2	1	1	1	0	3.8	มาก
5. การสื่อความหมาย การแสดงออกในการ นำเสนอ	1	1	1	2	0	3.2	มาก
6. รูปแบบผลงานที่ปรากฏ	1	1	2	1	0	3.4	มาก
7. รูปแบบผลงานที่สัมพันธ์กับแนวคิด	1	1	1	1	1	3	มาก
8. ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับชื่อเรื่อง	1	1	1	1	1	3	มาก
9. ผลงานชิ้นนี้สร้างขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์	1	2	0	2	0	3.4	มาก
10. การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมแบบ โบราณ	2	0	1	2	0	3.4	มาก

ที่มาโดย ธนพล หมอกยา

ส่วนที่ 2 ด้านรูปทรง

ตารางที่ 8 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (2)

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
1. การสร้างรูปทรงผลงานแบบนามธรรม	0	1	1	2	0	2.75	ปานกลาง
2. ผลงานมีคุณค่าทางความงาม	1	0	1	2	0	3	มาก
3. การใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ	0	2	1	1	0	3.25	มาก
4. ความประณีตในการสร้างสรรค์ผลงาน	0	1	2	1	0	3	มาก
5. การสร้างความขัดแย้งของขนาดวัสดุไม้ที่แตกต่างกัน	1	0	1	2	0	3	มาก
6. สัดส่วนของผลงานต่อผู้เข้าชมผลงาน	1	0	1	2	0	3	มาก
7. การตัดทอนด้วยการลดรูปทรงและรายละเอียด	0	1	0	3	0	2.5	ปานกลาง
8. การตอบสนองประโยชน์ใช้สอยต่อผู้ชม	0	1	1	2	0	2.75	ปานกลาง
9. การนำผลงานชิ้นนี้ไปใช้จริงในสังคม	0	1	1	2	0	2.75	ปานกลาง
10. ความลงตัวขององค์ประกอบผลงาน	0	1	0	3	0	2.5	ปานกลาง

ที่มาโดย ธนพล หมอกยา

ส่วนที่ 3 ด้านการสะท้อนความรู้สึก

ตารางที่ 9 ประเมินความพึงพอใจผลงานศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน (3)

ประเด็นในการประเมิน	ค่าความเห็น					ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ประเมิน
	5	4	3	2	1		
1. สะท้อนความคิดเกี่ยวกับสังคม คนเร่าร้อน ไร้ที่พึ่ง	0	2	1	1	1	2.8	ปานกลาง
2. เห็นความสำคัญของผู้เร่าร้อนไร้ที่พึ่ง	1	2	1	0	1	3.4	มาก
3. การแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของงานกับคน	0	2	1	1	1	2.8	ปานกลาง
4. ผลงานให้เห็นถึงการเกื้อหนุนของวัสดุเทคนิคผู้เข้าชม	1	1	1	1	1	3	มาก
5. ท่านสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น นั่งสนทนา พักผ่อน ฯลฯ	1	1	2	1	0	3.4	มาก
6. เมื่อท่านได้นั่งในผลงานจะรู้สึกเหมือนเป็นที่พักผิองคล้ายเหมือนอยู่ในบ้าน	0	2	0	2	1	2.6	ปานกลาง
7. ผลงานสื่อถึงความเป็นบ้าน ครอบครัว	0	2	1	1	1	2.8	ปานกลาง
8. คุณค่าทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก	1	1	1	2	0	3.2	มาก
9. การสร้างเสริมความเข้าใจ หรือสร้างความสัมพันธ์อันดีของกลุ่มคนในสังคม	0	2	0	2	1	2.6	ปานกลาง

ที่มาโดย ธนพล หมอกยา

กำหนดเกณฑ์ระดับความเห็นด้วยจากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.01	มากที่สุด
	3.01 - 4.00	มาก
	2.01 - 3.00	ปานกลาง
	1.01 - 2.00	น้อย
	น้อยกว่า 1.00	น้อยที่สุด

จากตารางดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหาเรื่องราว

1. การสร้างรูปทรงสื่อถึงความปลอดภัย ที่พิถีพิถัน (x=3) มาก
2. ผลงานสร้างความมีส่วนร่วมต่อผู้ชม (x=3.2) มาก
3. เข้าใจในเนื้อหาและแนวคิดผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อ (x=3.2) มาก
4. แนวคิดที่มาของการศึกษามีความน่าสนใจ (x=3.8) มาก
5. การสื่อความหมาย การแสดงออกในการนำเสนอ (x=3.2) มาก
6. รูปแบบผลงานที่ปรากฏ (x=3.4) มาก
7. รูปแบบผลงานที่สัมพันธ์กับแนวคิด (x=3) มาก
8. ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับชื่อเรื่อง (x=3) มาก
9. ผลงานชิ้นนี้สร้างขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ (x=3.4) มาก
10. การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมแบบโบราณ (x=3.4) มาก

ส่วนที่ 2 ด้านรูปทรง

1. การสร้างรูปทรงผลงานแบบนามธรรม (x=2.75) ปานกลาง
2. ผลงานมีคุณค่าทางความงาม (x=3) มาก
3. การใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ (x=3.25) มาก
4. ความปราณีตในการสร้างสรรค์ผลงาน (x=3) มาก
5. การสร้างความขัดแย้งของขนาดวัสดุไม้ที่แตกต่างกัน (x=3) มาก
6. สัดส่วนของผลงานต่อผู้เข้าชมผลงาน (x=3) มาก
7. การตัดทอนด้วยการลดรูปทรงและรายละเอียด (x=2.5) ปานกลาง
8. การตอบสนองประโยชน์ใช้สอยต่อผู้ชม (x=2.75) ปานกลาง
9. การนำผลงานชิ้นนี้ไปใช้จริงในสังคม (x=2.75) ปานกลาง
10. ความลงตัวขององค์ประกอบผลงาน (x=2.5) ปานกลาง

ส่วนที่ 3 ด้านการสะท้อนความรู้สึก

1. สะท้อนความคิดเกี่ยวกับสังคม คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง	(x=2.8) ปานกลาง
2. เห็นความสำคัญของผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง	(x=3.4) มาก
3. การแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของงานกับคน	(x=2.8) ปานกลาง
4. ผลงานให้เห็นถึงการเกื้อหนุนของวัสดุเทคนิคผู้เข้าชม	(x=3) มาก
5. ท่านสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น นั่งสนทนา พักผ่อน ฯลฯ	(x=3.4) มาก
6. เมื่อท่านได้นั่งในผลงานจะรู้สึกเหมือนเป็นที่พักผิวนคลายเหมือนอยู่ในบ้าน	(x=2.6) ปานกลาง
7. ผลงานสื่อถึงความเป็นบ้าน ครอบครั	(x=2.8) ปานกลาง
8. คุณค่าทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก	(x=3.2) มาก
9. การสร้างเสริมความเข้าใจ หรือสร้างความสัมพันธ์อันดีของกลุ่มคนในสังคม	(x=2.6) ปานกลาง

ข้อเสนอแนะประเมินความพึงพอใจ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปินด้าน ด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาเรื่องราว

- สามารถนำไปต่อยอดได้แต่ประเด็นหลักคือจะนำไปใช้ในทางใด 1. ถ้าเป็นงานศิลปะ ติดตั้งเป็นงานประติมากรรมให้คนมีส่วนร่วมสร้างจินตนาการความคิดให้คนคิดต่อได้ 2. ถ้าเป็นสิ่งของใช้งานจริง ก็ต้องปรับเรื่องการคุมแดด ฝน ปลอดภัยในรูปแบบการใช้งานจริง (อาจารย์ด้านแพชชั่นดีไซน์, แบบสอบถาม 26 มิถุนายน 2562)

- ผู้วิจัยมีแนวคิดในการสร้างผลงานประยุกต์ศิลป์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจรรโลงมนุษย์และสังคม ถือเป็นเจตจำนงในการสร้างสรรค์ที่ดี ส่วนแรงบันดาลใจด้านการออกแบบรูปทรง ผู้วิจัยสนใจศึกษาเทคนิคงานช่างไม้โบราณ แล้วนำมาสร้างผลงานศิลปะก็มีความน่าสนใจ แต่เมื่อนำความคิดทั้งสองส่วนมารวมกันกลับมองไม่เห็นความชัดเจนของเรื่องราวเนื้อหาปรากฏผ่านรูปทรง

อุปสรรคที่เห็นได้ชัดคือผู้วิจัยมีความคิด(Ideas) ในการเล่าเรื่องราวมากเกินไป ทำให้การสกัดข้อมูลมาสรุปเป็นแนวความคิด (Art concept) ขาดความเรียบง่ายคมชัด ดังนั้นการสร้างรูปทรงผลงานที่ต้องการสื่อถึงที่พักพิงรู้สึกปลอดภัยจึงไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ปัญหาอาจเกิดจากผู้วิจัยขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้รอบคอบ การตีความหมายของคำ (Key word) “ความปลอดภัย ที่พักพิง” ยังไม่มีแง่มุมใหม่ๆที่น่าสนใจ อีกทั้งการมุ่งสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ผ่านรายละเอียดของเทคนิคยังคงดูคลาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกับประสบการณ์พื้นฐานของคน

ความไม่ชัดเจนในการสื่อสารเนื้อหาผ่านรูปทรงทางศิลปะ เกิดจากผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์สกัดสาระเรื่องราวและหาจุดเชื่อมโยงที่สนับสนุนซึ่งกันและกันได้อย่างสมเหตุสมผล เพราะ

โดยสามัญสำนึกแล้ว ที่มาของแนวคิดทั้งสองส่วนนั้นห่างไกลความหมายกันมาก จึงยากที่จะเชื่อมโยงกันเพื่อแสดงเอกภาพทางความคิดที่ลงตัว

ข้อเสนอแนะ ในการสร้างสรรค์งานประเพณีทัศนศิลป์ ที่ภาษาของการสร้างสรรค์อยู่ที่รูปทรง หากผู้วิจัยมีความคิดย่อยๆ ที่หลากหลายเกินไป ต้องคัดสรร วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ และหาความเชื่อมโยงที่สมเหตุสมผล สกัดรายละเอียดส่วนเกินที่จุกจิกยุ่งยากให้เหลือแต่แก่นสารที่กระชับเข้มข้น ในการแสดงออกควรเน้นแนวคิดหลักเพียงประเด็นเดียว ส่วนจะแสดงออกมาเป็นรูปทรงแบบไหน เทคนิคอะไร หรือมีแง่มุมการนำเสนอผลงานที่เรียบง่ายแบบยลขนาดไหนนั้นก็จะเป็นทักษะอีกส่วนหนึ่งที่ตามมา (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 29 มิถุนายน 2562)

- การนำเรื่องราวของความปลอดภัยของผู้คนไว้ที่พืงั้น ทำเพื่อใช้สอยให้สำหรับผู้ไร้ที่พืงหรือทุกคนเข้าไปแล้วเสพ? ความรู้สึกของคนไร้ที่พืงซึ่งบางครั้งยังสับสนอยู่ และให้สื่อถึงความปลอดภัยนั้นด้วยความรู้สึกของรูปทรงแล้ว องค์ประกอบเป็นเส้นตรง (โครงไม้) สว่างความรู้สึกของความไม่ปลอดภัยไม่คุ้มกัน อาจต้องใช้ความงามทางองค์ประกอบศิลป์มาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะที่มีคุณค่า (อาจารย์ด้านศิลปะไทย, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- เทคนิคการเข้าไม้ วิธีอื่นๆ ก็มีความมีความน่าสนใจ นักศึกษาอาจนำมาผสมกับวิธี เกรอดเพล เพื่อให้ผลงานมีความน่าสนใจ ในวิธีการสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น (อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา, แบบสอบถาม, 30 มิถุนายน 2562)

- การส่งเสริมเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาเอาของโบราณมาประยุกต์ใช้ไม่ให้อายุหาย และนำสิ่งใหม่สมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ร่วมกันได้อย่างลงตัวภูมิปัญญาของโบราณที่ได้คิดได้ทำซึ่งมีประโยชน์มากและแฝงไปด้วยประสิทธิภาพนับวันจะสูญหาย (ผู้เชี่ยวชาญปราชญ์ชาวบ้านด้านหัตถกรรมเกรอดเพล, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

2. ด้านรูปทรง

- รูปทรงที่ใช้สามารถสื่อถึงความพักพิงได้ด้วยรูปทรงของลักษณะอาคารที่เป็นบ้านทรงจั่ว มีพื้นที่ว่างภายใน รับรู้ได้ถึงความเป็นที่พัก ส่วนในเรื่องความปลอดภัย ความปลอดภัยในที่นี้หากมองเป็นงานศิลปะรูปทรงสามารถสร้างความรู้สึกถึงการปกป้องคุ้มภัยได้ด้วยรูปทรงของบ้าน มีหลังคามีสันที่ภายใน ถ้าตามความหมายความรู้สึก สามารถสื่อสารได้ แต่หากเอาความปลอดภัยที่เป็นความจริง การใช้งานจริง อันนี้ยังคงไม่ได้ต้องดูว่าจะเน้นไปที่ทิศทางใดหากเป็นคอนเซ็ปงานศิลปะรูปทรงสามารถสื่อสารได้ หากเอาประโยชน์ใช้สอยจริงจัง อาจยังไม่ชัด ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์ว่ามีวัตถุประสงค์หลักไปที่ทิศทางใด (อาจารย์ด้านแพชชั่นดีไซน์, แบบสอบถาม 26 มิถุนายน 2562)

- เจตนา วัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ยากหรือความเป็นไปได้น้อยมาก ในการแปรเปลี่ยนเป็นงานศิลปะ (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- ด้านองค์ประกอบศิลป์ ข้อดีของผลงานชิ้นนี้คือมีความน่าสนใจในรายละเอียดของการต่อไม้ โดยเฉพาะจังหวะของการเข้าสลักไม้ ที่มีโครงสร้างเชิงเส้นและเหลี่ยมมุมแบบเรขาคณิตที่มีเส้นที่สวยงามในตัวเอง แต่มีข้อสังเกตคือรูปทรงเหล่านี้ล้วนเป็นอิสระแยกตัวออกจากความคิดที่ผู้วิจัยพยายามให้ความหมาย (หมายความว่ารูปทรงนามธรรมเหล่านี้สามารถให้สุนทรียภาพแก่ผู้ชม แต่ไม่สะท้อนเรื่องราวเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการ) ปัญหาคือ ผู้วิจัยมุ่งเน้นพยายามเล่าความคิดเกี่ยวกับสังคมมากเกินไป แต่ไม่ได้พัฒนาทักษะด้านการแก้ปัญหาด้านรูปทรงทางศิลปะให้มีความโดดเด่นด้านรูปทรง โดยพบว่าวิธีการใช้ทัศนธาตุและการเลือกใช้รูปทรงยังต้องการการแก้ปัญหาทางองค์ประกอบศิลป์มากกว่านี้

โดยภาพรวม ผลงานชิ้นนี้แม้จะมีรายละเอียดที่น่าสนใจอันเกิดจากเทคนิคการเข้าสลักไม้ แต่โครงสร้างทางองค์ประกอบศิลป์ที่ใช้ขนาดของเส้นในจังหวะที่ซ้ำๆกัน ประกอบกับการใช้ที่ว่างมากเกินไป ทำให้น่าเสียดายที่ลักษณะเด่นของเทคนิคงานไม้จะดูจม กลมกลืนหายไปกับที่ว่าง ดังนั้นส่วนที่ควรจะได้โดดเด่นจึงกลายเป็นรายละเอียดตกแต่งเล็ก ๆ น้อย ๆ หมดความสำคัญไป

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงก็คือ แม้ผู้วิจัยต้องการแสดงความงามเชิงเส้นก็ตาม แต่ก็ต้องหาจังหวะของความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงกับที่ว่างให้ลงตัว เน้นให้คนสามารถมองเห็นความพิเศษของรูปแบบได้มากกว่านี้ อย่างไรก็ตามปัญหาด้านองค์ประกอบศิลป์นับว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ทุกคนจะต้องพบเจอ แต่แก้ไขได้โดยการทดลองสร้างภาพร่างผลงานหลาย ๆ ชิ้น แล้วเปรียบเทียบวิเคราะห์หาความสวยงามลงตัวของรูปทรงโดยใช้ความรู้ทางองค์ประกอบศิลป์เข้ามาช่วย

ด้านประโยชน์ทางกายภาพวิธีออกแบบติดตั้งกับสถานที่ เท่าที่ปรากฏในตัวอย่างการตัดต่อภาพโดยคอมพิวเตอร์ 1 ภาพ ยังไม่เห็นว่าวิธีออกแบบติดตั้งผลงานที่น่าสนใจ หรือเหมาะสมกับพื้นที่

ข้อเสนอแนะ ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบ ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างผลงานศิลปะกับพื้นที่เฉพาะ (Site specific) มากกว่านี้ ตัวอย่างเช่น หากผู้วิจัยมีข้อจำกัดว่าต้องติดตั้งผลงานในตำแหน่งนี้เท่านั้น อาจทดลองลบส่วนฐานสีเหลี่ยมโดยรอบออกไป ทำผลงานใกล้ชิดกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมากขึ้น ผลงานอาจจะดูเป็นมิตรเชิญชวนให้คนเข้าไปมีส่วนร่วมได้ง่ายขึ้นกว่าการตีกรอบกันไว้ก็ได้ หรือไม่ก็ลองออกแบบปรับแต่งพื้นสนามโดยรอบผลงานให้สอดคล้องกับรูปทรง โดยจัดเป็นพื้นที่เฉพาะที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมผลงานชิ้นนี้เท่านั้น เป็นต้น

ในฐานะประยุกต์ศิลป์ที่มีประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพ (Functional art) โครงสร้างที่ทำด้วยไม้ของงานชิ้นนี้สามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ เช่น นั่งสนทนาพักผ่อนได้ แต่ก็มีแนวโน้มไปในทางเฉพาะกิจ (หมายถึงต้องใช้เจตนามาก) แต่หากประเมินผลสัมฤทธิ์ทางให้ประโยชน์ในการเป็นที่นั่ง

พักพิง ผ่อนคลาย แบบที่นั่งทั่วๆ ไปนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จในการออกแบบที่เอื้อต่อการใช้งานเท่าที่ควร ด้วยรูปลักษณะจากการมองเห็นครั้งแรกไม่เชิญชวนให้อยากเข้าไปนั่ง เนื่องจากโครงสร้างไม่ส่งสัญญาณให้คนแน่ใจว่าเป็นศิลปะที่นั่งได้ คุณาความมั่นคงแข็งแรง สัดส่วนที่สัมพันธ์กับร่างกายดูตึงเกินไปสำหรับการนั่ง จุตรองรับน้ำหนักที่ทำเป็นซี่ไม้ห่างๆ ดูไม่สะดวกสบายต่อร่างกาย อย่างไรก็ตามผลงานชิ้นนี้นับได้ว่าเป็นผลงานต้นแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่จะปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้นสำหรับการใช้งานได้จริงต่อไป

ข้อเสนอแนะ ในการสร้างงานประยุกต์ศิลปะที่มีเจตนาจะใช้ประโยชน์ทางกายภาพ ผู้วิจัยควรผสมผสานหลักคิดเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงกายภาพ ร่วมกับจินตนาการทางศิลปะให้ลงตัว สมเหตุสมผล (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 29 มิถุนายน 2562)

- เกลาความคิดให้เหลือแก่นแท้ นำเสนอด้วยองค์ประกอบที่ก่อขึ้นให้เกิดความรู้สึกแน่แท้ อย่างไรก็ตามแล้วสำแดงออกมาเป็น Pure Art ได้ ซึ่งอาจมีประโยชน์ใช้สอยหรือไม่ก็ได้ (อาจารย์ด้านศิลปะไทย, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- ขนาดของไม้หรือหน้ากว้างของไม้ถ้ามีความแตกต่าง ก็จะทำให้งานมีมิติมากขึ้น (อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา, แบบสอบถาม, 30 มิถุนายน 2562)

- โดยรวมของผลงานจะมีความโดดเด่นในเรื่องของเส้น อาจจะเป็นเพิ่มความน่าสนใจในบางจุดเพื่อให้งานมีมิติมากขึ้น (อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา, แบบสอบถาม, 30 มิถุนายน 2562)

- เป็นการต่อยอดที่มีคุณค่าทางหัตถกรรมได้พบสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาประยุกต์ได้อย่างลงตัว การต่อยอดชิ้นงานไม่มีคำว่าสิ้นสุดเราสามารถนำมาประยุกต์เข้ากันได้เสมอ (ผู้เชี่ยวชาญประชาชนชาวบ้านด้านหัตถกรรมเถรอตเพล, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

3. ด้านการสะท้อนความรู้สึก

- สามารถสร้างจินตนาการ และสร้างประสบการณ์ร่วมของคนในสังคม ของคนในพื้นที่ตามแต่ละประสบการณ์แต่ละคน การมีส่วนร่วมของคนแต่ละสังคมทำให้ผลงานศิลปะสามารถสื่อสารกับคนได้ และสามารถรับรู้ถึงเนื้อหาของผลงานศิลปะและสามารถสร้างจินตนาการต่อไปให้กับสังคมและผู้คนได้ ด้านวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้หากเป็นงานศิลปะที่เป็นศิลปะให้คนมีส่วนร่วม หรือสร้างงานชิ้นนี้ขึ้นมาเพื่อใช้งานจริง ๆ มีฟังก์ชันต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงอย่างไร ชั่งน้ำหนักตามวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสรรค์ (อาจารย์ด้านแพชชั่นดีไซน์, แบบสอบถาม 26 มิถุนายน 2562)

- หัวข้องานวิจัย และวัตถุประสงค์มีความยากในการแปลงเป็นงานศิลปะ (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- การสื่อเนื้อหาผ่านรูปทรง ผลงานชิ้นนี้หากดูเฉพาะรูปทรงจะพบว่าไม่สามารถสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสังคม คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง หรือชี้ให้เห็นความสำคัญของผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งได้ชัดเจน เนื่องจากแนวคิดมีรายละเอียดเชิงนามธรรมมาก เรื่องราวมีความหมายที่ซับซ้อน เชื่อมโยงกันหลายมิติ จึงทำให้ยากในการถ่ายทอดเป็นรูปทรงทางทัศนศิลป์ โดยเฉพาะหากผู้วิจัยขาดทักษะในการวิเคราะห์สกัดสาระสำคัญของเนื้อหาเรื่องราว ก็จะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างรูปทรงทางศิลปะที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสาระที่ต้องการได้

วัตถุประสงค์หลักของวิทยานิพนธ์นี้ต้องการการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมหรือผู้ใช้งานด้านการให้ความหมาย ให้ความรู้สึกและการตระหนักรู้เรื่องราวของสังคม ผู้วิจัยได้นำแรงบันดาลใจการสร้างรูปทรงมาจากรูปทรงบ้าน โดยอธิบายว่าบ้านให้ความหมายถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เป็นครอบครัว ที่พิทักษ์ การพบปะพูดคุย และความปลอดภัย แต่ปัญหาคือ วิธีการออกแบบผลงานชิ้นนี้ยังไม่สามารถสะท้อนความรู้สึกดังกล่าวได้ตรงประเด็น โครงสร้างเชิงเส้นที่ดูประหลาดไม่แข็งแรงและเปิดโล่งดูเหมือนจะสะท้อนความรู้สึกด้านตรงข้ามมากกว่า แม้ในส่วนรายละเอียดของการเข้าไม้โดยไม่ใช้ตะปู ที่ผู้วิจัยนำมาอธิบายถึงความเชื่อมโยงกันของคนในสังคม ก็เป็นเพียงเทคนิคทางงานไม้เพียงหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถแทนความสัมพันธ์อันดีของกลุ่มคนในสังคมได้ หรือการใช้ไม้เก่ากับใหม่มาประกอบกันก็มีนัยยะเชิงเปรียบเทียบที่กว้างและเบาเกินไป สรุปลือรูปทรงนามธรรมที่เกิดขึ้นแม้จะมีความงามในตัวมันเองในรายละเอียด แต่ก็ยังเป็นอิสระแยกตัวออกจากเรื่องราว

ข้อเสนอแนะ หากผู้วิจัยต้องการจะให้ความสำคัญด้านการสื่อสารเรื่องราวก็อาจพิจารณาใช้รูปทรงที่สามารถเชื่อมโยงกับสามัญสำนึกของคนมากกว่านี้ (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 29 มิถุนายน 2562)

- ชิ้นงานดูเป็นบ้านที่ไม่มีผู้อยู่อาศัยแล้วเหลือแต่โครง (อาจารย์ด้านศิลปะไทย, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- อาจทำการทดลองนำวัสดุหรือข้าวของเครื่องใช้ที่สื่อถึงความเป็นบ้าน หรือการอยู่อาศัยนำมาผสมหรือจัดวางในผลงาน เพื่อเพิ่มเติมในความรู้สึกของการอยู่อาศัย (อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา, แบบสอบถาม, 30 มิถุนายน 2562)

ตอนที่ 4 การเกื้อหนุน กับศิลปะประยุกต์ ท่านคิดว่ามีความเชื่อมโยงอย่างไรระหว่างสองคำนี้

- ประยุกต์ศิลป์คือการนำงามงามอย่างศิลปะไปประยุกต์ใช้กับวัตถุประสงค์อื่น ๆ นอกเหนือจากการแสดงออกทางความคิดจินตนาการ อารมณ์ความรู้สึกเพียงอย่างเดียว เป็นการให้ประโยชน์ทางใจควบคู่ไปกับประโยชน์ทางกาย หรือประโยชน์อื่นๆของมนุษย์ การเกื้อหนุน หมายถึงการเอื้อประโยชน์แก่กันและกัน อาจจะโดยทางรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ถ้ากล่าวถึงบทบาทของ

ประยุกต์ศิลป์ที่สามารถเอื้อประโยชน์ในการใช้สอย ไปพร้อมให้สุนทรียภาพจรโลงใจคน สร้างความสุขความเพลิดเพลินใจ สามารถสื่อสาร สร้างแรงกระตุ้น ตระหนักรู้ในสิ่งต่างๆได้ สองคำนี้ ก็มีความหมายเชื่อมโยงกันได้ ส่วนการให้ความหมายในแง่มุมมองอื่น ๆ ก็ต้องตีความไปตามแต่ละบริบทที่ต่างออกไป (อาจารย์ด้านศิลปะการออกแบบ, แบบสอบถาม, 29 มิถุนายน 2562)

- ประโยชน์ใช้สอยมีแต่น้อย และศิลปะความงามมีน้อย คุณค่าทางความงามน้อยไปหน่อย (อาจารย์ด้านศิลปะไทย, แบบสอบถาม, 28 มิถุนายน 2562)

- การเกี่ยวพันกันระหว่างศิลปะหลายๆแขนง เพราะอะไร ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ (อาจารย์ด้านประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา)

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเชิงคุณภาพ

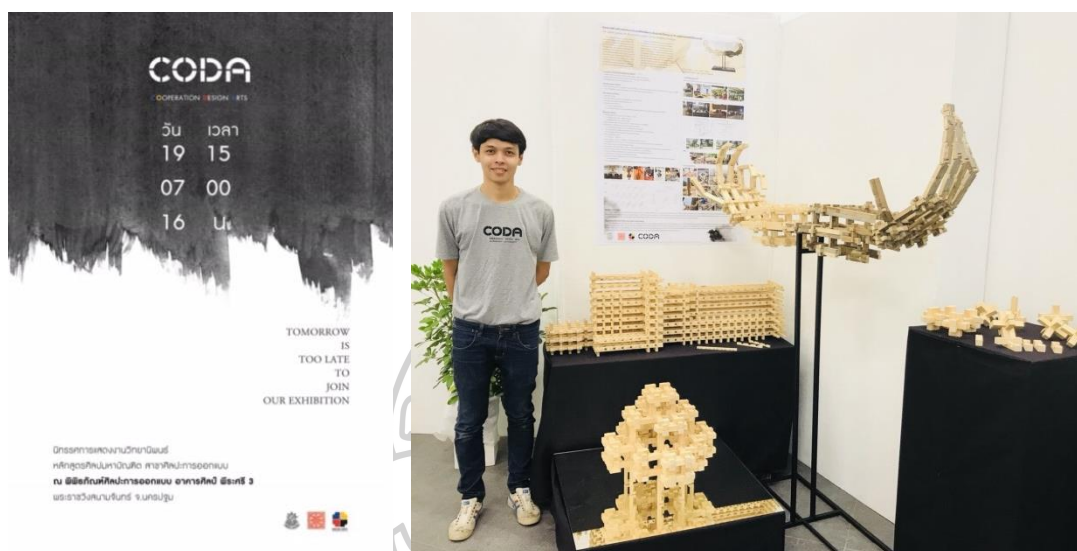
จากการประเมินสอบถามผลงานบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ในส่วนนี้เป็นแบบสอบถามเลือกระดับคะแนนและให้แสดงความคิดเห็นทุกข้อ จำนวน 20 คน กลุ่มอายุปะปนกันเนื่องจากการสอบถามจากบุคคลหลายกลุ่มโดยส่วนใหญ่มองที่ความชื่นชอบในความคิดส่วนตัว ค่าประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อเสนอแนะจากกลุ่มบุคคลทั่วไปให้ความสนใจกับรูปทรงและรูปแบบการสร้างสรรค์กับวัสดุที่แปลกตา แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบการรับรู้ของผู้ชมผลงาน และแบบสอบถามประเมินอีกกลุ่มคือ อาจารย์ด้านศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และศิลปิน ในกลุ่มนี้ใช้แบบสอบถามต่างกลุ่มบุคคลทั่วไปเนื่องจากผู้วิจัยต้องการความละเอียดและข้อเสนอแนะจากการประเมินมาก จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามประเมินจำนวน 5 คน กลุ่มอายุปะปนกันและเป็นผู้ประสบการณ์อยู่ระหว่าง 8 – 40 ปี ในเฉพาะด้านผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง – มาก ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นไปเรื่องของทางองค์ประกอบศิลป์ และประเด็นในเรื่องการสื่อความรู้สึก

5.3 ผลที่ได้รับจากงานวิจัย

เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ความเป็นอยู่ พฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้เร่ร่อน ไร้ที่อยู่อาศัย นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน โดยใช้เทคนิคการต่อไม้ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้ชมผลงานได้เข้าใจในความหมายที่ต้องการสื่อ เป็นการเชื่อมโยงความคิดสร้างสรรค์กับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมาย โดยมีรูปแบบเป็นสัญลักษณ์หรือสิ่งแทนความรู้สึกของคนไร้ที่พึ่ง รวมถึงให้สังคมตระหนักถึงการช่วยเหลือให้โอกาส ซึ่งผลงานศิลปะสร้างสรรค์ขึ้นนี้จะเป็นสื่อกลางของความรู้สึกและการเกื้อหนุนของคนในสังคม

5.4 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จัดแสดงผลงานภายในงาน Cooperation Design Arts (CODA) 2018. ณ อาคารศิลป์
พระศรี 3 มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 174 การจัดแสดงผลงานนิเทศการ CODA เมื่อวันที่ 19/07/18
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 175 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (1)
Cooperation Design Arts (CODA) 2018.
ถ่ายโดย : ธนพล หมอกยา

ภาพที่ 176 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (2)

Cooperation Design Arts (CODA) 2018.

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

ภาพที่ 177 ภาพบรรยากาศการจัดแสดงผลงานภายในงาน (3)

Cooperation Design Arts (CODA) 2018.

ถ่ายโดย : ธนพล หมอกญา

บทที่ 6

สรุปอภิปรายผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “การสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธที่เกื้อหนุน” ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ในเนื้อหานี้ได้แสดงออกถึงความเกื้อหนุนช่วยเหลือกันของคนในสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงความเป็นตัวตนผ่านงานศิลปะ โดยเน้นรูปทรงที่เข้าใจง่ายและสื่อความหมายชัดเจน การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ขึ้นได้น่าไม่มาเป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ เน้นการออกแบบไร้ตะปูเป็นเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

การลงพื้นที่สำรวจ กรณีศึกษา สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ปัญหาที่พบในเรื่องของพื้นที่คือ ทัศนียภาพบดบังบางมุมซึ่งพื้นที่โล่งทำกิจกรรมอยู่ด้านในสุดสถานคุ้มครองและเครื่องมืออุปกรณ์การทำงานไม่มี ด้านการเก็บข้อมูลต้องมีความระมัดระวังสูงในการไปสัมภาษณ์หรือพูดคุย เพราะบางคนก็มีปัญหาทางจิต หรือมาความรู้ที่ละเอียดอ่อนกับบางเรื่องการตั้งคำถามจริงต้องมีความละเอียดและรอบคอบสูง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในข้อค้นพบ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การออกแบบ

การสรุปข้อค้นพบผู้วิจัยจะรายงานข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ 3 ข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1. เพื่อสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่สามารถสื่อและให้ความรู้สึกถึงการเกื้อหนุน

จากวัตถุประสงค์ข้อดังกล่าวผู้วิจัยได้มีการศึกษาทบทวนวรรณกรรม และการศึกษาเกี่ยวกับการความสามารถสื่อในการสื่อถึงความเกื้อหนุน โดยนำประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสารหนังสือ หรือค้นหาข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับความเกื้อหนุน รวมไปถึงจากการเก็บข้อมูลจากเก็บ สัมภาษณ์ผู้เร่ร่อน หรือเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ ถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งได้ข้อสรุปอันเป็นข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย ประกอบไปด้วย ความเกื้อหนุนจากการช่วยเหลือของคนสังคมเพื่อจุดสมดุล โดยใช้วิธีการสร้างงานศิลปะเพื่อสื่อสารกับกลุ่มคนในสังคมของกลุ่มผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งและกลุ่มบุคคลทั่วไป

1.1 ปัญหากลุ่มบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

- ครอบครัว พ่อแม่เสีย มีการหย่าร้าง ทะเลาะกับญาติพี่น้อง

- โรคทางจิตเวช เป็นผู้ป่วยจากโรงพยาบาลไม่มีญาติรับไปดูแลถูกส่งต่อให้สถาน

คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งดูแลรักษาต่อ

- การเข้าสังคมได้ยากเนื่องจากมากกว่า 80% เป็นผู้มีการทางจิตเวชต้องรับประทานยาตลอด ในบางคนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีอาการพูดกไปวนมา ใน 40% เหมือนกับคนปกติทั่วไปแต่ต้องรับประทานยาอาการดังกล่าวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวบุคคลผู้ผ่านเรื่องราวและการกระทบกระเทือนทางชีวิต

- ไม่มีที่อยู่อาศัย การผลักระยะจากครอบครัวให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การอพยพถิ่นฐานเข้าเมือง เพื่อหาอาชีพการรับจ้างเงินรายได้

- ไม่มีอาชีพ ด้วยบุคลิกภาพภายนอกของกลุ่มบุคคลดังกล่าวทำให้การเข้าถึงอาชีพและการทำงานเป็นไปได้น้อยมากในสังคม สำหรับกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถเลือกได้มากนักด้วยปัจจัยในหลายข้อที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว

- การเข้าร่วมกับสังคมได้ยากหากเป็นผู้อยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะมีโอกาสน้อยกว่าผู้ที่อยู่อาศัยในภายนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง แต่บุคคลที่อยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกับมีอาชีพการกินการอยู่อาศัย แหล่งที่พักผ่อนที่ดีกว่ากลุ่มบุคคลภายนอก

- ปัจจุบันมีผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งจำนวนมากที่อยู่อาศัยทั้งในและนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง แต่กลุ่มคนที่อยู่ข้างนอกจะเห็นชัดเจนตามสถานที่ขนส่งมวลชนหรือแหล่งที่คนพลุกพล่าน สาเหตุที่มีจำนวนเยอะมาก ส่วนหนึ่งมาจากการอพยพเข้าเมืองการตามหาครอบครัว หางานทำ มีอาการทางจิตทางบ้านไม่ดูแลปล่อยให้เป็นคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยใช้งานศิลปะเป็นสื่อเพื่อให้เห็นถึงการช่วยเหลือทางสังคม

- การให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้มองเห็นสิ่งที่ตัวเองมีความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกันให้มองเห็นเรื่องราววัสดุ ที่ผู้วิจัยสื่อสาร รูปร่างรูปทรงของชิ้นงานเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะกับคนในพื้นที่และสังคมการลดช่องว่างระหว่างคนในสังคมและคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

- การให้เห็นถึงคุณค่าในตัวผลงานศิลปะที่มีความสมดุลในด้านองค์ประกอบและการสื่อความหมายถึงผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่ง การใช้สื่อทางศิลปะความเป็นแบบทางศิลปะในการสื่อความหมายให้บุคคลผู้เร่ร่อนไร้ที่พึ่งได้สัมผัสและเข้าถึง

- การทำให้คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่งเกิดการสร้างประเด็นทางความคิดที่เกิดคำถามจากตัวผลงานศิลปะเมื่อกลุ่มบุคคลเกิดความสงสัยจะทำให้เกิดการเรียนรู้และการสื่อสารต่อตัวผลงานศิลปะกับบุคคลจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไปหรือคนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ช่องว่างเหล่านี้จะค่อยๆลดหายไป

ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาศิลปะภูมิปัญญาไทยในการต่อไม้ และทำองค์ความรู้มาสร้างสรรค์ชิ้นงาน

จากวัตถุประสงค์ข้อดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่เพื่อศึกษาเทคนิคศิลปะภูมิปัญญาการต่อไม้ของไทย ณ วัดไทร ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การสืบสานภูมิปัญญาไทยที่กำลังสูญหายหรือเป็นที่รู้จักของคนน้อยแล้ว เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ รูปแบบที่เป็น

เอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีความสอดคล้องกับบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง จากการถอดรหัสรูปร่าง รูปทรง ลักษณะทางกายภาพของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการออกแบบร่วมกับจินตนาการส่วนตัวของผู้วิจัย คือ ความรู้สึกที่มีต่อบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง จากการเก็บข้อมูลลงไปสัมภาษณ์พูดคุยคลุกคลีกับบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งเหล่านี้ ผู้วิจัยแบ่งแนวคิดในการสร้างงานดังนี้ การออกแบบงานประติมากรรม

2.1 การออกแบบงานประติมากรรม

- ผลงานชุดนี้ได้สร้างสรรค์ขึ้นด้วยเทคนิคตามความสามารถ ความสนใจและความชื่นชอบงานไม้ การเข้าไม้แบบไทยของตัวผู้วิจัย จึงออกมาในรูปแบบเฉพาะตัวมีการประยุกต์ใช้งาน และต่อยอดจากเทคนิคโบราณที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเรียนรู้มาเพื่อประกอบการสร้างสรรค์ผลงานด้วยความเกื้อหนุนกันของเทคนิคกับวัสดุต่อบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง

- การสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นเกิดจากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับแรงบันดาลใจอีกส่วนหนึ่งจากบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งมารวมด้วยกันกับจินตนาการการสร้างรูปร่างรูปทรงของผู้วิจัย ที่ออกมาเป็นผลงานประติมากรรมสำหรับบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เทคนิค วัสดุ พื้นผิว รูปร่าง รูปทรง ที่แฝงเรื่องราวความคิดจากบุคคลเร่ร่อนและผู้วิจัย

ข้อที่ 3. เพื่อให้ผลงานศิลปะมีความสอดคล้องกับสถานที่

จากการเก็บข้อมูลพื้นที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี สภาพบริบทพื้นที่ สถานที่ติดตั้งผลงานเพื่อนำไปสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมที่สื่อถึงความเกื้อหนุนกับสังคมให้มีความสอดคล้องกับบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปข้อมูลจัดทำรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้วิจัยได้แบ่งแนวคิดการสร้างสรรค์ ดังนี้ การออกแบบสถานที่ / การใช้งานของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และบุคคลทั่วไป ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลการประเมินผลงานสอบถาม บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง บุคคลทั่วไป จากภาพถ่ายและภาพรีทัชประกอบงานกับสถานที่ติดตั้งผลงานจริง

3.1 การออกแบบสถานที่

- พื้นที่ที่ใช้ในการออกแบบผลงานคือ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ด้วยความที่ว่าพื้นที่สถานที่ติดตั้งงานมีพื้นที่จำกัด ซึ่งผู้วิจัยต้องคำนึงถึงการเข้าถึงของบุคคลทั่วไปด้วย สถานที่นี้เป็นสถานที่ราชการเมื่อคนทั่วไปต้องการเข้าไปด้านในจึงต้องมีการแลกบัตรเข้า การที่ผู้วิจัยจะให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงผลงานนี้ด้วยขอบเขตของสถานที่การออกแบบผลงานจึงอยู่ โชนด้านหน้าบริเวณข้างตึกและร้านจอดรถของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี และจุดเยี่ยมชมญาติของสถานคุ้มครองเท่านั้น พื้นที่ออกแบบผลงานเป็นร่มไม้สนามหญ้าผู้วิจัยจึงเลือกออกแบบผลงานบนสนามหญ้าซึ่งบริเวณโดยรอบเป็นต้นไม้ให้ร่ม โดยไม่ตัดต้นไม้ สร้างความกลมกลืนในตัวชิ้นงานกับความเป็น

ธรรมชาติ เป็นจุดที่บุคคลทั่วไปสามารถมองเห็นผลงานและสามารถเข้าถึงผลงานได้ เช่นเดียวกับบุคคล
เร่ร่อนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งก็สามารถเข้าถึงผลงานและมีปฏิสัมพันธ์ต่อผลงานได้เช่นกัน

- เมื่อนำผลงานจริงที่เป็นวัสดุใหม่ไม่เก่าลงไปวางจากสีที่เป็นธรรมชาติของเนื้อไม้
กับพื้นที่ที่เป็นต้นไม้และมีสีเขียว ตั๋วงานจึงกลมกลืนกับสถานที่ลวดลายและเทคนิคหากมองไกล ๆ จึง
เห็นไม่ชัดเจนต้องเข้ามาใช้ผลงานใกล้ ๆ และมองในมุมมองด้านต้นไม้ธรรมชาติที่ไม่ได้ตัดตัวอาคาร

- จากการออกแบบและศึกษาปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
นนทบุรี ภายในพื้นที่บริเวณภายนอกของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี มีตึกและอาคารเยื้อง
ช่องว่างระหว่างงานหรือการจัดวางขนาดใหญ่เป็นไปได้ยากต้องมีการคำนึงถึงความขัดแย้งระหว่างตัว
อาคารกับความเป็นธรรมชาติต้นไม้ที่มีปะปนในทุกมุมมองและในทุกพื้นที่ของสถานคุ้มครองคน
ไร้ที่พึ่งนนทบุรี หากเป็นกำแพงหรือพื้นที่สีขนาดใหญ่จะทำให้ตัวผลงานมีความชัดเจนและโดดเด่น
ขึ้นมาก

3.2 การใช้งานของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งและบุคคลทั่วไป

- เนื่องจากผลงานประติมากรรมมีขนาดใหญ่ การเคลื่อนย้ายและการติดตั้งเป็นไป
ด้วยความลำบาก สถานที่ติดตั้งผลงานต้องมีการขออนุญาตและเคลียร์พื้นที่เก่าเยื้องผู้วิจัยจึงเลือกการ
ถ่ายภาพและรีทัชภาพผลงานลงในสถานที่ติดตั้งผลงานจริงและนำไปให้บุคคลเร่ร่อนนำรู้ที่พึ่งในสถาน
คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีดูผลงานประติมากรรมในมุมต่าง ๆ โดยมีการเทียบขนาดกับคนจริงและมี
รูปแบบคนกำลังทำกิจกรรมภายในผลงานประติมากรรมชิ้นนี้

- ชิ้นงานชุดนี้มี 1 ชิ้น สามารถนั่งนอน พักพิง จับกลุ่มสนทนาคุยกันได้สามารถใช้
งานได้ 6-7 คน

- บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งมีความชื่นชอบและสนใจงานชิ้นมากมีความสนใจในเทคนิค
การทำผลงานชิ้นนี้และมีความชื่นชอบในการนำเทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณมาใช้ในตัวผลงาน
ประติมากรรม

- บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง มีความชอบมากที่ผู้รับบริการหรือบุคคล
ทั่วไปผู้มาเยี่ยมสามารถเข้ามาปฏิสัมพันธ์กับตัวชิ้นงานนี้ได้

- ผลงานประติมากรรมชิ้นนี้สามารถใช้บำบัดจิตใจเป็นความรู้สึกทางด้านกายภาพ
ของบุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งและบุคคลทั่วไปที่มาเยี่ยมหรือเข้ามาในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีนี้

สรุปผลการสร้างสรรค์

จากการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “โครงการสร้างสรรค์งาน ประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธที่เกื้อหนุน” ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี ทำให้ผู้วิจัยนั้นเข้าใจ ถึงการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ที่มอบความเข้าใจ และเป็นสัญลักษณ์ของการช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ของเพื่อนมนุษย์ รวมถึงกระบวนการศึกษาขั้นตอน การทำวิจัยและการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัยถึงกระบวนการสร้างสรรค์ที่มีเหตุและผล เป็นระบบที่มากขึ้น ทุกกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับ สถานที่ เพื่อติดตั้งผลงานที่เหมาะสมและสวยงามแทรกความเป็นตัวตนของผู้วิจัยเข้าไปผสมผสานกับ งานการออกแบบในครั้งนี้

โดยเริ่มจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้วิจัยจึงเกิดการตั้งคำถามมากมายขึ้นมาปะได้ตั้ง วัตถุประสงค์ โดยผู้วิจัยต้องการให้ผู้ไร้ที่พึ่งได้รับการช่วยเหลือจากสังคม การใช้ชีวิตด้วยความ สมดุลจากความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานด้านการดำรงชีวิตอยู่ของคนในสังคมอย่างมีคุณค่า และมีการเปิดรับ จากสังคมดังเช่นบุคคลทั่วไปในสังคม เพื่อให้มีการปรับตัวและการพัฒนาตัวเอง ด้านความคิด การอยู่ ร่วมกับสังคม การรักษาโรคต่อเนื่อง การมีทักษะอาชีพติดตัว และการเรียนรู้เพื่อเข้าร่วมสังคมกับผู้อื่น โดยการสร้างงานศิลปะเฉพาะตัวที่คนดูผลงานศิลปะสามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อชิ้นงานได้ จึงเป็นที่มา และที่ไปทำให้เกิดการค้นพบและข้อเสนอแนะตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งข้อค้นพบของผู้วิจัย ดังกล่าวข้างต้นเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ที่จะเสริมสร้างชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มบุคคลไร้ที่พึ่งใน สังคมให้เกิดความคิด การมองสิ่งรอบตัวสังคมภายนอกการใช้ชีวิต ความคิดในการสร้างสรรค์สิ่ง เหล่านี้ส่งผลให้เกิดคุณค่า การมองเห็นจุดสมดุลของชีวิตของตัวเองความพึงพอใจในคุณค่าตัวเอง การเรียนรู้สิ่งต่างๆเพื่อประโยชน์ในการใช้ชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมกับผู้อื่น ผลมาจากแรง บันดาลใจเกรอดเพลในการสร้างสรรค์ผลงาน และอีกส่วนคือที่ผู้วิจัยได้เข้าไปสัมผัสคลุกคลีกับบุคคล ไร้ที่พึ่งเหล่านี้ ทำให้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งกลุ่มตัวอย่างและตัวผู้วิจัยเองได้รับ ประโยชน์ ทั้ง 2 ฝ่ายผ่านรูปแบบการทำงานศิลปะที่สื่อสารออกมาให้รับชม

เนื่องจากเกรอดเพลที่กลเครื่องเล่นการเข้าไม้แบบโบราณที่ใช้ในการฝึกสมาธิ การอยู่กับ ตัวเอง การมองข้ามจุดเล็กๆบางจุดไป อยู่กับการวิเคราะห์พิจารณา ฝึกความจำ การแก้ไขปัญหา เหมือนกับกลไม้แต่ละชิ้นมีหน้าที่เฉพาะของตัวเอง ต่างทำหน้าที่ให้จุดที่ตัวเองอยู่แข็งแรงทนทาน ซึ่ง ศิลปะการเข้าไม้แบบโบราณนี้ เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยหลวงตารูปหนึ่งไปรับบาตร ญาติโยมได้ ถวายไม้สลักกลมาให้ ท่านนำมาถอดแล้วประกอบ แต่ประกอบเท่าไรก็ไม่ได้สักที หลวงตาอยาก ประกอบให้ได้เสร็จ ถ้าไม่ได้จะไม่ยอมฉัน ผลสรุปคือ ประกอบไม่ได้ ก็เลยอดฉันไปจึงเป็นที่มาของ "เกรอดเพล" เกรอดเพลเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นจากหลวงตารูปหนึ่งชื่อว่าหลวงตาโง้ง ได้รับกลไม้ชนิด

หนึ่งที่มีชื่อว่า เกรอตเพล หลวงตาโจ้ย ใช้เวลาต่อกลไม้เนื้ออยู่ประมาณ 2-3 วัน เมื่อต่อเสร็จท่านจึงได้ไปคุยกับหลวงตาท่านนั้นว่าหลวงตาโจ้ยทราบแล้วว่าทำไมถึงชื่อเกรอตเพล หลวงตาโจ้ยได้นำเกรอตเพลมาสร้างเครื่องตั้ง โดยใช้ระยะเวลา 8 ปีในการสร้างเครื่องตั้ง 2 อัน ด้วยมือเพียง 1 เล่มกับกระดาดทราบ เครื่องตั้งนี้ทำจากไม้ไผ่ สูงประมาณ 6-7 เมตร การถอดออกที่ว่ายากแล้วการประกอบนี้ยากกว่า ขณะเครื่องตั้งขนาดใหญ่ที่เหลือเพียง 1 อันที่วัดไทรเท่านั้น ผู้วิจัยได้เห็นความละเอียดอ่อน การเข้าไม้ที่ประณีตเป็นสังคมขนาดใหญ่มีความเป็นปรัชญาในตัวผลงานเอง ถึงแม้ในปัจจุบันจะไม่มีใครสามารถถอดประกอบเครื่องตั้งแล้ว แต่ปรัชญาความตั้งใจและความเป็นศิลปะที่งดงามยังคงอยู่ การที่ผู้วิจัยเห็นถึงความเป็นสังคมนั้นคือ ด้วยตัวผลงานศิลปะ ความเป็นไทย สอดแทรกผ่านไม้ไผ่ไม่เท่าตะเกียบเกิดเป็นโครงสร้างขนาดใหญ่ สามารถตั้งโคงศพได้ทั้งโคง ในเรื่องโครงสร้างที่มีความสมดุล การรับน้ำหนักด้วยวัสดุไม้ไผ่ทั้งผลงาน ความน่าสนใจการทำให้บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งได้เชื่อมระหว่างกัน ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ และที่สำคัญคือผู้วิจัยก็ได้ประโยชน์จากเกรอตเพลเช่นกัน เพราะการสร้างสรรคผลงานศิลปะนี้เป็นการใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ โดยไม่ใช้กาว หรือตะปูในการเชื่อมต่อเลย ด้วยการสร้างสรรค์งานไม้ด้วยเทคนิคการเข้าไม้แบบเกรอตเพล เมื่อสร้างสรรค์ผลงานเป็นระยะเวลานาน จากเดือน เป็นปี ทำให้ผู้วิจัยได้ฝึกกระบวนการคิด การวางแผนการสร้างงาน การมองภาพงานแต่ละจุดเมื่อสมบูรณ์แบบ การมีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ผู้วิจัยทำ การสติปัญหาความจำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละจุด เป็นผลมาจากการสร้างสรรค์งานศิลปะชิ้นนี้ การเข้าไม้เกรอตเพลแต่ละจุดจึงเปรียบเสมือน เรื่องราวของชีวิต สภาพสังคมและความแตกต่าง ความสมบูรณ์แบบที่มีจุดสมดุลของตัวเอง การอยู่กับตัวเองมองหาหนทาง เรื่องราวก้าวต่อไปในชีวิต การเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มบุคคลตัวอย่างและผู้วิจัยเกิดจากการเรียนรู้ซึ่งกันและกันส่งต่อสิ่งเหล่านี้ให้สังคมได้รับรู้ บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และบุคคลทั่วไป สามารถอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหนึ่ง เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ต่อกันทำให้บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งและบุคคลทั่วไปสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสังคมที่ไม่มีการแบ่งแยกชนชั้นหรือความไม่เท่าเทียมกันในหลาย ๆ เรื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิในการสร้างสรรค์ผลงานและประเด็นในการศึกษาครั้งต่อไป มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานต้องสื่อสารให้เข้ากันต้อง 2 ฝ่าย ต้องทำความเข้าใจและสื่อสารความรู้สึกร่วมกันให้ชัดเจน
2. เมื่อได้รูปทรงชิ้นงานที่เหมาะสมแล้ว การติดตั้งผลงานนั้น ต้องคำนึงในเรื่องขอการใช้วัสดุที่คงทนแข็งแรงเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ทนต่อแสงแดดและฝนที่ตกลงมา เพื่อไม่ให้ผลงานเกิดความเสียหาย

3. รูปแบบการประเมินงานวิจัยในครั้งนี้นี้ที่สามารถอภิปรายได้
4. การเรียบเรียงเนื้อหาเรื่องราวให้สามารถจับต้องได้มากยิ่งขึ้นแนวความคิดขอให้ละเอียดวิธีวิจัยนี้สามารถเผยแพร่ได้ และเป็นองค์ความรู้กับสิ่งที่ทำ
5. การบอกวิธีการใช้งานการเข้าไม้แบบโบราณแต่ละจุดทำอย่างไรให้มีความแข็งแรงตัวชิ้นงานมีอยู่หนึ่งจุดที่ดูไม่แข็งแรงสามารถโยกได้ด้วยการเข้าไม้แบบนี้เป็นเพราะอะไรเนื่องจากจุดอื่นมีความแน่นหนา
6. การติดตั้งเคลื่อนย้ายหากมีวัสดุชิ้นส่วนไม้หายไประหว่างการขนส่ง จะมีการเข้ารูปทรงได้อย่างไรให้ศิลปินเป็นคนทำหรือว่าสามารถเอาเทคนิคเหล่านี้เข้าไปทำด้วยตัวเองได้
7. อาจจะหาความรู้เพิ่มอีกนิดหนึ่งว่าอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดของการเข้าไม้แต่ละจุด
8. สามารถนำเอาองค์ความรู้ตรงนี้ไปขยายต่อได้สร้างเป็นเกมส์หรือพัฒนาต่อยอดให้มีความสนุกและทุกคนสามารถสร้างจินตนาการที่แตกต่างกันได้
9. จับประเด็นที่น่าสนใจ คือ บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่งที่หมดคุณค่าในชีวิต ให้คนเหล่านั้นลุกขึ้นมาจากความบอบช้ำ และทำอย่างไรให้คนเหล่านั้นเห็นคุณค่าในตัวเองจากการเริ่มต้นเศษไม้เก่าทำให้เกินคุณค่าเป็นตัวชิ้นงานศิลปะ
10. การเชื่อมโยงผลงานจากเศษไม้กลายเป็นภูมิปัญญากับการเข้าไม้แบบโบราณ เครื่องตั้งของวัดไทร โดยการใช้แรงบันดาลใจจากเศษไม้เพื่อเป็นตัวแทนของสิ่งต่าง ๆ

รายการอ้างอิง

- Advertorial (2560). "เกือบได้ทุกที่ไม่มีสิ้นสุด เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2561 เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/1070942>."
- BLT Bangkok (2559). "สถิติคนเร่ร่อน ใน 10 เขต ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.bltbangkok.com/News/>."
- Durkheim (1984). "The Division of Labour in Society."
- IM2 (2558). "สังคมหมายถึง เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562 เข้าถึงได้จาก <https://www.im2market.com/2015/11/13/2017>."
- Johan Dehlin (2557). "อาคารที่โชว์ความงามแห่งการเข้าไม้ แบบชิโคริ เข้าถึงเมื่อ 5 เมษายน 2561 เข้าถึงได้จาก <http://www.scgbuildingmaterials.com/th/LivingIdea/NewBuild/อาคารที่โชว์ความงามแห่งการเข้าไม้-แบบชิโคริ.aspx>."
- กรุงเทพธุรกิจ (2559). "วิกฤติคนเร่ร่อน! เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2561 เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/722157>."
- ชนัญรัตน์ อินทุลักษณะ (2556). ประสบการณ์การสร้างสมดุลชีวิตกับงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน. กรุงเทพมหานคร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณัญญิกรณ คลี่สุวรรณ (2559). ผลกระทบของความรุนแรงในสังคม. กรุงเทพมหานคร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- โครงการพัฒนามหาบัณฑิต (2559). "ทัศนศิลป์ : ความหมายของทัศนศิลป์ เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2559 เข้าถึงได้จาก <http://www.ipesk.ac.th>."
- ชลธิชา อควินรันดร (2559). การแลกเปลี่ยนการเกี่ยวพันระหว่างผู้สูงอายุกับบุตร: บริบท ปัจจัย กำหนด และผลกระทบต่อความสุขของผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลุต นิมเสมอ (2559). "องค์ประกอบของศิลปะ : ความหมายของศิลปะ เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2561 เข้าถึงได้จาก <http://sites.google.com/a/bicec.ac.th>."
- ไทยรัฐออนไลน์ (2561). "ยอดปี 60 คนเร่ร่อน - ไร้ที่พึ่ง ขยับเพิ่ม เหตุเศรษฐกิจครัวเรือนย่ำแย่ เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2561 เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/1218810>."
- นาวกิจ เกศศรี (2559). "รูปแบบและแนวคิดในงานทัศนศิลป์ เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2561 เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/rupbaeblaenaew/rup-baeb-laea>

naewkhid-ni-ngan-thasn-silp."

ประเสริฐ พิษยะสุนทร, พ. e. (2557). ศิลปะและการออกแบบเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผศ.ภิญโญ ทองดี (2560). "ครอบครัวและสถาบันครอบครัว เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562 เข้าถึงได้จาก
<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006103/lesson1/03.htm>."

พงศ์กรณ์ พรธนพงศ์เกษม (2551). ศิลปะสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาผลงานสร้างสรรค์มอดเดิร์นที่มี
รูปแบบเรขาคณิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภรดี พันธุ์ภากร, พ. e. (2544). การวิจัยทางศิลปะประยุกต์. ชลบุรี, โรงพิมพ์ ก. การพิมพ์.

ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์ (2560). "นามธรรมระดับปรมาจารย์ ศิลปินผู้สะท้อนกฎแห่งจักรวาล ผ่านศิลปะ
นามธรรม : อะไร(แม่ง)ก็เป็นศิลปะ เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562 เข้าถึงได้จาก
https://www.matchonweekly.com/column/article_39865."

ภารดี ตรีนารุรัตน์ (2559). ลวดลาย สีเส้นและท่วงท่าจากอุปรากรจีน. กรุงเทพมหานคร, สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มติชนออนไลน์ (2561). "กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแจงกรณีมูลนิธิอิสระชน กล่าวถึงปัญหาคน
เร่ร่อน คนไร้ที่พึ่งและกรณีเงินอุดหนุนสงเคราะห์ เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2561 เข้าถึงได้
จาก https://www.matichon.co.th/publicize/news_860982."

เมืองโบราณ (2559). "เครื่องตั้ง เข้าถึงเมื่อ 4 เมษายน 2561 เข้าถึงได้จาก
<http://www.muangboranjourn.com/>."

วีระ อินพันทัง (2559). "“เถรอดเพล” จากของเล่นเป็นศาลา เข้าถึงเมื่อ 16 พฤษภาคม 2561 เข้าถึงได้
จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/NAJUA-Arch/article/view/69605>."

สาโรช พระวงศ์ (2557). "อาคารที่โชว์ความงามแห่งการเข้าไม้ แบบซิเดริ เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2561
เข้าถึงได้จาก

<https://www.scgbuildingmaterials.com/th/LivingIdea/NewBuild/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%82%E0%B8%8A%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B9%81%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A3%E0%B8%B4.aspx>."

อิบนมะฮฺดี (2557). "การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560 เข้าถึงได้
จาก <http://www.islammore.com/view/4249>."

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์

แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์ 1

แบบสอบถามบุคคลทั่วไป / บุคคลเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง / เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองฯ

ข้าพเจ้า นายธนพล หมอกยา นักศึกษา สาขาวิชา ศิลปะการออกแบบ

ภาควิชา ประยุกต์ศิลป์ รหัสประจำตัวนักศึกษา 57156312

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ : โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

Project : Applied Art Creation Project for Supportive Relationship
at Nonthaburi Shelter for the Homeless

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายสำหรับตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้รับบริการ ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
2. กลุ่มผู้ให้เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องกับสถานที่ ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศิลปะ ศิลปิน
4. กลุ่มบุคคลทั่วไป

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการสร้างรูปทรงทางงานศิลปะ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการเข้าไม้ ด้วยวัสดุไม้เก่า ไม้ใหม่ และขนาดของวัสดุ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับงานศิลปะความเกื้อหนุน กับสังคม

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ 18-29 ปี 30-39 ปี
- 40-49 ปี 50 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การสร้างสรรค์รูปทรงทางศิลปะ

ข้อที่ 2.1 รูปทรงผลงานให้ความรู้สึกถึงครอบครัว ที่พักพิง ความปลอดภัย ต่อผู้ชมมากน้อยเพียงใด

- มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ข้อที่ 2.2 ผลงานสร้างความน่าสนใจและมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้เข้าชมผลงานได้มากน้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ตอนที่ 3 การเข้าไม้ วัสดุไม้ ขนาดของวัสดุ

ข้อที่ 3.1 การเข้าไม้แต่ละชิ้น เปรียบเทียบเสมือนชีวิตคน ส่งผลต่อความรู้สึกมากน้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ข้อที่ 3.2 การใช้วัสดุไม้เก่า ไม้ใหม่ ผิวสัมผัสที่แตกต่าง ส่งผลให้ผู้ชมผลงานมีปฏิสัมพันธ์ต่อผลงานมากขึ้นหรือไม่

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ข้อที่ 3.3 การใช้ขนาดไม้ที่ต่างกันในผลงาน ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันได้ในสังคมมากน้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ข้อที่ 3.4 หากผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบ วัสดุไม้ใหม่หรือไม้เก่า 1 ชิ้น สามารถเปรียบเทียบกับตัวแทนชีวิตคนในสังคม 1 คน ได้มากน้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ข้อที่ 3.5 การเข้าไม้โดยไม่ใช้กาว หรือตะปู แต่ใช้เทคนิคตัวขึ้นไม้ประสาน สอด เสียบ ให้อยู่ร่วมกันได้ แสดงให้เห็นถึงชีวิตคนกับการอยู่ร่วมกันโดยไม่มีสิ่งอื่นเข้ามา

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....

.....

ตอนที่ 4 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันกับสังคม

ข้อที่ 4.1 งานศิลปะกับความเกี่ยวพันเพื่อสังคม ถ้านำไปใช้ในสถานคุ้มครองฯ ต่างๆ จะทำให้เกิดแนวทางใดบ้าง

มากที่สุด   มาก   ปานกลาง   น้อย   น้อยที่สุด

ข้อดี ข้อเสีย อะไรบ้าง

.....
 .....

เพราะอะไร

.....
 .....

ข้อที่ 4.2 ผลงานประติมากรรมชิ้นนี้สามารถสร้างรูปแบบเพื่อนำไปสร้างสรรค์ต่อยอดในสถานที่หรือองค์กรที่ให้ความสนใจ โดยการใช้วัสดุ และบุคลากรในพื้นที่นั้นๆ สร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

มากที่สุด   มาก   ปานกลาง   น้อย   น้อยที่สุด

เพราะอะไร

.....
 .....

แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์ 2

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ด้านศิลปะ/ศิลปิน

ข้าพเจ้า นายธนพล หมอกยา นักศึกษา สาขาวิชา ศิลปะการออกแบบ

ภาควิชา ประยุกต์ศิลป์ รหัสประจำตัวนักศึกษา 57156312

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ : โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี

Project : Applied Art Creation Project for Supportive Relationship
at Nonthaburi Shelter for the Homeless

ตอนที่ 1 ข้อมูล/ภาพประกอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประวัติส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ด้านรูปทรง

ส่วนที่ 2 ด้านเนื้อหาเรื่องราว

ส่วนที่ 3 ด้านการสะท้อนความรู้สึก

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด

*****

ตอนที่ 1 ข้อมูล/ภาพประกอบแบบสอบถาม

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่สามารถสื่อและให้ความรู้สึกถึงการเกื้อหนุน
2. เพื่อศึกษาศิลปะภูมิปัญญาไทยในการต่อไม้ และทำองค์ความรู้มาสร้างสรรค์ชิ้นงาน
3. เพื่อให้ผลงานศิลปะมีความสอดคล้องกับสถานที่

แรงบันดาลใจ : ผู้ไร้ร้อนไร้ที่พึ่ง และเศษไม้เก่าที่ถูกทิ้งซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งต่าง ๆ

แนวความคิด : การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกันจากบ้าน

ครอบครัว

ที่พักพิง การพบปะพูดคุย และความปลอดภัย

ผลงานประเภท : งานประติมากรรม 3 มิติ

เทคนิค : การเข้าไม้แบบโบราณ (เถรอดเพล)

วัสดุที่ใช้ : ไม้เก่า / ไม้ใหม่

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องประเมินตามความคิดของท่านแบบประเมินนี้ เป็นการรวบรวม
โดยกำหนดคะแนน มาตรฐานค่า 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 2 ประวัติส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง

อายุ 18-29 ปี 30-39 ปี
 40-49 ปี 50 ปี ขึ้นไป

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ไม่ประสงค์ออกนาม

อาชีพ ..... ด้าน .....

ประสบการณ์ ..... ปี

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหาเรื่องราว

ประเด็นในการประเมิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การสร้างรูปทรงสื่อถึงความปลอดภัย ที่พึงพิง					
2. ผลงานสร้างความมีส่วนร่วมต่อผู้ชม					
3. เข้าใจในเนื้อหาและแนวคิดผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อ					
4. แนวคิดที่มาของการศึกษามีความน่าสนใจ					
5. การสื่อความหมาย การแสดงออกในการนำเสนอ					
6. รูปแบบผลงานที่ปรากฏ					
7. รูปแบบผลงานที่สัมพันธ์กับแนวคิด					
8. ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับชื่อเรื่อง					

9. ผลงานชิ้นนี้สร้างขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์					
10. การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมแบบโบราณ					

ข้อเสนอแนะ (กรุณาแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง)

.....

.....

ส่วนที่ 2 ด้านรูปทรง

ประเด็นในการประเมิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การสร้างรูปทรงผลงานแบบนามธรรม					
2. ผลงานมีคุณค่าทางความงาม					
3. การใช้เทคนิคการเข้าไม้แบบโบราณ					
4. ความปราณีตในการสร้างสรรค์ผลงาน					
5. การสร้างความขัดแย้งของขนาดวัสดุไม้ที่แตกต่างกัน					
6. สัดส่วนของผลงานต่อผู้เข้าชมผลงาน					
7. การตัดทอนด้วยการลดรูปทรงและรายละเอียด					
8. การตอบสนองประโยชน์ใช้สอยต่อผู้ชม					
9. การนำผลงานชิ้นนี้ไปใช้จริงในสังคม					
10. ความลงตัวขององค์ประกอบผลงาน					

ข้อเสนอแนะ (กรุณาแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง)

.....

.....

ส่วนที่ 3 ด้านการสะท้อนความรู้สึกรู้สึก

ประเด็นในการประเมิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สะท้อนความคิดเกี่ยวกับสังคม คนเราร้อนไร่ที่พึ่ง					
2. เห็นความสำคัญของผู้เร่ร้อนไร่ที่พึ่ง					
3. การแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของงานกับคน					
4. ผลงานให้เห็นถึงการเกื้อหนุนของ วัสดุ เทคนิค ผู้เข้าชม					
5. ท่านสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น นั่งสนทนา พักผ่อน ฯลฯ					

6. เมื่อท่านได้นั่งในผลงานจะรู้สึกเหมือนเป็นที่พักผ่อน คลายเหมือนอยู่ในบ้าน					
7. ผลงานสื่อถึงความเป็นบ้าน ครอบครัว					
8. คุณค่าทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก					
9. การสร้างเสริมความเข้าใจ หรือสร้างความสัมพันธ์อันดีของกลุ่มคนในสังคม					

ข้อเสนอแนะ (กรุณาแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง)

.....
 .....

ตอนที่ 4 การเกื้อหนุน กับศิลปะประยุกต์ ท่านคิดว่ามีความเชื่อมโยงอย่างไรระหว่างสองคำนี้

.....
 .....

เพราะอะไร

.....
 .....

ภาคผนวก ข
บอร์ดสนับสนุนผลงานวิทยานิพนธ์

โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน ณ สถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี

The creative applied arts for relating to support : at the homeless nonhaburi

"ความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุน" งานประติมากรรมที่นำเสนอถึงความรู้สึกของทุกคนที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี ทั้งในสถานคุ้มครองและนอกสถานคุ้มครอง ผ่านรูปร่างทางกายภาพ ลักษณะภายนอกทางสายตาส่งเสริมการทางใจซึ่งจะส่งผลในเชิงจิตวิทยา เมื่อให้สัมผัสกับงานศิลปะที่เกื้อหนุนนี้แล้วจะรู้สึกถึงความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกัน ซึ่งความรู้สึกนี้จะส่งผลต่อจิตใจของคนในชุมชนที่อาศัยอยู่รอบข้าง การมีอยู่ของงานศิลปะที่เกื้อหนุนนี้คือการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันผ่านงานศิลปะที่เกื้อหนุนนี้

"Supportive Relationship" Sculpture presents the feeling of a nonadic group, is not in the shelter and outside of the shelter, through the physical appearance in the context of gestures of each moment of life, so that these are symbolic media that express the supportive. With method, the wood is connected and coherent. The shape is strong and the illustrate concept. Enrichment feeling agent. The emotions were conveyed from the wood material. By mixing the relationship between old wood and new wood. This is a social relationship through the sculpture.

คำสำคัญ : เกื้อหนุน / หนุน / หนุน / หนุน
Keywords Supportive / Value / Balance / Happiness

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของงานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี

สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี จะส่งผลต่อจิตใจของผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี

ขอบเขตของการศึกษา

1. ครอบคลุมด้านเนื้อหา
2. ครอบคลุมด้านวิธีการศึกษา (ข้อมูลเฉพาะที่ และข้อมูลทั่วไป)
3. ครอบคลุมด้านระยะเวลาเป็นระยะเวลา 3 ปี
4. ครอบคลุมด้านวิธีการศึกษา
  - 4.1 ครอบคลุมด้านเนื้อหา
  - 4.2 การสรุปวิเคราะห์และประเมินข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี

ขั้นตอนการศึกษา

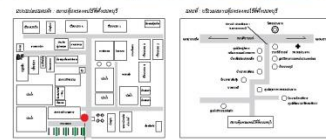
1. ศึกษาข้อมูลเฉพาะที่ (เฉพาะที่ศึกษา) ครอบคลุม
  - 1.1 ผู้พิการ (ผู้พิการ / ผู้พิการ)
  - 1.2 ผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
2. ศึกษาผลกระทบของงานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
3. ศึกษาผลกระทบของงานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
  - 3.1 การศึกษาผลกระทบ (ผลกระทบ ด้านจิตวิทยา)
  - 3.2 การศึกษาผลกระทบ (ผลกระทบ ด้านจิตวิทยา)
  - 3.3 การศึกษาผลกระทบ (ผลกระทบ ด้านจิตวิทยา)
4. ศึกษาผลกระทบของงานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
  - 4.1 ครอบคลุมด้านเนื้อหา
5. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
6. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
7. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
8. กำหนดขอบเขตงานที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี
9. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
10. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
11. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
12. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่
13. ครอบคลุมเนื้อหา/ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหว จากการศึกษาเฉพาะที่

การเก็บข้อมูลสถานที่

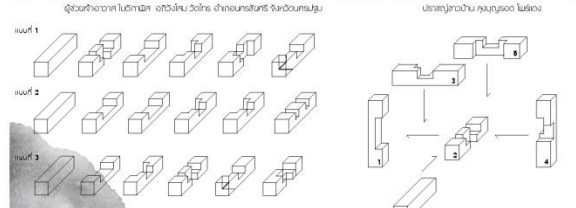
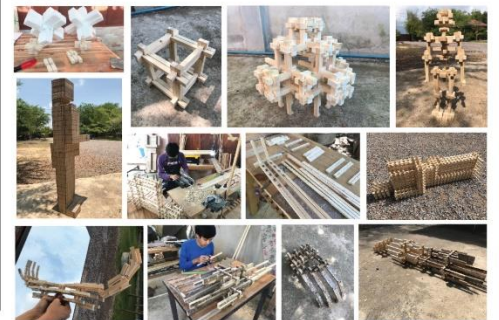
เป็นการนำเจ้าหน้าที่ไปศึกษาสถานที่ / เก็บข้อมูลสถานที่ที่เมืองนนทบุรี

เก็บข้อมูลสถานที่ เช่น คลองหอด คลองน้ำไหล ฯลฯ

กระบวนการทำงาน

สรุปผลการสร้างสรรค์

จากการศึกษาผลกระทบของงานประติมากรรมที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี พบว่าผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี มีความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันมากขึ้น และมีความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยาศาสตร์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยาศาสตร์ที่เกื้อหนุนที่มีต่อผู้พิการที่อาศัยอยู่ในสถานคุ้มครองสิทธิที่เมืองนนทบุรี มีความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันมากขึ้น และมีความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันมากขึ้น

ภาคผนวก ค
รายละเอียดข้อมูลบททวนวรรณกรรม

รายละเอียดข้อมูลทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม

1. ประวัติความเป็นมา "เครื่องตั้ง" วัดไทร (เถร-อด-เพล)

เถรอดเพล (เถร-อด-เพล) หลวงตาไฉย วัดไทร ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม วัดนี้ตั้งอยู่ริมคลองบางแก้ว ลำน้ำอันเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญมาตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 13 ทั้งยังไหลเชื่อมเข้าไปยังด้านทิศเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองนครชัยศรี หรือนครปฐมโบราณในสมัยทวารวดี วัดไทรเองมีโบราณวัตถุที่ยืนยันอายุความเก่าแก่ไปได้อย่างน้อยก็ไม่ต่ำกว่าพุทธศตวรรษที่ 22 คือ ใบเสมาหินทรายแดง ศิลปะแบบอยุธยาตอนต้น นอกจากนี้ ก็ยังมีปฏิมาที่เป็นตึกเก่าสองชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. 2460 รูปร่างทรวดทรงสวยงาม รวมทั้งพระอุโบสถทั้งหลังเก่าและหลังใหม่ที่ตั้งอยู่ริมลำน้ำบางแก้ว

จากเรื่องเล่าในราว พ.ศ. 2480 หลวงตาไฉย พระบวชใหม่ซึ่งมีอายุถึงกว่า 70 ปี ได้พัฒนากลอดสลักไม้ที่เรียกกันทั่วไปว่า “เถรอดเพล” (เถร-อด-เพล) (ชิ้นไม้สี่เหลี่ยม 7 – 8 อัน เข้าสลักกันอย่างซับซ้อนสำหรับให้ลองใส่ – ถอดประลองเขว้าปัญญา) ขึ้นเป็นเครื่องตั้งศพ โดยความเพียรอันเป็นเลิศ ทุก ๆ วันท่านจะผ่าไม้ไผ่สี่สูกและไผ่ล้ามลอกลำยาวเหยียดตรง ซึ่งได้แช่น้ำไว้ครึ่งเดือนและผึ่งรุ่มไฟอ่อน ๆ ด้วยพริกจนแห้งสนิทแล้วนำไปทำให้เป็นซี่เล็กๆ ขนาดราวไม่เกินนิ้วชี้ บรรจงชุดและขัดด้วยเศษแก้วกับกระดาษทรายจนเรียบมัน โดยอาศัยเครื่องมือเพียงสามอย่าง เวลา 8 ปีที่ขลุกอยู่ใต้ถุนกุฏิเพียงลำพัง เครื่องตั้งที่ดูโปร่งเบา แต่ทว่าแข็งแรงขนาดรับน้ำหนักคนได้ 4 – 5 คน ก็สำเร็จลงด้วยฝีมือหลวงตาไฉย และเริ่มออกรับงานตั้งศพทั้งที่วัดไทรเอง ตลอดจนได้ถอดชิ้นส่วนขนใส่เรือไปรับตั้งศพยังวัดที่อยู่ยา สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และอีกหลายต่อหลายแห่งแถบภาคกลาง ในช่วงตั้งแต่ว่า พ.ศ. 2490 เป็นต้นมาจนถึง พ.ศ. 2530 งานตั้งศพสวดพระอภิธรรมพระครูอินทศิริชัย เจ้าอาวาสองค์ก่อนของวัดไทรก็นับเป็นงานสุดท้าย เพราะหลังจากนั้น เครื่องตั้งก็ถูกเก็บรักษาไว้ในศาลาปิดทับหลังหนึ่งของวัดมาเกือบยี่สิบปีเข้านี้แล้ว

2. การต่อไม้แบบญี่ปุ่น เคนโกะ คุมะ (Kengo Kuma)

เคนโกะ คุมะ Kengo Kuma สถาปนิกชาวญี่ปุ่น สถาปนิกแห่งความเรียบง่ายในเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานที่เรียบง่ายและการโชว์เนื้อแท้ของวัสดุในขณะเดียวกันยังคงแสดงออกถึงความเป็นญี่ปุ่นอย่างชัดเจน

ในช่วงหลังนี้ Kuma ได้พุ่งความสนใจไปถึงการต่อยอดสถาปัตยกรรมจากวัฒนธรรม และบริบทของแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น อย่างในกรณีที่เขาออกแบบ GC Prosth Museum Research Center ที่เมืองเออิชิ ประเทศญี่ปุ่น ตัวเขาเริ่มต้นจากการศึกษาเทคนิคการเข้าไม้ของของเล่นชิโดริ

จากการต่อไม้แบบ 2 มิติพัฒนาสู่ 3 มิติ ที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ แต่ยังคงเรียบง่ายอยู่ในระบบกริดและสามารถปิดระบบกริดนี้ได้ นอกจากนี้การต่อไม้แบบนี้ ยังไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ อย่างสกรูหรือตะปู แต่อยู่ได้ด้วยตัวมันเอง เป็นเทคนิคจากงานออกแบบเฟอร์นิเจอร์ไม้ เช่นเดียวกัน Kuma ได้ใช้เทคนิคการต่อไม้นี้ควบคู่ไปกับการทำงานด้านวิศวกรรมโครงสร้างจาก วิศวกร Jun Sato ผู้ที่เฝ้าหาคำตอบใหม่ในสุนทรียะของวิศวะสถาปัตย์ สถาปนิกให้ไม้ชิโดรินี้เป็นตัวแบ่งสเปซระหว่างภายในกับภายนอก อย่างไม่ชัดเจนตามรูปแบบ ของสถาปัตยกรรมญี่ปุ่นที่มีความคลุมเครือของพื้นที่ภายนอกและภายใน อย่างที่เกิดขึ้นกับระเบียบส่วนเชื่อมต่อ หรือในภาษาญี่ปุ่นเรียกกันว่า “เอ็นกะวะ” (Engawa)

เขาทดลองต่อไม้ด้วยเทคนิคชิโดริกับทั้งโครงการ โดยใช้ไม้ท่อนที่มีขนาดหน้าตัด 6 x 6 เซนติเมตร และยาว 20-40 เซนติเมตร ออกแบบให้ต่อกันจาก 2 มิติสู่ 3 มิติ ประกอบเข้าเป็นกริดขนาดช่องละ 50 เซนติเมตร จนรูปทรงสถาปัตยกรรมซับซ้อนมากขึ้นพร้อมกับเบลอพื้นที่การใช้งานได้พร้อมกัน เพื่อให้เป็นทั้งสถาปัตยกรรมและโครงสร้างรวมเป็นชิ้นงานเดียวกัน นอกจากการทดลองที่งานนี้แล้ว เขายังได้นำไปพัฒนาในงานอื่นด้วยเช่นกัน อย่าง SunnyHills at Minami-Aoyama หรือการออกแบบสถาปัตยกรรมพร้อมด้วยเทคนิคชิโดริที่ร้านกาแฟระดับสตาร์บัคในญี่ปุ่น

จุดเริ่มการทำงานนี้ สถาปนิก วิศวกรต้องการนำเสนออยู่คของสถาปัตยกรรมที่ต้องพึ่งพาเครื่องจักรนั้นกำลังจะหมดไป และก้าวสู่ยุคของสถาปัตยกรรมที่เน้นการพึ่งพาเทคนิคแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความเหมาะสมของบริบท ถ้าหากเรามองจากตัวอย่างในงานนี้ ที่เริ่มต้นจากของเล็กๆ อย่างของเล่นชิโดริสู่สถาปัตยกรรมได้ จากนั้นถ้าเราจะพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาของเราต่อไปให้มีลมหายใจในความร่วมสมัย ดูไม่เขย ก็นับว่าไม่ได้เป็นเรื่องยากเลย

อย่างเทคนิคการเข้าไม้ของของเล่นแบบญี่ปุ่น ที่เรียกว่าชิโดริ (Chidori) ซึ่งชิโดริเป็นเทคนิคการต่อไม้ด้วยการบากไม้ที่กลางท่อน แล้วนำมาประกอบเพื่อเป็นโครงสร้างแบบกริดในรูปแบบต่างๆ เริ่มจากประกอบเป็น 2 มิติเข้าด้วยกัน แล้วประกบต่อกันที่รอยบากไม้จนกลายเป็น 3 มิติได้ เทคนิคการเข้าไม้สำหรับของเล่นนี้ ที่เราจะพบกับงานของสถาปนิกชาวญี่ปุ่น Kengo Kuma ในแนวทางการต่อต้านการมีอยู่ของวัตถุ (Anti-Object) ซึ่งนิยามสลายรูปลักษณะขนาดใหญ่ของสถาปัตยกรรมด้วยการทอนสเกลของเปลือกอาคาร (Johan Dehlin 2557, สาโรช พระวงศ์ 2557)

ที่มา : <http://www.scgbuildingmaterials.com/th/LivingIdea/NewBuild/อาคารที่โชว์ความงามแห่งการเข้าไม้-แบบชิโดริ.aspx>

ภาคผนวก ง
เอกสารทางราชการ

กลุ่มงานวิจัยทรงและสวัสดิการ
ฉบับที่ 0043
วันที่ - 5 ม.ค. 2561
หน้า

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
วันที่ 9 ม.ค. 2561
ภาค กค.
หน้า
หน้า

ที่ ศบ 6806/ ๕7

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี คลองตัน
กรุงเทพฯ 10170

5 มกราคม 2561

เรื่อง สวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
หน้า
- 5 ม.ค. 2561
หน้า
หน้า

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และถ่ายภาพ

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ด้วย นายธนพล หมอกยา นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาศิลปการออกแบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "โครงการสร้างสรรค์งานประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธที่เกื้อหนุนของต้นไม้" จึงมีความประสงค์จะขอข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี และถ่ายภาพ จะหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2561 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์และนำไปสู่งานการออกแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ พื้นที่ แบบแปลน และบริเวณรอบนอกอาคารสถานที่
2. ขอถ่ายภาพบริเวณโดยรอบสถานที่และถ่ายภาพผู้ให้บริการระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน
3. ขอสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ให้บริการ, การร่วมทำกิจกรรมเวลาว่างของผู้ให้บริการในสถานคุ้มครองฯ และความคิดเห็นความรู้สึกก่อนเข้าและขณะใช้บริการในสถานคุ้มครองฯ

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์ แก่บัณฑิตศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายธนพล หมอกยา หมายเลขโทรศัพท์ 084-766-7177 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คลองตัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย "มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา"

ที่ พม ๐๖๐๒/ ๒๖๙

๖๖ อพส.
รับที่ ๐๖๖๐
วันที่ 10 มี.ค. ๒๕๕1
เวลา ๑๕.๓๐ น.

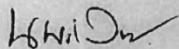
เรียน อธิบดี

ด้วย นายธนพล หมอกยา นักศึกษาปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปการออกแบบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์จะเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "โครงการสร้างสรรค์งาน
ประยุกต์ศิลป์เพื่อความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนของต้นไม้"
โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการ
ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรีและถ่ายภาพ ระหว่าง
เดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็น
แนวทางการทำวิทยานิพนธ์และนำไปสู่งานการออกแบบ
โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ขอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ พื้นที่ แบบแปลน
และบริเวณรอบนอกอาคาร
๒. ขอถ่ายภาพบริเวณโดยรอบสถานที่และ
ถ่ายภาพผู้ให้บริการระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน
๓. ขอสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องชีวิต
ความเป็นอยู่ของผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองฯ และ
ความคิดความรู้สึกก่อนและขณะใช้บริการในสถาน
คุ้มครองฯ

ในกรณี กงคุ้มครองสวัสดิภาพและ
เสริมสร้างคุณภาพชีวิต พิจารณาแล้วเห็นควรให้
นายธนพล หมอกยา เก็บรวบรวมข้อมูล ณ สถานคุ้มครอง
คนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้เพื่อให้เป็น
ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

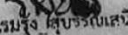

(นายนพรัตน์ เวทการ)

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองเด็กและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

- ๙ มี.ค. ๒๕๕๑

เห็นชอบ

(นางสาวแรมรุ้ง สุบรรณเสนีย์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๙ มี.ค. ๒๕๕๑

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายธนพล หมอกยา
วัน เดือน ปี เกิด	15 มกราคม 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	2550 สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ 2554 สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร 2557 ศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท สาขาศิลปะการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	69/2 ถนนเลียบบคลองพิทยาลงกรณ์ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
ผลงานตีพิมพ์	2561 นิทรรศการผลงานวิทยานิพนธ์ Cooperation Design Arts (CODA)

